

The Real Personality Development Magazine

యుగశక్తి దాయుత్వ

నవంబర్ - 2006

రూ.8-00

ధన్వంతరి

మా ప్రచురణలు

పండిత శ్రీరామశర్మ ఆచార్యజీ సాహిత్యం

గ్రంథములు

జీవన సాధనకు
బంగారు సూత్రాలు

సద్గురు వచనామృతం

గాయత్రీ
సమస్యలకు
ఒక విలక్షణ పరిష్కారం

సందేహాలు -
సమాధానాలు

స్త్రీల గాయత్రీ సాధన

గృహస్థ జీవనం
ఒక తపోవనం

నిత్యజీవితంలో
తులసి

ఏమి తినాలి ?
ఎలా తినాలి?

గాయత్రీ చేతనా కేంద్రం మరియు ధ్యాన మందిరం, హైదరాబాద్

ఓం భూర్భువః స్వః తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి ధియోయోనః ప్రచోదయాత్

ప్రఖర ప్రజ్ఞ

యుగశక్తి గాయత్రి

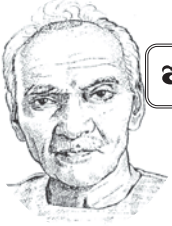

సజల శ్రద్ధ

ఓం వందే భగవతీం దేవీం శ్రీరామంచ జగద్గురుం
పాదపద్మే తయోః శ్రీత్వా ప్రణమామి ముహుర్ముహుః

<p>సంకల్పం సంరక్షణ</p> <p>వేదమూర్తి, తపోనిష్ఠ, పండిత శ్రీరామ శర్మ ఆచార్య శక్తి స్వరూపిణి మాతా భగవతీ దేవి శర్మ</p>	<p align="center">నీ పరిధిని విస్తరించుకో</p> <p>పరమాత్మవలనే విస్తృతం కావడంలోనే ఆత్మయొక్క వికాసం ఉంది.</p> <p>పరిమితమైనదీ, సంకుచితమైనదీ ఏదైనా క్షుద్రమైనదే అవుతుంది. తన పరిధిని పెంచుకున్నవాడు మహనీయుడు. మనం క్షుద్రులం కాకూడదు, మహనీయులం కావాలి. పరిమితమైన అధికారంవల్ల ఆసంతృప్తి తొలగిపోదు. కొద్దిగా లభిస్తే, మరింత పొందాలనే కోరిక కలుగుతుంది. సురస వలె - తృప్త మరింతగా పొందడానికై నోరు తెరుస్తూ ఉంటుంది. నిప్పులో నెయ్యి పోస్తే, అది ఎలా ఆరిపోతుంది? మంట మరింతగా పెరుగుతుంది. ప్రపంచంలో ఉన్నదంతా పొందినప్పుడే తృప్తి లభిస్తుంది. ఇది నవ్వులాట కాదు, ఊహ కాదు. కలను నిజం చేయడంకన్న సంపూర్ణతను పొందడం తేలిక.</p>
<p>ప్రధాన సంపాదకులు డాక్టర్ వ్రణ్ పండ్యా సంపాదకులు కందర్ప రామచంద్ర రావు</p>	<p>మీ పరిధిని విస్తరించుకోండి - ఈ విశ్వమంతా నాదే. విశాలమైన వినీల ఆకాశం నాదే. వజ్రాలలా, ముత్యాలలా, వెలుతురు గోళాలలా మిలమిల మెరిసే తారలు నావే. సముద్రాలు ఏదూ నా సంపద. హిమాలయం నాది. గంగ నాది. వాయు దేవత నాదే. మబ్బులు నా సంపద - ఇలా భావించడంలో కష్టమేదీ లేదు. ఈ భావనను ఎవ్వరూ అడ్డుకోరు. సముద్రంలో ఈత కొట్టండి. గంగలో స్నానం చేయండి. పర్వతం ఎక్కండి. చల్లని పిల్లగాలి పొరలో మేను చేర్చి ఆనందించండి. ప్రకృతి నవనవోన్నేషాన్ని చూచి ఉల్లాసం పొందండి. అందుకు ఎలాంటి బంధనమూ ఉండదు, ఎలాంటి అవరోధమూ ఉండదు.</p>
<p>సెంట్రల్ 7 - సెంట్రల్ 7 నవంబర్ 2006 వ్యయ కార్తీకం - మార్గశిరం విడిప్రతి రూ॥ 8.00 సం॥ చందా రూ॥ 85 3సం॥ చందా రూ॥ 250 10 సం॥ చందా రూ॥ 750</p>	<p>మనుషులంతా నావాళ్లు, ప్రాణులన్నీ నావే - అంటూ పరిధిని విస్తరించాలి. చేతన జగత్తు అంతా అందులో ఇమిడిపోవాలి. పరిమితమైన నీ బాధకు నీవు మూలుగుతావు; నీకు వేదన కలుగుతుంది, దుఃఖం కలుగుతుంది.</p> <p>కానీ - మానవాళి వ్యధను నీ వ్యధగా పరిగణిస్తే, ప్రజల బాధలోని మర్మవేదనను నీలోపల అనుభూతి పొందితే - ఋషియొక్క, దేవతయొక్క, భగవానునియొక్క ఆంతరిక స్థితి వంటిది నీలో ఏర్పడుతుంది. నీ కష్టాన్ని తొలగించుకోవడానికి ఎలాంటి ప్రయత్నం చేస్తావో అలాంటి తత్పరతను విశ్వవ్యవస్థను సంస్కరించడానికి నీవు చూపుతావు. ఈ కృషిలో నిమగ్నుడైన వ్యక్తినే మహామానవుడనీ, దేవదూత అనీ పిలుస్తారు. పరమేశ్వరుని అనుగ్రహమూ, రకరకాల సిద్ధులూ ఇలాంటి ఉదాత్త ఆత్మల పాదాలముందు వ్రాలుతాయి.</p>
<p>సలహాలు, సూచనలకు: శ్రీ అశ్విని సుబ్బారావు - 09949411181</p>	<p align="center">★★★</p>

ఉత్సాహాన్ని కోల్పోవడం దివాలా తీయడమే.

సద్గురు వచనామృతం

ఇహోపరీ సుఖ శాంతిలు జ్ఞానంలోనే

లక్ష్మి, విద్య, పేరు ప్రతిష్ఠలు, బలం, పదవి, మైత్రి, కీర్తి, భోగం, ఐశ్వర్యం మొదలైనవి గొప్ప ఫలములని జనం భావిస్తారు. ఇవన్నీ జ్ఞానమనే వృక్షానికి ఫలాలు. జ్ఞానం లేకపోతే, వీటిలో ఏ ఒక్కటి లభించదు. పరమార్థంకోసం జ్ఞానాన్ని మించింది ఏదీ లేదు.

అకలిగా ఉన్నవాడికి రెండు రోజులు భోజనం పెడితే, అతడికి శాశ్వతంగా మేలు జరగదు. తాను స్వయంగా బ్రతుకుదెరువు చూచుకుని డబ్బు సంపాదించే ఏదో ఒక మార్గాన్ని అతడికి చూపవలసి ఉంటుంది. ఔషధంవల్ల రోగం నయం కావచ్చు. అయితే - రోగం రాకుండా ఉండాలంటే ఆరోగ్యాన్ని గురించిన జ్ఞానం అవసరం అవుతుంది. మందులు వాడడంవల్ల రోగాలు శాశ్వతంగా నయం కావు. అయితే - జ్ఞానం ఆధారంగా మందులు వాడకుండానే రోగాన్ని నయం చేయడం సాధ్యం అవుతుంది. అంతే కాదు. చక్కని ఆరోగ్యం, దీర్ఘాయువు లభించడం సాధ్యపడుతుంది.

చింత, తృష్ణ, లాలస, కాముకత, ఉద్వేగం, క్రోధం, శోకం, గాబరా, నిరాశ వంటి భయంకర మానసిక అశాంతిలు జీవితాన్ని మోయలేని బరువుగా, నరకంగా మార్చివేస్తాయి. వీటిని అన్నింటినీ జ్ఞానంద్వారా శాంతింప జేయగలుగుతాము. మూడులోకాల సంపదా లభించినప్పటికీ, పైన పేర్కొన్న మంటలు చల్లారవు, పైపెచ్చు అవి మరింతగా పెరుగుతాయి. వాటిని ఆర్పే ఒకేఒక వస్తువు జ్ఞానం.

ఈ లోకంలోనూ, పరలోకంలోనూ శాంతికి తాళపుచెవి జ్ఞానమే. మామూలు మనిషి ఈ జ్ఞానం ఆధారంగా మహాపురుషుడు అవుతాడు, మహాత్ముడు అవుతాడు. ఇతరులకు సేవా సహాయాలు అందించే వస్తువులలో జ్ఞానాన్ని మించింది ఏదీ లేదు.

విషయ సూచిక

ముఖచిత్రం : ధన్వంతరి

1. సంపాదకీయం :	1
2. సద్గురు వచనామృతం విషయ సూచిక	2
3. వేద మంత్రం	3
4. ఆయుర్వేదానికి జన్మదాత ధన్వంతరి	4
5. గురుదేవుల అమృతలేఖిని	6
6. సమాజ ఋణాన్ని తీర్చడంలోనే నిజమైన సుఖం	9
7. బంధన ముక్తియే బ్రాహ్మణత్వం	10
8. కాలానుగుణమైన ప్రక్రియలు సాఫల్యానికి సోపానాలు	12
9. సమస్యలన్నింటికీ ఒకే ఒక పరిష్కారం - జన చైతన్య జాగరణ	14
10. తిరుగులేని వాస్తవం పునర్జన్మ	17
11. గాయత్రీ సిద్ధి పొందిన ముకుట్ రామ్ జీ మహారాజ్	20
12. ఇహపర సుఖ సాధకం - అంతఃకరణ శుద్ధి	22
13. తాత్విక చికిత్సకు మూలసూత్రాలు	27
14. మూడు బంధములు - 2	29
15. తపోభూమిలో సాధనా శిబిరాలు	30
16. ఆత్మజ్ఞానంలో దుఃఖ నివృత్తి	33
17. వానప్రస్థ సేవా సాధన : స్వరూప స్వభావాలు	37
18. భారతీయ సంస్కృతిలోని విశిష్ట సిద్ధాంతాలు	40
19. ఆశీస్సులూ, వాగ్దానాలు	43
20. సిరిసిల్లలో 24 కుండముల గాయత్రీ యజ్ఞం	47
21. సద్గురు లీలామృతం	48

నవంబర్, డిసెంబర్ నెలలలో పర్వతినాలు

- నవంబర్ :**
- 5. గురునానక్ జయంతి
 - 10. ధన్వంతరి జయంతి
 - 14. బాలల దినోత్సవం
 - 16. రూస్సీ లక్ష్మీబాయి జయంతి
 - 26. సుబ్రహ్మణ్య షష్ఠి
- డిసెంబర్ :**
- 1. గీతా జయంతి
 - 2. దత్తాత్రేయ జయంతి
 - 25. క్రిస్మస్
 - మదనమోహన మాలవ్యా జయంతి
 - 30. వైకుంఠ ఏకాదశి

ఉన్నతాదర్శాలకోసం సాహసించడం కష్టమూకాదు, అసాధ్యమూ కాదు.

వేద మంత్రం

సంయమనానికి మార్గం భక్తితత్పరత

ఇమాని యాని పజ్నేన్ద్రియాణి మనః షష్ఠాని మే హృది బ్రహ్మణా సంశితాని ।

యైరేవ ససుజే గోర తైరేవ శాంతిరస్తు నః ॥

(యజుర్వేదం 19/9/5)

భావార్థం : ఇంద్రియాల ప్రవర్తనకు అనుగుణంగానే మనస్సు స్థితి ఉంటుంది. ఇంద్రియాల దురుపయోగం లేదా సదుపయోగం మనుష్యుని చేతుల్లోనే ఉన్నది. ఎప్పుడూ ఇందువలన ఇంద్రియాల ఉత్తేజన నుండి కాపాడుకొనే ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉండాలి.

సందేశం : పరమేశ్వరుడు ఈ మానవ శరీరాన్ని ఆలోచించి, అర్థం చేసుకొని నిర్మాణం చేశాడు. ఇంత విలక్షణ పరిపూర్ణ శరీరం మరే ప్రాణికి లేదు. సుఖము, సంతోషము, ఆనందముల ప్రాప్తితోబాటు వ్యక్తిత్వ వికాసంలో సహాయపడే విధంగా జ్ఞానేంద్రియాల, కర్మేంద్రియాల రచన జరిగింది.

కానీ మూర్ఖుడైన ఈ మనుష్యుడు ఇంద్రియాల మాయాజాలంలో చిక్కుకొని తన సర్వనాశనాన్ని తానే కొనితెచ్చుకుంటున్నాడు. తన మనస్సునే కళ్ళాన్ని బిగించి, ఇంద్రియాలను సదుపయోగం చేసి, ఆత్మ సుఖం పొందటం అతని చేతుల్లోనే ఉన్నది. కానీ అతడు దాని దురుపయోగమే తన పరాక్రమంగా భావిస్తున్నాడు. ఇంద్రియాల ప్రలోభం తిరిగి మన మనస్సునే భ్రమింపచేస్తుంది. మొదట మనస్సుకు చెడును గురించి నచ్చచెప్ప బడుతుంది. తర్వాత కల్పన కొనసాగుతుంది. ఆ కల్పనా నిర్మిత చిత్రమును అనుసరించటం సుఖ మనిపిస్తుంది. తర్వాత సుఖం గురించిన ఆలోచనలు మనస్సును తొందరపెడతాయి. చివరకు మనం ఆత్మ సమర్పణ చేస్తూ, ఆ ప్రలోభం వెంబడి పరుగులు తీస్తాం. క్రమక్రమంగా మనస్సు పతనమవుతుంది. దురాలోచనలు, దుష్ట సంస్కారాలు మనస్సుమీద పెత్తనం మొదలుపెడతాయి. మనస్సు క్రమంగా ఆ ప్రలోభాలలో మరింత కూరుకుపోతుంది.

వైరాగ్యము, అభ్యాసముల ద్వారా మనస్సును ఎల్లవేళలా ఇంద్రియాల ఉత్తేజన నుండి కాపాడుకోవటమే ఉపాయం. ఇంద్రియాల నియంత్రణ, సంయమముల వలన మనస్సు వాటిని అంటుకోకుండా ఉంటుంది. ఏ జీవి పట్లా మోహం, ఆసక్తి ఉంచుకోవద్దు. కేవలం పరమాత్మయే మనకు ప్రియము. చాలామంది, విశేషంగా యువకులు, ఈశ్వరుని పట్ల సందేహంతో ఉన్నారు. కానీ సత్యమేమంటే - పరమాత్మయే ఒకే ఒక వాస్తవం. ఈశ్వరుడు మనలోపల ఉన్నాడు. కానీ మనకు ఆ ఎఱుక లేదు. ఇదే మానవుల దౌర్భాగ్యం. మనసు ఎంతగా పవిత్రమవుతూ పోతుందో అంతగా మనిషి తనలోపల ఈశ్వరుని దర్శించ గలుగుతాడు.

మనస్సును ఇంద్రియాల ప్రలోభం నుండి రక్షించుకొనే సరళ ఉపాయం దానిని ఈశ్వరభక్తిలో నిమగ్నం చేయటమే. మానవ జీవితంలో కర్మలు చేస్తూ, మనస్సుకు అవి అంటకుండా ఉంచి, లోకోపయోగ కార్యాలలో మనస్సును నిమగ్నం చేయాలి. ఇదే సరియైన ఈశ్వరభక్తి.

ఒక సారి స్వామి దయానందను ప్రశ్నించారు. - “మీది కూడా ఎముకలతో మాంసంతో కూడిన శరీరమేకదా! మిమ్ము కామవాసన ఎప్పుడూ ఇబ్బందిపెట్టలేదా?” ఆయన ఇలా సమాధాన మిచ్చారు - “నాకు జీవితాంతం కామవాసన గురించి చింతించవలసిన అవసరమే రాలేదు.”

ఈ విధంగా మన మనస్సును ప్రభుకార్యంలో ఎంత ఎక్కువ లగ్నం చేసుకుంటే అంత తక్కువగా వాసనల ఆలోచనలు మనసులో ప్రవేశిస్తాయి.

దృఢ ఇచ్ఛాశక్తికి ఇదే సత్ఫలితం.

సముచితమని తెలిసినదానిని అమలు చేయకపోవడం సాహస లోపం.

ముఖచిత్ర కథనం

ఆయుర్వేదానికి జన్మదాత ధన్వంతరి

ధన్వంతరి ఆది వైద్యుడు. చతుర్భుజుడు. ఒక చేతిలో అమృత కలశం. ఒక చేతిలో గ్రంథం (ఆయుర్వేద శాస్త్రం). ఒక చేతిలో అమృతంతో సమానమైన జీవాన్నిచ్చే వనస్పతి. ఒక చేతిలో జలగ.

సముద్ర మథనంలో 14 రత్నాలు వెలికివచ్చాయి. వాటిలో ఒకరు ధన్వంతరి. అతడి చేతులలో ఉన్న వస్తువులలో అమృతం అమృతమే. వనస్పతి (వన మూలిక)లోక కళ్యాణానికి ప్రతీక. జలగ శస్త్ర చికిత్సా శాస్త్రానికి ప్రతీక. ధన్వంతరి దేవతల వైద్యుడు.

శస్త్ర చికిత్సా శాస్త్రానికి జనకుడు ధన్వంతరి. పురాణాలలో కొన్ని కథలు ఉన్నాయి. శివుడు గణపతి తల నరికివేశాడు. అతడికి ఏనుగు తల అతికించబడింది. రావణాసురునికి నరికిన తలలు తిరిగి మొలిచేవి. పరశురాముడు తన తల్లి తలను ఖండించారు. ఆ తల తిరిగి అతికించబడింది. ఈ కథలు కపోల కల్పనలు కావు. శస్త్ర చికిత్సకు ఉదాహరణలు. ఈ శాస్త్రాన్ని రూపొందించిన మహనీయుడు ధన్వంతరి.

ధన్వంతరి ఆవిర్భావం

అమృతం కోసం దేవతలూ, అసురులూ సముద్ర మథనం జరిపారు. కూర్మావతారం ఆధారంగా, మందర పర్వతం కవ్వంగా, వాసుకి కవ్వపు తాడుగా. చిలకగా చిలకగా - మొదట చంద్రుడు, ఆ తర్వాత లక్ష్మీదేవి, ఉచ్చైశ్రవం, కౌస్తుభమణి, కల్పవృక్షం, కామధేనువు ఉదయించాయి. ఆ తర్వాత దివ్య దేహాన్ని ధరించిన ధన్వంతరి ఆవిర్భవించాడు. ఆయన చేతిలో అమృత కలశం ఉంది. అసురులు ఆయనను చుట్టుముట్టారు. ఆయన చేతిలోనుండి ఆ కలశాన్ని లాగకొని

పారిపోయారు. విష్ణుమూర్తి జగన్నోహిని రూపం ధరించి దిగి వచ్చాడు. అక్కడ అసురులు అమృతంకోసం తమలో తాము పోట్లాడుకుంటున్నారు. అసురులు ఆమె మోహ పాశంలో చిక్కుకున్నారు. ఆమె ఎలా చెపితే అలా విన్నారు. 'మీరంతా ఒకే వరుసలో కూర్చోండి. నేను అమృతం పంచుతాను' - అని ఆమె అన్నది. దేవతలూ, అసురులూ అలా చేశారు. ఆమె అమృతాన్ని పంచడం దేవతల వరుస నుంచి ప్రారంభించింది. అయితే, అసురుల సేనాపతి రాహువు మారువేషంతో దేవతల మధ్యకు వచ్చి కూర్చుని, అమృతం త్రాగాడు. విష్ణుమూర్తి సుదర్శన చక్రంతో రాహువు తలను నరికాడు. ఈ విధంగా దేవతలకు అమృతం లభించింది. ఆ అమృతం తెచ్చిన మహానుభావుడు ధన్వంతరి.

ధన్వని కుమారుడు ధన్వంతరి

వాయు పురాణంలో ఇలా ఉంది - సముద్ర మథనంలో ఆవిర్భవించిన ధన్వంతరి విష్ణుమూర్తిని ప్రార్థించాడు - 'నేను మీ కుమారుడను. లోకంలో నా పాత్రను నిర్ణయించండి.' విష్ణుమూర్తి ఇలా అన్నాడు - 'మీరు ఆయుర్వేద శాస్త్రాన్ని రచిస్తారు.'

ఆ వరం ప్రకారం మరు జన్మలో దీర్ఘతవుని కుమారుడు ధన్వని తపస్సుకు మెచ్చి, ఆయన పుత్రుడుగా జన్మించాడు.

బ్రహ్మ పురాణంలో ఈ కథ మరింత వివరంగా ఉంది. కాశీరాజు ధన్వడు పూజతో భగవంతుణ్ణి మెప్పించి, ఆయన తన కుమారుడుగా జన్మించే వరం పొందాడు. అలా ధన్వంతరి జన్మించాడు. ధన్వని గృహంలో అవతరించాడు కనుక ధన్వంతరిగా పేరు పొందాడు. వైద్యశాస్త్ర ఆచార్యుడుగా ప్రసిద్ధి

జీవుడు పుట్టడం, చావడం, పాపపుణ్యాల ఫలితాలను అనుభవించడం - అన్నీ ఒంటరిగా జరిగేవే.

పొందాడు.

ఆయుర్వేద ఆచార్య పరంపర

సుశ్రుత సంహిత ఆచార్య పరంపరను ఇలా వర్ణించింది -

అహం హి ధన్వంతరిరాదిదేవో

జరా రుజా మృత్యుహరోర్ మరాణామ్ ।

శల్యాం గమ గౌపరేరు జోతం

ప్రోష్టోస్మి గాం భూయ ఇహోపదేష్టుమ్ ॥ - (1-21)

అనగా -

దేవతల వృద్ధాప్యాన్నీ, రోగాలనూ, మరణాన్నీ తొలగించిన ఆది దేవుడు ధన్వంతరి.

ఆయుర్వేదం బ్రహ్మదేవుని నుండి దక్ష ప్రజాపతికి, ఆయన నుండి అశ్వినీ కుమారులకు, వారినుండి ఇంద్రునికి, ఆయన నుండి ధన్వంతరికీ సిద్ధించింది.

ధన్వంతరి కార్తీక బహుళ త్రయోదశి నాడు ఆవిర్భవించాడు. ఆ రోజున ధన్వంతరి త్రయోదశి పండుగ జరుపుకుంటారు.

త్రిదోషములు, సప్త ధాతువులు

ధన్వంతరి మనిషి జీవితాన్ని లోతుగా అధ్యయనం చేశాడు. ఆయన ఆయుర్వేదానికి ప్రాతిపదికను ఇలా పేర్కొన్నాడు -

త్రిగుణాతీతమైన ప్రకృతిలో మూడు తత్వాలు ప్రధానంగా ఉన్నాయి - సత్వగుణం, రజోగుణం, తమోగుణం. సత్వగుణం నుండి వాతం, రజో గుణం నుండి పిత్తం, తమో గుణం నుండి కఫం తెలుసుకోబడతాయి. ఈ మూడు గుణాల అభివృద్ధితోపాటు మనిషి శరీరంలో ఈ మూడు తత్వాలూ అభివృద్ధి పొందుతాయి. ఈ త్రిదోషాలవల్ల రకరకాల రోగాలు

జనిస్తాయి. వ్యక్తి శరీరంలో ఈ మూడు దోషములు సమానంగా, సామ్యస్థితిలో ఉండకపోతే శరీరంలో అనారోగ్యం ప్రవేశిస్తుంది. శరీరంలో సప్త ధాతువులు ఉన్నాయి - ఆహారం, రసం, రక్తం, మాంసం, మజ్జ, ఎముకలు, వీర్యం.

ఆరోగ్యంలో మనస్సు పాత్ర

వ్యక్తి యొక్క ఆరోగ్యం, అనారోగ్యం ఎక్కువగా అతడి మనస్సుపై, ఆత్మపై ఆధారపడి ఉంటాయని ధన్వంతరి గుర్తించాడు.

సమదోషః సమాగ్నిశ్చ సమధాతు మల క్రియా ।

ప్రసన్న ఆత్మ ఇంద్రియ మనః స్వస్థ ఇత్యభిధీయతే ॥

అనగా -

దోషములన్నీ (వాత, పిత్త, కఫములు), అగ్నులన్నీ ధాతువులన్నీ, మలవిసర్జ క్రియలన్నీ సరైన స్థితిలో ఉన్నప్పుడు, దానితోపాటు ఆత్మ, ఇంద్రియములు, మనస్సు ప్రసన్నంగా ఉన్నప్పుడు - వ్యక్తి ఆరోగ్యంగా ఉన్నాడని చెప్పాలి.

ధన్వంతరి రకరకాల వనస్పతులను అధ్యయనం చేశాడు. వాటిగుణ దోషాల రహస్యాలను తెలుసుకున్నాడు. వాటిని ఔషధాలుగా తయారుచేశాడు. ఆ తర్వాత రసాలు, భస్మాలు మున్నగువాటిని కనుగొన్నాడు. వాటితో అసాధ్య రోగాలను నయం చేశాడు. అనంతరం శస్త్ర చికిత్సపై పరిశోధన జరిపాడు. అందుకోసం అనేక యంత్రాలను తయారుచేశాడు. అంతేకాదు. మనస్సుకూ, మెదడుకూ చికిత్స చేయడానికి విధానాలను కనుగొన్నాడు.

విశ్వంలో ఆయుర్వేద విస్తరణతోపాటు ఆ శాస్త్రానికి జనకుడయిన ధన్వంతరి యొక్క పూజకూడ విస్తరించడం నిశ్చయం.

★★★

ప్రతివ్యక్తి పరమేశ్వరునికి ప్రతిమ.

గురుదేవుల అమృతలేఖిని

ప్రజల సుప్రీమ్ కోర్టుకు మానవత్వం అప్పీలు

శిఖరాగ్రవర్గాలు అయిదు

చేతులు, కాళ్లు, నోరు, కళ్లు, చెవులు - అయిదు అవయవాల ద్వారానే మనిషి చేసే ముఖ్యమైన కార్యకలాపాలు దాదాపు అన్నీ జరుగుతాయి. ఇతర అవయవాలు వీటికి సాయపడతాయి. అలాగే - సమాజంలోని ముఖ్యవ్యవస్థల సంచలన, నిర్వహణ పురోహితులు, పాలకులు, మనీషులు, కళాకారులు, సంపన్నులు జరుపుతారు. వీరి నైపుణ్యమే మొత్తం మానవాళిని ప్రభావితం చేస్తుంది. వీరి సామర్థ్యాలు, పథకాలు ప్రగతి, పతనములను ప్రభావితం చేస్తాయి. సుఖ శాంతులు, కొరతలు, కలహాలు ఈ వర్గాలపై ఆధారపడి ఉంటాయి. చరిత్రలో ఈ శిఖరాగ్ర వర్గాల వ్యక్తులే కీర్తి గడిస్తారు, లేదా నిందలకు గురి అవుతారు. ప్రజా సముద్ర మథనం నుండి వెలువడే వెన్న ముద్దలు ఈ వర్గాలు.

ప్రమాద భరితమైన ప్రపంచ పరిస్థితి

నేడు వ్యక్తి పరిస్థితి, సమాజ పరిస్థితి రోజు రోజుకూ మరింత విషమంగా, ప్రమాద భరితంగా మారుతున్నాయి. వ్యక్తి ఆలోచన, అతడి శీలం క్రమంగా దిగజారిపోతున్నాయి. ఫలితంగా - రోగాలు, దారిద్ర్యం, ఉద్విగ్రుత పెచ్చుపెరుగుతున్నాయి. సమాజంలో మోసం, అనాచారం తిష్ట వేశాయి. ఫలితంగా - కలహాలు, ప్రమాదాలు మితిమీరిపోతున్నాయి. అణు యుద్ధం, కాలుష్యం, నేరాలు, జననాలు, కొరతలు, ఘర్షణలతో పాటు ప్రకృతి ప్రకోపాలు విజృంభిస్తున్నాయి. ఫలితంగా - సమీప భవిష్యత్తులో నాగరికత, సంపదలే కాక మానవ గరిమ, మానవ శక్తి కూడ నశించిపోతాయని అనిపిస్తోంది.

మరి - ఇదంతా ఎలా జరిగింది? స్వర్గాదపి గరీయసి (స్వర్గం కన్న మిన్న) అయిన ధరిత్రి సరకంగా ఎందుకు మారుతోంది? కృతయుగ వాతావరణం ఎలా అదృశ్యం అయింది? పరిస్థితులు ఇలా ఎందుకు తలక్రిందులు అయ్యాయి? ఈ ప్రశ్నలకు జవాబుల కోసం పై అయిదు వర్గాలనూ పరిశీలించవలసి ఉంటుంది. శిఖరాగ్రంలో ఉన్నవారి పాపాల ఫలితాలను సామాన్యులు అనుభవించవలసివస్తోంది.

ప్రపంచ పరిస్థితుల వివేచన ఇది. నేడు ప్రపంచం చిన్నదైపోయింది. కనుక - మతం, దేశం, వర్గం వంటి పరిధులలో శాశ్వత పరిష్కారాలు లభించవు. పర్యవేక్షణలో, పరిష్కారాలలో విస్తృతమైన ధృక్పథాన్ని అవలంబించాలి. ప్రపంచ వ్యవస్థలో సమతూకాన్ని సాధించే ఆలోచన చేయాలి.

భ్రమల, వికృతుల విష వలయం

జన మానసంలో ఉత్పృష్టతను నింపే బాధ్యతను ప్రమాణపూర్వకంగా వహించే వర్గం పురోహిత వర్గం. ఈ వర్గం లేఖిని ద్వారా, వాణి ద్వారా, మత కృత్యాల ద్వారా జన మానసాన్ని ఆదర్శాలతో నింపి ఉంటే - నేడు దుర్బుద్ధి వల్ల ఈ అధోగతి దాపురించేది కాదు. దాన్ని దురదృష్టంగా సహించవలసివచ్చేది కాదు. నేడు కూడ మత వ్యవస్థకోసం భావన, సంపద వినియోగించబడుతున్నాయి. కానీ, అందుకు ప్రతిఫలంగా స్వార్థపర శక్తులే బలపడుతున్నాయి. ప్రజలకు మిగులుతున్నది భ్రమలూ, వికృతుల విషవలయం.

భారీ పరిశ్రమల వికేంద్రీకరణ

తర్వాతి రంగం పాలనా రంగం. నేడు పాలక వర్గం చేతుల్లో శక్తి, సాధనాలు కేంద్రీకరణ అయినాయి. పాలనా రంగంలో శిఖరాగ్రాన ఉన్నవారు తమ క్షేత్రాలను సునియోజన చేయాలి, నవ్యంగా నడపాలి. ఇతరులను నాశనం చేయాలని ఆలోచించకూడదు. వివాదాల పరిష్కారాన్ని ప్రపంచ న్యాయస్థానం ద్వారా సాధించాలి. విశ్వరాష్ట్రం, విశ్వభాష, విశ్వ వ్యవస్థ, విశ్వ సంస్కృతి అనే సూత్రాలను అవలంబించాలి. వసుధైవ కుటుంబకమ్ అనే విధానాన్ని అనుసరించాలి. అప్పుడు - విధ్వంసంలో వినియోగపడిన నైపుణ్యం, వైభవం, సృజన దిశలో వినియోగపడతాయి; పరిస్థితులలో విప్లవాత్మకమైన పరివర్తన వస్తుంది.

పాలనా వ్యవస్థ సామర్థ్యం గతంలోకన్న బాగా పెరిగింది. సాహిత్య, కళారంగాలలో విస్తరిస్తున్న అవాంఛనీయతనూ, మాదక

యౌవనపు లిప్స విత్తనం; వార్ధక్యపు పశ్చాత్తాపం పంట.

ద్రవ్యాల ద్వారా కలుగుతున్న వినాశనాన్నీ అది తలచుకుంటే నిషేధించవచ్చు. ఆత్మహత్యను నిషేధించినట్లు. నేరస్థుల దండనలో కరోరతనూ, తీవ్రతనూ పెంచితే - ఆతతాయుల ఆట కట్టి పోతుంది. గ్రామాలలోని చిన్న కుటీర పరిశ్రమల వలె - అది భారీ పరిశ్రమలను వికేంద్రీకరణ చేయాలి. అప్పుడు కాలుష్య సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది. ప్రతి చేతికీ పని దొరుకుతుంది. ఫలితంగా - దారిద్ర్యం, నిరుద్యోగం, రోగాలు, నిరక్షరాస్యత వంటి అనేక సమస్యలు పరిష్కారం అవుతాయి.

సత్ ప్రవృత్తుల పెంపుదల

తర్వాతి వర్గం మనీషుల, వైజ్ఞానికుల, సాహిత్యకారుల బుద్ధిజీవి వర్గం. వీరు తమ ప్రవృత్తులను పశు ప్రవృత్తుల పోషణ నుండి మరల్చి, జన మానస సంస్కరణకూ, సత్ ప్రవృత్తుల పెంపుదలకూ వినియోగించాలి. పురోహిత వర్గం, పాలన వర్గం సాధించజాలని లక్ష్యాలను వీరు ఆ విధంగా సాధించగలుగుతారు.

ఇక - సంపన్నులది తమదైన ప్రపంచం. సంపదతో దేవుణ్ణి అయినా కొనగలమని వారు చెప్పుకుంటారు. పాలకులూ, పురోహితులూ, మనీషులూ, కళాకారులూ వీరి జేబుల్లో ఉంటారు. భోగ విలాసాలను పంచే బదులు వారు తలచుకుంటే తమ ధనాన్ని నిర్మాణాత్మకమైన సత్ ప్రవృత్తులలో వినియోగించవచ్చు. పరిమిత లాభాలతో తృప్తిపడి తమ కౌశల్యాన్ని ధన్యం చేసుకోవచ్చు. కానీ, ఇతరులకన్నా వారు ఎందుకు వెనుకబడాలి! పురోహితులూ, పాలకులూ, మనీషులూ, కళాకారులూ తమ ప్రతిభలను నీచ కార్యాలకు వినియోగించడంలో మునిగి ఉన్నప్పుడు - సంపన్నులు ఆదర్శాల జంజాటంలో ఎందుకు చిక్కుకోవాలి; హెచ్చుగా శ్రమించి తక్కువ సంపాదించడానికి ఎందుకు సిద్ధపడాలి ?

సాకులు చెవుతూన్న శిఖరాగ్ర వర్గాలు

పై అయిదు వర్గాల చేతుల్లో ప్రపంచపు ప్రగతి - పతనం ఉన్నాయి. వారు సరైన మార్గంలో నడిచి ఉంటే, ఉగ్రవాదం, కలహం, ప్రమాదం, పతన పరాభవాల దురవస్థ దాపురించేది కాదు; సర్వనాశనం అనే ఉపద్రవం ముంచుకువచ్చేది కాదు.

మానవ గరిమకూ, శాంతి సమృద్ధులకూ ప్రస్తుత ప్రమాదకర పరిస్థితికీ తమ గురుతర బాధ్యతను పై వర్గాలు ప్రత్యక్షంగా

అంగీకరిస్తూనే పరోక్షంగా తిరస్కరిస్తున్నాయని అనిపిస్తుంది. ఏ దోషి అయినా తన నిర్దోషిత్వాన్ని నిరూపించే తర్కాన్నీ, ప్రమాణాలనూ, కారణాలనూ చూపవచ్చు. అయితే వాస్తవం ఏమంటే - ఆ వర్గాలవారు సంకుచితత్వానికి అతీతంగా వ్యవహరించి లోక కళ్యాణానికి ప్రాముఖ్యం ఇచ్చి ఉంటే - నేటి దారుణ పరిస్థితి ఎదురయ్యేది కాదు. వీరు ఇప్పటికయినా తన విధానాలలో మౌలిక పరివర్తన తెచ్చుకోవడానికి నిజాయితీతో సిద్ధపడితే - పరిస్థితిని సరిదిద్దడానికి హెచ్చు సమయం పట్టదు.

ప్రస్తుత పరిస్థితిని మార్చడం విజ్ఞప్తి చేసినప్పటికీ - పతనపు కూపంలోనికి అతివేగంగా దిగిపోతున్న ప్రవాహం నిలిచిపోతుందనే ఆశ కానరావడం లేదు. గట్టి ఒత్తిడి వస్తే తప్ప - ఇలాంటివారు పరివర్తనను ఆమోదించరు. తమ సంకుచిత స్వార్థ పరత్వాన్ని వదులుకుని, విశ్వహిత భావనతో పుణ్య - పురుషార్థముల, స్నేహ సౌజన్యముల మార్గాన్ని అవలంబించడానికి అవసరమయే దూరదృష్టి నేడు వ్యక్తులలో, సముదాయాలలో ఇంకా ఉదయించలేదు.

స్వార్థ సాధన సజావుగా సాగుతున్నదనే అభిప్రాయం వ్యక్తులలో బలపడిన దశలో - విజ్ఞప్తుల ద్వారా, ఉపదేశాల ద్వారా వారిని మార్చడం కష్టం. ప్రత్యక్షంగా ఆదర్శాలను సమర్థించడం, పరోక్షంగా వాటిని నిర్మూలించడం - ఇది నేడు గుర్తింపు పొందిన ఒక చాతుర్యం. ఈ విషవలయం నుండి బయటపడడానికై దూరదృష్టితో కూడిన వివేకం ఉదయించాలి. లేని పక్షంలో ఒత్తిడి తేవడమనే మార్గమే మిగులుతుంది. మేలుకొన్న ప్రజాభిప్రాయపు ఒత్తిడి అన్ని ఒత్తిడులకన్నా ప్రచండమూ, సమర్థమూ, ఫలవంతమూ అవుతుంది. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఈ ఒత్తిడియే గట్టి ఫలితాలను ఇస్తుందని ఆశించవచ్చు.

మానవ గరిమ, సురక్ష, స్థిరత్వం, ప్రగతి - వీటి కోసం పై అయిదు న్యాయస్థానాలకూ విన్నపాలు పంపడం జరిగింది. అందరూ మాటలలో సానుభూతి కనబరచారు. కానీ, ప్రయోజనకరమైన సహాయం అందించడానికి విముఖత వ్యక్తమయింది. ఇతరులను దోషులుగా చూపడానికీ, తాము నిర్దోషులమని చెప్పుకోవడానికీ అందరూ ప్రయత్నించారు. ఈ చిక్కుల్లో పడడానికీ, ముందుకు సాగడానికీ, మార్పును తమతో ప్రారంభించడానికీ ఎవ్వరూ సిద్ధంగా లేరు. ఇలాంటి పరిస్థితిలో

సద్గుణాలు సిల్కు దుస్తుల్లోనూ సాదా దుస్తుల్లోనూ మెరుస్తూనే ఉంటాయి.

ఉష్ణ పక్షివలె నిరాశ చెంది, ఇసుకలో తలదూర్చి వేటగాడికి అవకాశం ఇచ్చి, మృత్యు ముఖంలోకి వెళ్ళి కూర్చోనదలచితే - అది వేరే విషయం. లేని పక్షంలో - బయటపడడానికి మరో ఉపాయాన్ని ఆలోచించవలసి ఉంటుంది. నిరాశ చెంది, చేతులు ముడుచుకుని కూర్చుంటే - ప్రత్యక్షంగా కాని, పరోక్షంగా కాని ఆత్మహత్యను ఆహ్వానించడమే అవుతుంది అది. జీవం జవం కలిగి ఉన్నవారు ఈ స్థితిని అంగీకరించడం వారి పౌరుషానికి మాయని మచ్చ అవుతుంది.

జన శక్తియే సుప్రీమ్ కోర్టు

మానవ గరిమపై అయిదు క్రింది న్యాయస్థానాలలో కేసు ఓడిపోయింది. ఇప్పుడు ప్రజల సుప్రీమ్ కోర్టుకు అప్పీలు చేయాలి. మేలుకొన్న జనశక్తి మహత్తు అపరిమితమైనది. ప్రపంచంలోని మరే శక్తితోనూ దానిని పోల్చలేము. ప్రభుత్వాలు అది ఇచ్చిన పన్నులతో నడుస్తుంది. దాని శ్రమ ఫలితం సంపన్నుల ధనాగారాలను నింపుతుంది. కళాకారులు దానిని మోహింపజేసి బుజాలు ఎగురవేస్తారు. పురోహితుల దాన - దక్షిణల పాలు ఈ ఆవు పొదుగునుండి పితుకబడతుంది. అపరాధులు ఈ జనశక్తినే దోచుకుంటారు. అణ్ణస్త్రాల కోసం విస్ఫోటక పదార్థాలను ఈ జనశక్తియే త్రవ్వి వెలికితీస్తుంది. సంపద, సాఫల్యం అనే నిర్మాణాలు జనశక్తి ఇచ్చిన దానంలోని భాగాలు మాత్రమే - ఆ దానం మోసంతో, బలంతో సంపాదించింది అయినప్పటికీ.

పదార్థాల శక్తి ప్రకృతి గర్భంలో దాగి ఉంది. పరబ్రహ్మ యొక్క శక్తిని, మహిమనూ ప్రత్యక్షంగా దర్శించాలంటే, విలువ కట్టాలంటే మానవ సముదాయపు పరాక్రమం లోతుల్లో దాన్ని చూడవచ్చు. ప్రజ కామధేనువు. దానికి వేయి పొదుగులు ఉన్నాయి. పురోహితులూ, పాలకులూ, సంపన్నులూ, విద్వాంసులూ, కళాకారులూ తమ కౌశల్యానికి మిన్నగా వాటిని పితుకుకుని, సమర్థులు అయినారు.

అయినా, ఇలా పితుకుతున్న తర్వాత ఆ కామధేనువు వద్ద ఏమీ మిగులలేదని భావించకూడదు. తన వద్ద మిగిలి ఉన్న శక్తితో అది తనను పోషించుకోగలదు, కోల్పోయినదానిని పూరించుకోగలదు. ప్రస్తుత సమస్యల సందర్భంలో ఈ ప్రజాశక్తిని గురించి క్రొత్త తరహాలో ఆలోచన చేయాలి. క్రొత్త సిద్ధాంతాలనూ,

క్రొత్త ఆచరణ మార్గాలనూ అవలంబించడానికి ఆ ప్రజాశక్తిని ఒప్పించాలి. అప్పుడు ఒక మహా పరివర్తన సాధ్యపడుతుంది. ఆ పరివర్తన ద్వారా వినాశనాన్ని అడ్డుకోగలుగుతాము; వికాసాన్ని సాధించగలుగుతాము.

ప్రజాశక్తి పౌరుషం తిరుగులేనిది

చరిత్ర కందని కాలపు భూగోళాన్ని, గోతులతో గుట్టలతో అందవికారంతో ఉన్న భూగోళాన్ని మనిషి పౌరుషమే సుందర ఉద్యానవనం వలె శోభించేటట్లు, అందచందాలతో అలరారేటట్లు తీర్చిదిద్దింది. ఆదిమనివాసి అయిన అడవి మనిషి సృష్టికి శిఖరాగ్రంగా రూపొందే వైభవం ఆ పౌరుషం ఆధారంగానే సాధ్యపడింది. జ్ఞాన-విజ్ఞానాల వివిధ ప్రవాహాలు ఆ పౌరుషం నుండే వెలికి వచ్చాయి. సౌకర్య సాధనాల నుండి కళ, సౌందర్య సాధనాల వరకు, ఆయుధ నిర్మాణం వరకు అనేక రంగాలలో ఆధిపత్యం ప్రజాశక్తిలోని పరాక్రమం ఆధారంగా సాధించినదే. సృష్టి కర్త యొక్క ప్రత్యక్ష లీల ఈ పరాక్రమపు పౌరల ఆవిష్కరణమే.

మహాకాళిగా ప్రజాశక్తి

గతంలో పలుమారులు అవాంఛనీయతల ప్రమాదం ముంచుకు వచ్చింది. ఇప్పుడు మునిగిపోవడం తప్ప మరో మార్గం లేదని అనిపిస్తోంది. అయితే ప్రజల పౌరుషం అవతారంగా ఆవిర్భవించిన సందర్భాలలో ప్రమాదాలలో ఏ ఒక్కటి కాలు నిలువ లేకపోయింది. వృత్తాసురుడు, మహిషాసురుడు, భస్మాసురుడు వంటి మహారాక్షసుల సంహారం ఈ మహాకాళి ద్వారానే సాధ్యపడింది. రాజకీయ విప్లవాలు, సామాజిక విప్లవాలు, ఆర్థిక విప్లవాలు ఈ మహాశక్తి ఒత్తిగిల్లడంతో సాధ్యమవుతూ వచ్చాయి.

నేటి విషమ సమయంలో ప్రజాశక్తిని మేలుకొలపడం సాధ్యపడితే, ప్రస్తుత అనౌచిత్యాలను ఎదుర్కొనడంలో ఆ ప్రజాశక్తిని కలిబద్ధం చేయగలిగితే - శాశ్వత పరిష్కారం చేతికి అందినట్లే. ఈ దృష్టితోనే ప్రజ సుప్రీమ్ కోర్టుగా పరిగణించబడింది. ఆ న్యాయస్థానానికి తర్కం, వాస్తవాలు, ప్రమాణాలు, ఉదాహరణతో ప్రస్తుత విపత్తు నివేదించబడింది.

చట్టంనుండి తప్పించుకోవచ్చు; భగవంతుని నుండి తప్పించుకోలేము.

ఆచరణలో అధ్యాత్మ

సమాజ ఋణాన్ని తీర్చడంలోనే నిజమైన సుఖం

వికాసం పొందిన మనిషివంటి ప్రాణికి సుఖం పొందాలనే కోరిక సహజమైనదే. ప్రతిప్రాణి సుఖం పొందాలని ప్రయత్నిస్తుంది. జీవితం అనే గడియారాన్ని నడిపించే 'కీ' వంటిది ఈ ప్రయత్నం. 'కీ' ఇవ్వకపోతే గడియారం ఆగిపోతుంది. అలాగే, సుఖం పొందాలనే ప్రయత్నం ఆగిపోతే, మనిషి జీవచ్ఛవం అవుతాడు.

సుఖానికి ఆధారం మనిషి మనస్సు. కనుక - ఫలానా వస్తువును వినియోగించడంవల్ల, అనుభవించడంవల్ల సుఖం వస్తుందని చెప్పలేము.

పందికి మురికి, బురద, దుర్వాసన సుఖాన్ని ఇస్తాయి. ఎందుకంటే- దాని మనఃస్థితి అలాంటిది. కానీ, మనిషికి ఇవన్నీ అసహ్యం కలిగిస్తాయి.

అంతే కాదు. వేర్వేరు మనఃస్థితులు కలిగిన వ్యక్తుల సుఖ సాధనాలు వేర్వేరుగా ఉంటాయి. సారా త్రాగే వ్యక్తికి సారా సుఖాన్ని ఇస్తుంది. కానీ, సారా త్రాగడంలోని ప్రమాదాన్ని గుర్తించిన వ్యక్తి దాన్ని తాకడం సైతం పాపంగా భావిస్తాడు.

పరమేశ్వరుడు మనిషికి ప్రసాదించిన సుఖ సౌకర్యాలను మరే ప్రాణికి ప్రసాదించలేదు. మనిషి అంతఃకరణం వివేకంతో నిండి ఉంది. సృష్టిని అందంగా, సుఖంగా, సంపన్నంగా చేయడానికే మనిషికి ఈ శక్తి సామర్థ్యాలు ఇవ్వబడ్డాయి. మనిషికి, పశువుకూ మధ్య ఉన్న తేడా ఇదే. ఈ తేడాను నిలుపుకున్నప్పుడే మనిషి జీవితం ఉత్కృష్టం అవుతుంది, సార్థకం అవుతుంది.

మనిషి పొందదగిన సుఖానికీ, పశువు పొందే సుఖానికీ తేడా ఉండి తీరాలి. భోగంవల్ల సుఖం వస్తుంది. అది ఇంద్రియాలకు తృప్తి నిస్తుంది. ఆ తృప్తి క్షణకాలమే ఉంటుంది. ఇంద్రియాలనుండి వచ్చే ఈ వాసన, ఈ సుఖం పశువుల సుఖంకన్న నికృష్టమైనది, భ్రమతో కూడినది. మంటలో నేతినీ పోయడం ఇది. ఎడారిలో దాహం తీర్చుకోవడానికి ఎండమావుల వెంట పరుగులు తీయడం ఇది. ఇది మనిషిని దిగజారుతుంది; మనిషిని తన కర్తవ్యం నుండి దూరం చేస్తుంది.

మనిషి వివేకం కలిగిన జీవి. అతడు అంతరాత్మ యొక్క

పిలుపును వినగలుగుతాడు. సేవా సాధనలోనే అతడికి నిజమైన సుఖం దొరుకుతుంది. మనిషికి తన గొప్పతనాన్ని తెలియజేప్పే పనులలో సేవను మించినది లేదు.

నా వద్ద నాలుగు రొట్టెలు ఉన్నాయి. వాటిని తిని నేను నా ఆకలి తీర్చుకుంటాను. నా ఇంద్రియాలకు క్షణకాలం సుఖం అందుతుంది. కానీ, దానివల్ల నా ఆకలి శాశ్వతంగా తీరిపోదు. నా కన్న మరింత ఆకలితో ఉన్న వ్యక్తికి నేను ఆ రొట్టెలలో రెండు రొట్టెలు ఇచ్చివేస్తే - ఆ ఆకలిగొన్నవాడు పొందిన తృప్తిని చూచి నా ఆత్మ ఆనందం పొందుతుంది. ఆ ఆనందమే నిజమైన సుఖం.

ఇందుకోసమే భగవంతుడు మనిషికి ఇంతటి సామర్థ్యం ఇచ్చాడు. ఆ సామర్థ్యంతో అతడు సంపాదించే దానిలో పదవవంతు అతడి శారీరక అవసరాలు తీరడానికి సరిపోతుంది. మిగతా భాగాన్ని అతడు సమాజ ఋణాన్ని తీర్చడానికి వినియోగించాలి. అప్పుడే అతడికి సుఖం అందుతుంది. సమాజ ఋణాన్ని తీర్చడానికి ఏమాత్రం ప్రయత్నించకపోతే మనకు నిజమైన సుఖం దొరకదు.

పరమేశ్వరుడు మనిషికి సంపాదించడానికై రెండు చేతులు ఇచ్చాడు; పొట్ట నింపుకోవడానికి నోరు ఒక్కటే ఇచ్చాడు. దీని వెనుక ఒక సిద్ధాంతం దాగి ఉంది; మన సంపాదనలో సగభాగాన్ని మన శరీరం కోసం, మన కుటుంబం కోసం వినియోగించాలి; మిగతా సగభాగాన్ని లోక కళ్యాణానికై వినియోగించాలి.

పరోపకారం కోసం, లోక కళ్యాణం కోసం మన స్వార్థాన్ని త్యాగం చేయడం ద్వారా మనం ఎవరికీ ఒరగబెట్టడం లేదు; మనపై పడి ఉన్న సమాజ ఋణాన్ని తీర్చుకుంటున్నాం. అంతే. మన పూర్వులు తమ సేవా సాధన ద్వారా ప్రపంచమనే ఈ ఉద్యానవనాన్ని అందంగా, సువాసనా భరితంగా తీర్చిదిద్దారు. దాని ఫలితంగానే మనం మన సామర్థ్యానికి మించి సంపాదించ గలుగుతున్నాం. ఈ సంపాదనను మన కోసమే మన కుటుంబం కోసమే ఖర్చు చేసుకుంటే- మనం సుఖపడలేము, ఇతరులను సుఖపెట్టలేము; పైగా, మనం కృతఘ్నులం అవుతాము.

ధర్మరహిత జీవితం నిజానికి మరణమే.

బోధ కథ

బంధన ముక్తియే బ్రాహ్మణత్వం

చందాభ యొక్క కీర్తి వెలుగు నలుదిశలా విస్తరించింది. రాజగృహ నగరంలోని వీధి వీధిలో దానిపై చర్చ జరుగుతోంది. అతడి అద్భుతాలను గురించి జనం కథలు కథలుగా చెప్పుకుంటున్నారు. అతడిని ఒక్కసారి చూడాలని పలువురు ఆరాటపడుతున్నారు.

కానీ, అతడి మనసులో అసంతృప్తి రగులుతోంది. ఏదో వ్యధ అతడి గుండెలను పిండుతోంది. అంతర్ హృదయపు వెలితి అతడిని పట్టి పీడిస్తోంది. ఏదో తెలియని ఆవేదన, ఆందోళన అతడిని క్రుంగదీస్తున్నాయి. తన అసంతృప్తిని తొలగించుకోవాలని అతడు కోరుతున్నాడు. ఎలా తొలగించుకోవాలో అతడికి పాలుపోవడం లేదు.

అయితే, అతడికి నిద్రలో కలలు వచ్చేవి. ఆ కలలలో రకరకాల దృశ్యాలు కనిపించేవి. పూర్వజన్మ స్మృతులు కొన్ని, గత జీవితపు సంస్కారాలు కొన్ని అతడికి ప్రేరణ ఇస్తున్నాయి. మాటిమాటికీ కలలో ఏదో సందేశం లాంటిది అందుతోంది. కానీ, అది ఎప్పుడూ అస్పష్టంగా, మసక మసకగా ఉంటోంది. ఏదో మబ్బు తెరలో ఏదో దృశ్యం కనబడి మాయమవుతోంది. పెక్కు చిత్రాలు అతడికి ముక్కలు ముక్కలుగా కనిపిస్తున్నాయి. కానీ, మొత్తం చిత్రం ఎన్నడూ కనిపించదు. పూర్వజన్మలో తాను భగవాన్ కశ్యప బుద్ధుని చైత్యంలో చందనం పూస్తూ ఉండేవాడని మాత్రం ఆ కలలవల్ల అతడికి అర్థమయింది. అతడు చూపే అద్భుతాలు ఆ పువ్వులకు ఫలాలని అతడికి అవగతం అయింది.

ఆ పుష్పంవల్లనే అతడి బొడ్డునుండి చంద్రకాంతి వంటి వెలుగు వెలువడింది. దాన్ని చూచి అంతా ఆశ్చర్య చకితులు అయ్యేవారు.

అతడి కుటుంబ సభ్యులయితే దాన్ని చూచి, పథకాలు తయారుచేశారు. చందాభ (చంద్రుని వెలుగు) చూపే అద్భుతాలను ప్రదర్శించి చకచకగా బోలెడు డబ్బు సంపాదించవచ్చునని

బంధువులు వారికి నూరిపోశారు. మనిషిని ప్రలోభపెట్టే పథకం అది. కుటుంబం అందుకు అంగీకరించింది. ధనలోభం, కీర్తి కందూతి ఎప్పుడూ మనిషిని పెడదారి పట్టిస్తాయి. అయితే ఈ వాస్తవాన్ని గుర్తించేవారు అరుదుగా ఉంటారు.

తాము బ్రాహ్మణులము అనే అహంకారం, అద్భుతం చూపే కొడుకుకు తల్లిదండ్రులము అయినామనే గర్వం వారికి తలకెక్కాయి. బంధువుల సహకారం అందుకు తోడయింది. వీటిముందు చందాభ మాట చెల్లుబిడికాలేదు. మనసును చంపుకుని వారి మాటకు అవును అనవలసివచ్చింది అతనికి. కుటుంబంవారు, బంధువులు అంతా కలిసి, అతడిని ఊరూరా త్రిప్పసాగారు. చందాభ శరీరాన్ని తాకితే, కోరుకున్నవన్నీ జరుగుతాయని వారు ప్రచారం చేశారు. జనాన్ని దోచుకుని, డబ్బు మూటకట్టుకున్నారు. చందాభ మౌన ప్రేక్షకుడుగా ఇదంతా చూస్తున్నాడు. మధ్య మధ్యలో అతడి హృదయం ఆర్తనాదం చేసేది. ప్రభూ! దారి చూపు- అనే భావన అతడి ఆంతరిక వేదన నుండి జనించేది.

బుద్ధ భగవానుడు జేతవనంలో ఉన్న సమయంలో చందాభను తీసుకుని బ్రాహ్మణ కుటుంబం శ్రావస్థి వచ్చింది. సాయం సమయం. జనమంతా జేతవనం వైపు వెళుతున్నారు. ఆ జనాన్ని ఆపి వారికి చందాభ అద్భుతాన్ని చూపడానికి వారు ప్రయత్నించారు. కానీ, వారి ఆటలు సాగలేదు. చివరికి వారు కూడ జేతవనానికి వెళ్లారు.

అయితే బుద్ధుని సమీపానికి చేరగానే, చందాభ బొడ్డులో నుంచి వచ్చే వెలుగు మాయమయింది. చందాభ కుటుంబానికి దుఃఖం, ఆశ్చర్యం కలిగాయి. ఆ వెలుగును మాయంచేసే మంత్రం బుద్ధుని వద్ద ఉన్నదని వారు అర్థం చేసుకున్నారు. వారు బుద్ధుణ్ణి ఇలా అడిగారు- “వెలుగును తొలగించే, సృష్టించే మంత్రాన్ని మాకు ఇవ్వండి. ఆ మంత్రాన్ని ఖండించే ప్రక్రియ కూడ తెలపండి.

చేసేముందు ఆలోచించడం విజ్ఞత.

మేము సదా మీ దాసులముగా ఉంటాం.”

బుద్ధ భగవానుడు చిరునవ్వుతో ఇలా చెప్పారు- ఆ మంత్రం చందాభకు లభిస్తుంది; అయితే, అందుకు అతడు పరివ్రాజకత్వాన్ని స్వీకరించాలి. చందాభ పరివ్రాజకుడు అయినాడు. అతడికి గత జన్మ స్మృతులు కలలో స్పష్టంగా కనిపించాయి. అతడు ప్రభువు ఆశీస్సుతో ధ్యానంలో లీనమైనాడు. కొద్ది సమయంలోనే అర్హత్వాన్ని పొందాడు. మంత్రం సంగతి మరచిపోయాడు.

అతడిని ఇంటికి తిరిగి తీసుకువెళ్లడానికి కుటుంబ సభ్యులు వచ్చారు. 'నేను వెళ్లనివాణ్ణి అయినాను. నేను రావడం - వెళ్ళడం నశించిపోయింది'- అని అతడు జవాబు చెప్పాడు. వారికా మాటలు అర్థం కాలేదు. వారా సంగతి అక్కడి భిక్షుకులకు చెప్పారు. భిక్షుకులకూ ఆ మాటలు అర్థం కాలేదు. వారు బుద్ధుని వద్దకు వెళ్ళి ఆయనను అడిగారు.

బుద్ధుడు ఇలా చెప్పారు-

“ఈ నా ఫ్రియ పుత్రుని తృప్త నశించింది. అతడు చెప్పింది పూర్తిగా నిజం. అతడికి నిజమైన బ్రాహ్మణత్వం లభించింది.

చందవ విమలం సుద్ధం విప్సన్న మనవిలం ।

నస్తీభవ పరిక్షీణం తమహం బ్రూమి బ్రాహ్మణం ॥

హిత్వా మానుసకం యోగం దిబ్బం యోగం ఉపచ్చగా ।

సబ్బయోగ విసంయుత్తం తమహం బ్రూమి బ్రాహ్మణం ॥

అనగా-

చంద్రునివలె విమలము, విశుద్ధము, స్వచ్ఛము, నిర్మలము అయిన వ్యక్తిని, అన్ని జన్మల తృప్త నశించిన వ్యక్తిని నేను బ్రాహ్మణుడని పిలుస్తాను. మనుష్య బంధనాలను వదులుకుని, దివ్య బంధనాలను కూడ వదులుకున్న వ్యక్తిని, అన్ని బంధనాల నుండి విముక్తి పొందిన వ్యక్తిని నేను బ్రాహ్మణుడని పిలుస్తాను.

భగవానుని ఆ వచనాలు భిక్షువుల మనస్సులలో కొత్త వెలుగు నింపాయి.

నాస్తికతకు విరుగుడు ప్రేమ

ఆచార్య హరిద్రుమతుడు గాంధార దేశానికి వెళుతున్నారు. ఆయన అక్కడ ఒక యజ్ఞాన్ని నిర్వహించవలసి ఉంది. త్రోవలో ఒక గ్రామముంది. అక్కడ అందరూ దైవభక్తులు, అధ్యాత్మవాదులు, ఆస్తికులు. ఆయన వెళుతుండగా ఒక బాలుని ఏడ్చు వినిపించింది. ఒక తల్లి తన పిల్లవాడిని దండిస్తున్నది. హరిద్రమతుడు అడిగాడు - పిల్లవానిని దండించడానికి కారణం ఏమిటని. 'మహాత్మా, ఏమని చెప్పేది! ఈ గ్రామంలో ఈ నా కుమారునికి ఒక్కనికే భగవంతునిమీద నమ్మకం లేదు. వీడు నాస్తికుడు. ఇందువల్ల ఊళ్లో మమ్ములను వెలివేశారు. మాకు చెడ్డపేరు వచ్చింది. నాకు కోపం రాదా? చెప్పండి?'

హరిద్రమతుడు చెప్పాడు - 'అమ్మా! లోపాలు ఏవైనా ఉంటే ప్రేమతో సరిదిద్దవచ్చు, క్రోధంతో కాదు. ఈ బాలునికి ప్రేమతో, ఆత్మీయతతో శ్రద్ధగా తెలియచేయాలి, నాస్తికత్వాన్ని తొలగించాలంటే ఇది ఒకటే మార్గం.' ఇలా చెప్పి ఆచార్యులు ముందుకు వెళ్ళారు.

అప్పటినుండి ఆబాలుణ్ణి తల్లితండ్రులు ఎంతో ప్రేమగా పెంచారు. ఫలితంగా ఆ బాలుడు పెద్దవాడై మహాజ్ఞానియైనాడు. ఉద్దాలక మహర్షి అనే పేరుతో ప్రసిద్ధికెక్కాడు. విద్యా బోధనలో ఇదే సరియైన పద్ధతి. ఉత్తమ వ్యక్తిత్వంగల మనుషులు అప్పుడే తయారౌతారు.

చేసేటప్పుడు ఆలోచించడం జాగరూకత.

వ్యక్తి నిర్మాణం

కాలానుగుణమైన ప్రక్రియలు సాఫల్యానికి సోపానాలు

కౌశల్యాలు అనే మెట్లు ఎక్కి సాఫల్యపు శిఖరాగ్రాన్ని చేరుకుంటాము. బుద్ధిపరమైన ప్రతిభను సంపాదించినంత మాత్రాన సాఫల్యం సిద్ధించదు. సాఫల్యం అంటే - “బుద్ధి బలాన్ని తగు విధంగా సద్వినియోగం చేసే కౌశల్యం”.

ప్రాచీన సుత్రాల ప్రకారం సాఫల్యాన్ని నిర్వచించలేము. ఈనాటి అవసరాలను పూర్తిచేయడం ద్వారానే సాఫల్యాన్ని సాధించగలుగుతాము. నేటి ఫలితాలను లెక్కించడం, ప్రదర్శించడం సాఫల్యం కాదు. మీ వద్ద ఉన్నదానితో ఇతరులకు ఎంత కౌశల్యంతో ప్రయోజనాన్ని అందించగలరు - అన్నది సాఫల్యానికి కొలబద్ద. ఆ కౌశల్యం లేకపోతే - మీకు ఎంత బుద్ధి బలం ఉన్నా, నేటి పరిస్థితులలో మీరు వైఫల్యాన్ని చవిచూస్తారు.

కాలంతో పాటు పరిస్థితులు మారతాయి. పరిస్థితులు ఎప్పుడూ కొత్త కొత్త వస్తువులను కోరుతూ ఉంటాయి. ఆయా పరిస్థితులను అర్థం చేసుకుని, ఆ కోరికలను తీర్చగలిగిన వ్యక్తి మాత్రమే సాఫల్యాన్ని సాధిస్తాడు.

సాఫల్యాన్ని సాధించాలంటే - నమయానికీ, పరిస్థితులకూ అనుగుణంగా మనః స్థితిని మలచుకోవలసి ఉంటుంది. ముందుగానే ఏవేవో ఆలోచనలను స్థిరపరచుకున్న వారూ, పిడివాదులూ, దురాగ్రహులూ సఫలం కాలేరు. ఎందుకంటే- అలాంటి వ్యక్తులు తమ అలవాట్ల, నమ్మకాల, పట్టుదలల పరిధిలో లోతుగా కూరుకుపోయి ఉంటారు. వారు వాటికి అతీతంగా అసలు ఆలోచించనే లేరు. అలాంటి మనస్తత్వం మారుతూన్న పరిస్థితుల స్వరూప స్వభావాలను ఏ మాత్రం గుర్తించలేదు. ఫలితంగా - ఇలాంటి వ్యక్తులకు మారిన కాలంతో సర్దుబాటు చేసుకోవడం కష్టమవుతుంది. ఒకోసారి తమ ఛాందస భావాలలో ఎంతగా మునిగిపోయి ఉంటారంటే - కొత్త విషయాన్ని స్వీకరించడానికి వారు

ఎంతమాత్రం ఇష్టపడరు. ఇది వైఫల్యానికి లక్షణం.

సాఫల్యానికి కొలబద్ద సమాచార సేకరణ కాదు, జ్ఞానాన్ని ప్రోగు చేయడం కాదు. ఇవి సాఫల్యంలో భాగాలు కావచ్చుకాని, సమగ్ర సాఫల్యానికి సూత్రాలు కావు.

చాలా విషయాలు తెలిసిన వాడు సైతం వైఫల్యం పొందుతాడు. ఆయా పనులకు సరిపడే విషయాలు తెలిసినవాడు సఫల మవుతాడు. ఎందువల్ల? సాఫల్యానికి కృషి పూర్తి ఏకాగ్రతతో జరగక పోవడం వల్ల. పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ఆ కృషి జరగపోవడం వల్ల. సాఫల్యానికి అవసరమైన టెక్నిక్ లోపించడం వల్ల.

ఆ టెక్నిక్ ఏమిటి? సంపాదించిన జ్ఞానాన్ని సమయపు అవసరానికి అనుగుణంగా అమలు చేయడం, ఆచరణలో పెట్టడం. తరగతులలో కొందరు విద్యార్థులు కుశాగ్రబుద్ధులు అయి కూడా పరీక్షలలో కోరుకున్న ఫలితాలను సాధించలేరు. సామాజిక సంస్థలలో పనిచేసే వ్యక్తులు పలువురిని మనం చూస్తూ ఉంటాము. వారి నిష్ఠనూ, నిజాయితీనీ, శ్రమనూ ఎవరూ శంకించలేరు. అయినా, వారు సత్ఫలితాలను సాధించలేరు. అలాగే, సమాజంలో మంచి వ్యక్తులు సైతం వైఫల్యం పొందుతూ ఉండడం చూస్తాము. అసలు ఇలా ఎందుకు జరుగుతోంది?

సాఫల్యానికి సరైన టెక్నిక్ మనకు తెలియదని ఆధునిక పాలనా నిర్వహణ నిపుణులు చెబుతున్నారు. ఒక విషయం యొక్క స్వరూపాన్ని సక్రమంగా అవగాహన చేసుకోవడం, ఆ జ్ఞానాన్ని అమలు చేసే టెక్నిక్ ను కనుగొనడం సాఫల్యానికి సూత్రం.

ఆధునిక జీవితంలో యోగం, ఆయుర్వేదం, జీవించే కళ ప్రజల దృష్టిని విశేషంగా ఆకర్షిస్తున్నాయి. ఎందువల్ల? ఆ విధానాలు నేడు కనుగొన్నవా? వాస్తవానికి మన ప్రాచీన

చేసిన తర్వాత ఆలోచించడం మూర్ఖత.

సాంస్కృతిక వారసత్వంలో అంతర్భాగాలు అవి. అయితే, కొందరు మహనీయులు ఆ విధానాలను ప్రాచీన గ్రంథాల నుండి వెలికితీసి, పరిస్థితికి అనుగుణంగా ఎంతో నైపుణ్యంతో ప్రసారం చేశారు. అందులో విజయం సాధించారు.

కొత్త ఆలోచనా సరళి, కొత్త కొత్త కౌశల్యాలు సాఫల్యానికి సూత్రాలు. అధ్యాత్మిక రంగంలో కూడ ఋషులూ, ద్రష్టులూ కొత్త కొత్త సాధన విధానాలను కనుగొని వాటిని జీవితంలో అమలు చేయిస్తున్నారు.

నేడు వస్తువులను ఉత్పత్తి చేసే వివిధ కంపెనీలు తమ ఉత్పత్తులను కొత్త తరహాలో అందిస్తున్నాయి. పూర్వపు లోపాలను తొలగించి, వాటిని కొత్త పద్ధతులలో అందిస్తున్నారు. ఫలితంగా - వినియోగదారులు వాటిపట్ల ఆకర్షితులు అవుతున్నారు. మారిన పరిస్థితులలో ఇది సాఫల్యం.

సంపాదించిన సమాచారాన్ని కొత్త తరహాలో ప్రసారం చేయడం, లభించిన జ్ఞానాన్ని ఆచరణలోనికి తేవడంలో కౌశల్యం చూపడం, సాధనాలను పథకం ప్రకారం సద్వినియోగం చేయడం - ఇవి సాఫల్యానికి సోపానాలు.

జస్వంతసింగ్ సాహసం

ఎనిమిది మంది నిర్దోషులను పంక్తిలో నిలబెట్టి తుపాకులు గురిపెట్టి కాల్చి చంపేందుకు ఒక విద్రోహి ప్రయత్నిస్తుండగా, ఒక వ్యక్తి నిరాయుధుడై అతని పై దాడి చేశాడు. అతని చేతిలో ఎ.కె.47 రైఫిల్ లాక్కున్నాడు. ఈ సాహసకృత్యం చేసిన వ్యక్తి పేరు జస్వంతసింగ్.

తన ప్రాణాలను లెక్క చేయకుండా ఎనిమిది మంది జీవితాలను రక్షించిన ఈ సాహస కార్యం 25 జూన్ 1992 నాడు జరిగింది. పంజాబులోని గురుదాస్ పూర్ జిల్లాలో నౌషీరా మజ్జాసింహ అనేచోట ఒక ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రం ఉన్నది. జస్వంతసింగ్ అందులో పనిచేస్తున్నాడు. ఆ రోజు కార్యాలయానికి వచ్చాడు. అక్కడ నలుగురు మహిళా ఉద్యోగులు, ఇరువురు పురుషోద్యోగులు ఉన్నారు. ఒక మహిళా ఉద్యోగి వెంట ఒకటిన్నర ఏండ్ల పిల్లవాడు కూడా ఉన్నాడు. వీరంతా కూర్చోని తేనీరు సేవిస్తున్నారు. ఆ సమయంలో 24-25 ఏండ్ల సిఖ్కు యువకుడు ఒకడు సైకిల్ మీద అక్కడికి వచ్చాడు. ఆరోగ్య కేంద్రం డాక్టరును గురించి అడుగసాగాడు. అతడు అమర్యాదకరమైన భాషలో మాట్లాడటం చూచి అక్కడ ఉన్న మహిళా ఉద్యోగి - నీకు మాట్లాడే పద్ధతి కూడా తెలీదా? అని అన్నది. ఇది విని ఆ యువకుడు, ఇప్పుడే మీ అందరికీ తగిన బుద్ధి చెబుతాను అని చెప్పి సైకిల్ దగ్గరకు వెళ్లి ఒక గోనె సంచి తెచ్చాడు. అందులో నుండి ఎ.కె.-47 రైఫిల్ బయటకు తీశాడు.

అక్కడ ఉన్న వారందరిని ఒక పంక్తిలో నిలబడమని రైఫిల్ చూపించి ఆదేశించాడు. మహిళా ఉద్యోగి తన పిల్లవానితో సహా గదిలో నుండి బయటకు పారిపోవటానికి ప్రయత్నించింది. అతడు ద్వారానికి అడ్డంగా నిలచి, ఎవరైనా పరుగెత్తి పోదామని ప్రయత్నించారో జాగ్రత్త! మొదటి గుండుతో వారినే చంపేస్తాను - అన్నాడు. అందరూ భయంతో గడగడలాడిపోయినారు. మహిళా ఉద్యోగి కాళ్ళావేళ్ళా పడి అతనిని బ్రతిమలాడసాగింది. నన్ను పోనీ, నా పిల్లవాడు ఏడుస్తాడు అని ప్రార్థించింది. కాని అతను లెక్క చేయలేదు. ఇదంతా జరిగే సరికి 40-50 సెకెన్సు పట్టింది.

ఈలోగా జస్వంతసింగ్ తేరుకున్నాడు. ఒకవేళ మరణించవలసి వస్తే ఏదైనా చేసి మరణిద్దామనుకున్నాడు. కన్ను మూసి తెరచేలోగా ఆ యువకుని మీదకు లంఘించి అతని వద్ద ఉన్న రైఫిల్ లాక్కున్నాడు. ప్రక్కనున్న ఇద్దరూ అతనికి సాయపడ్డారు. అంతా కలిసి ఆ యువకుణ్ణి చిత్తు చేశారు. అయినా ఆ వచ్చిన విద్రోహి ఎలాగో తప్పించుకొని పారిపోగలిగాడు. అతను తెచ్చిన గోనె సంచీలో 271 తూటాలు, తదితర సామాగ్రి దొరికాయి. అన్నింటినీ ఘాటీవాల్ పోలీస్టేషన్లో అప్పగించారు.

ఆత్మ సంస్కరణ + తపశ్చర్య = అధ్యాత్మ.

సమాజ నిర్మాణం

సమస్యలన్నింటికీ ఒకే ఒక పరిష్కారం - జన చైతన్య జాగరణ

ఈనాడు అనాచిత్యం పెచ్చుపెరగడానికి కారణం దానికి వ్యతిరేకంగా ప్రజాభిప్రాయం నిర్మాణం కాకపోవడమే; దాన్ని ప్రతిఘటించడానికి సమైక్యకృషి జరగకపోవడమే. వాస్తవానికి - శాంతి, సద్భావనలతో పోల్చితే, వినాశకర శక్తుల పరిమాణమూ తక్కువే, బలమూ తక్కువే.

అనాచిత్యానికి విరుగుడు

సహకార, విశ్వాసాలు ఆధారంగా నడుస్తోంది ప్రపంచం. అవాంఛనీయతలను ఎదిరించడంలో ఈ సహకారం ఏకోన్ముఖం అయితే - అనాచిత్యం తోకముడుస్తుంది. గూండా శక్తులు విజృంభిస్తూ ఉండడానికి కారణం జనం వాటిని సహిస్తూ ఊరుకోవడం; సమైక్య ప్రతిఘటన లేకపోవడం. కష్టాలను ఎదుర్కొనేవాడు వాటిని ఒంటరిగా భరిస్తున్నాడు. మిగతా ప్రజలు ఆ తమాషా చూస్తూ నిలచిపోతున్నారు. ఫలితంగా - ఒక్క నిప్పురవ్వ గ్రామం మొత్తాన్ని కాల్చివేస్తోంది.

అవినీతి అసరాతో, మూఢ నమ్మకాల, గ్రుడ్డి ఆచారాల ఆసరాతో దురాచారాలు పెచ్చుపెరగడానికి కారణం సమైక్య ప్రతిఘటన లేకపోవడం. ప్రజలు ధైర్యంగా నిలబడితే, సహాయ నిరాకరణ చేస్తే, తమ తీవ్ర వ్యతిరేకతను దృఢంగా ప్రకటిస్తే - అవాంఛనీయతలవల్ల ఏర్పడే కష్ట నష్టాలలో మూడువంతులు తొలగిపోతాయి. నాల్గవ భాగాన్ని పోలీసు శాఖా, న్యాయస్థానాలూ తొలగించగలుగుతాయి. చిన్న విషబీజాన్ని సహించి ఊరుకునేవారు దానికి నీరూ ఎరుపూ అందిస్తున్నారు కనుక - అది మహావృక్షం అవుతోంది.

అవినీతికి సమైక్య ప్రతిఘటన

అవినీతిపరుల ఆగడాలను వెలికి తీయడం, వారిని విమర్శించడం చాలదు. వాటిని అరికట్టే ఉపాయం ఒకే ఒకటి - ఉచిత అనుచితాలమధ్య విభజన రేఖ స్పష్టం కావాలి; అనాచిత్యాలకు విరుద్ధంగా ప్రజాభిప్రాయం మేలుకొనాలి; వాటిని

సమర్థించేవారికి అడుగడుగునా సహాయ నిరాకరణ ఎదురుకావాలి. మౌన ప్రేక్షకులుగా మిగిలిపోవడం అనే మురుగునుండి అవినీతి అనే దుర్గంధం వ్యాపిస్తోంది.

ప్రజలు ఇళ్లలో అపరిశుభ్రతను సహించరు. అలాగే, అవినీతినికూడ ఎంతమాత్రం సహించకూడదు. శరీరాన్నీ, దుస్తులనూ, పరికరాలనూ శుభ్రంగా ఉంచుకున్నట్లే - శిష్టాచారాన్నీ, సౌజన్యాన్నీ నిత్య జీవితంలో ప్రతిబింబించుకోవాలి.

ఈ విధంగా మనఃస్థితి మారిన మరుక్షణంలోనే పరిస్థితులు మారుతాయి. ప్రతి విషయానికీ పోలీసుల దగ్గరికి, న్యాయస్థానాలకూ వెళ్లవలసిన అవసరం లేదు. అవినీతిపై సంఘర్షణకు ఆయుధాలను సేకరించవలసిన పని లేదు. జనశక్తి సంఘటితం అయితే, ఈ కార్యం జరుగుతుంది.

ఆరు గంటలు సమాజానికి

సగటు మనిషి సంపాదన కోసం 6 గంటలకన్న హెచ్చు సమయం ఇవ్వడు. 4 గంటలు కాలకృత్యాలకూ, 8 గంటలు విశ్రాంతికి కేటాయించినప్పటికీ - ఆరు గంటలు మిగులుతాయి. ఈ సమయాన్ని నిర్మాణాత్మక కార్యక్రమాల కోసం వినియోగించవచ్చు.

అక్షరాస్యులు రోజుకు రెండు గంటలు విద్యా ఋణాన్ని తీర్చుకోవడం కోసం కేటాయిస్తే - నిరక్షరాస్యత సమస్యను ప్రజల స్థాయిలో పరిష్కరించవచ్చు. కుటీర పరిశ్రమల స్థాపనకు సహకారంతో కూడిన కృషి జరిగితే - ఉపాధి అవకాశాలు ఇబ్బడి ముబ్బడి అవుతాయి. సామూహిక శ్రమదానాన్ని ప్రోత్సహించగలిగితే, సమీకరించగలిగితే - నిర్మాణాత్మక కార్యక్రమాలకు కొత్త ఆధారం లభిస్తుంది.

నేటి ప్రజా సమస్యలలో ప్రముఖమైనవి దారిద్ర్యం, నిరక్షరాస్యత, రోగగ్రస్తత అని చెప్పతారు. ఈ సమస్యల పరిష్కారానికై పరిశ్రమలనూ, విద్యాలయాలనూ, ఆసుపత్రులనూ

అవివేకి వైభవంలో మునిగిపోతాడు; వివేకి వైభవాన్ని శాసిస్తాడు.

ఏర్పరచాలని ప్రజలు ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నారు. అందుకు అభ్యంతరం లేదు. అయితే - ఇంత పెద్ద దేశంలోని ఇంతటి భారీ అవసరాన్ని తీర్చగలిగే సంపదను ప్రభుత్వం సమీకరించే స్థితిలో ఉన్నదా లేదా అని పరిశీలించవలసి ఉంది. పొదుగులో ఉన్న పాలనే కదా పిండగలిగేది.

శ్రమదానం, సమయదానం, అంశదానం

ప్రభుత్వ ఖజానా ఆకాశంనుండి ఊడిపడదు. దాన్ని పన్నుల ద్వారా వసూలుచేస్తారు. ఆ తర్వాత ఆ ధనాన్ని పంపిణీచేసే పథకాన్నీ, వ్యవస్థనూ ఏర్పాటుచేస్తారు. పన్నుల వసూలుకూ, ప్రభుత్వ నిధుల పంపిణీల ఏర్పాటుకూ సుమారుగా సగం డబ్బు ఖర్చవుతుంది. ఈ డబ్బుంతా వచ్చేది ప్రజల జేబులనుంచే. ఈ స్థితిలో - శ్రమదానం, సమయదానం, అంశదానం ఇచ్చే శ్రద్ధను, సద్భావననూ తమ మనసులలో నింపుకుని, ప్రజలే స్వయంగా తమ సాధనాలతో తమ పనులు చేసుకునే ఉత్సాహాన్నీ పరాక్రమాన్నీ మేలుకొలపడంలో తప్పేముంది?

పిల్లల చదువులకూ, వివాహాలకూ, వినోదాలకూ, స్వావలంబనకూ ప్రతి వ్యక్తి తన ఏర్పాట్లు తాను చేసుకుంటాడు. తన బ్రతుకుదెరువును తాను చూసుకుంటాడు. రోగాలనూ, రొమ్మలనూ, చావులనూ, ఆపదలనూ వ్యక్తి స్వయంగా ఎదుర్కోవలసి వస్తుంది. ఈ పనుల కోసం ఎవరూ ప్రభుత్వం తలుపు తట్టరు. ఇన్ని పెద్ద పెద్ద అవసరాలనూ, బాధ్యతలనూ వ్యక్తి తనకు తానుగా మోయగలిగినప్పుడు; బంధు మిత్రులతో, ఇరుగుపొరుగువారితో, తన స్థలంలోని ప్రజలతో పలువిధాలుగా ఇచ్చిపుచ్చుకోవడం సాగుతూన్నప్పుడు - సామూహికమైన సత్కార్యాలకోసం సమైక్య కృషి అత్యవసరమనే అవగాహనను వారిలో ఎందుకు కలిగించలేము? వ్యసనాలకూ, విలాసాలకూ వృధా అయ్యే సామర్థ్యాన్ని - సామాజిక సమస్యల పరిష్కారం కోసం మళ్లించడం అసాధ్యమేమీ కాదు. ఈ పని సాధ్యపడితే - ఔచిత్యానికి మద్దతుగా, సత్కార్యాలకు దోహదకారిగా ప్రజాశక్తిని సమీకరించడం అంత కష్టం కాదు. ఈ సమీకరణ జరిగితే - వ్యక్తి, సమాజం ఎదుర్కొంటూన్న అనేకానేక

సమస్యలను సులభంగా పరిష్కరించవచ్చు.

ఆత్మబోధ అవసరం

ఉదాసీనంగా కూర్చున్న హనుమంతునికి జాంబవంతుడు ఆత్మబోధ చేశాడు; ఆయన శక్తి సామర్థ్యాలను ఆయనకు గుర్తుచేశాడు. ఫలితంగా - హనుమంతుడు పర్వతమంత ఎత్తుకు ఎదిగాడు. సముద్రాన్ని లంఘించాడు. లంకాదహనం చేశాడు.

ఆత్మబోధ కలుగగానే - రాజకుమారుడైన సిద్ధార్థుడు బుద్ధ భగవానుడుగా మారాడు.

గొర్రెల మందతోపాటు పెరిగిన సింహపు పిల్ల నీటిలో తన ప్రతిబింబాన్ని చూచి గర్జించసాగింది, సింహాల స్థావరానికి వెళ్లిపోయింది.

ప్రజాశక్తికి ఆత్మబోధ కలిగించిన మరుక్షణంలో, ప్రజాశక్తి యొక్క వైఖరి మారడంతో - రాజరికం, జమీందారీలు, ఫ్యూడల్ వ్యవస్థ కుప్పకూలిపోయాయి.

సంఘశక్తి దుర్గాదేవి ఒంటరిగా మహిషాసురుణ్ణి, మధుకైటభులనూ, శుంభ నిశుంభులనూ సంహరించింది.

కనుక - మేలుకొన్న ప్రజాశక్తి నేటి విషమ సమస్యలనూ, సంక్షోభాలనూ పరిష్కరించగలదని నిస్సందేహంగా చెప్పవచ్చు. దాని సామర్థ్యం అపరిమితం. హిమాలయాల ఎత్తు, సముద్రపులోతూ దానికి సాటి రావు. దానిలో సూర్యుని శక్తికి మించిన శక్తి ఉంది. చంద్రుని చల్లదనానికి మించిన చల్లదనం ఉంది.

యుగపరివర్తన జరుగుతుంది ఇలా

ఆ ప్రజాశక్తిని గుర్తించడం, గుర్తింపజేయడం, వెలికితీయడం నేటి ఆవశ్యకత. ఇది సాధ్యపడితే చాలు - యుగపరివర్తన సిద్ధిస్తుంది; నవ సృజన సిద్ధిస్తుంది; ఉజ్వల భవిష్యత్తు అనే అరుణోదయం సిద్ధిస్తుంది; భయపడ్డ చీకటి తన నల్లముసుగు మూటకట్టుకుని, అజ్ఞాత లోకానికి పారిపోతుంది.

ఈ పని కష్టమే కాని, అసాధ్యం కాదు. గుండెమీద

అవినీతి, వైఫల్యాలలో ఒకదానిని ఎంపిక చేయవలసివస్తే - వైఫల్యాన్నే ఎంపిక చెయ్యి.

ఏనుగుల గుంపును త్రిప్పినప్పుడు - కుంభకర్ణుడు సైతం తన ఆరునెలల నిద్ర పూర్తికాకముందే లేచినట్లుగా. ప్రజలలోని ఆత్మ విస్మృతి (తమను తాము మరచిపోవడం) మత్తును నవజాగరణ శంఖంతో వదిలించగలుగుతాము.

ఉద్యానవనాలను పెంచారు; ఈ భూగోళంపై నందనవనాన్ని సృష్టించారు.

బుద్ధుడు, గాంధీజీల ప్రయత్నాలవల్ల జన మానసం ఎలా పరివర్తన చెందిందో, పరిస్థితులు ఎలా పరమాద్భుతంగా మారిపోయాయో తెలిపే కథలూ గాథలూ పలువురికి తెలిసినవే.

ఉద్యోధనలోని సామర్థ్యం

ఉద్యోధనలో ఉన్న సామర్థ్యం గొప్పది.

నారదుడు అందుకు సంకల్పించి, తన కాలంలో కృతయుగ వాతావరణాన్ని నిలిపి ఉంచాడు.

సప్త ఋషులు సప్త ద్వీపాలలో సత్సంస్కారాల

జనచేతనకు ప్రశిక్షణ

అదే విధంగా ఈనాడు జన చేతనకు ప్రశిక్షణ ఇవ్వబడుతోంది. ఫలితంగా - పెద్దల సహాయం లేకుండానే, ప్రజలు తమను తాము ఉద్ధరించుకోగలుగుతారు.

వివేకం - శౌర్యం

గాజియాబాద్ లోని గీతా - సంజయ మెమోరియల్ పబ్లిక్ స్కూలు సంస్థాపకుడు శ్రీ కపూర్ బి.భాన్ తన ప్రాణాలు లెక్క చేయకుండా తన స్కూలు పిల్లలు 14 మందినీ, ముగ్గురు అధ్యాపకురాళ్ళను రక్షించాడు. పంజాబు - హిమాచల్ ప్రదేశ్ సరిహద్దు వద్ద ఇది జరిగింది.

29 సెప్టెంబరు 1992 నాడు జరిగిన సంఘటన ఇది. స్కూలుకు చెందిన 14 మంది పిల్లలు, ముగ్గురు అధ్యాపకురాళ్ళతో కలిసి శ్రీ కపూర్ హిమాచల్ ప్రదేశ్ లో విహారయాత్రకై బయలుదేరారు. యాత్రనుండి తిరిగి వచ్చేటప్పుడు 29 సెప్టెంబరు రాత్రి ఈ బృందం మహింద్రా వ్యాన్ లో కుల్లా నుండి చండీఘర్ కు వెళ్ళారు. తెల్లవారుఝామున 4 గంటలకు హిమాచల్ ప్రదేశ్ - పంజాబు సరిహద్దు వద్ద వ్యాన్ చెకింగ్ కోసం ఆగింది - అందరూ నిద్రమత్తులో ఉన్నారు. వ్యాను డ్రైవర్ పత్రాలు వగైరాలు చూపించటానికి బండి దిగి చెక్ వద్దకు వెళ్ళాడు. ఆ సమయంలో వెనుకనుండి వేగంగా ఒక ట్రక్కు వచ్చి ఈ వ్యానును గట్టిగా గ్రుద్దింది. చెక్ పోస్టు వద్ద రోడ్డు మధ్యన ఆగి ఉన్న వ్యాన్ ఒక లోతైన గోతిలో పడబోతున్నది. శ్రీకపూర్ క్షణం ఆలస్యం చేయకుండా క్రిందకి దూకి బండికి ఎదురుగా పోయి నిలుచున్నాడు. ద్రయివరు లేడు. తన రెండు చేతులతో, శరీరంతో వ్యాను ముందుకు పోకుండా ఆపుతున్నాడు. అతని చేతులకు గాయాలు తగిలాయి. అయినా అలాగే వ్యానును ఆయన 15-20 అడుగుల దాకా దానితోపాటే పోతూ ఆపే ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు. వ్యాన్ లో పిల్లలు ఈ భయంకర దృశ్యాన్ని చూసి పెద్దగా కేకలు పెడుతున్నారు.

శ్రీకపూర్ బాగా అలసిపోయాడు. శక్తి నశించి బండి ముందర పడిపోయాడు. అతని శరీరాన్ని త్రోసుకుంటూ వ్యాను ముందుకు పోతున్నది - బండి టైరుకు అతని శరీరం స్పీడుబ్రేకర్ లాగా పని చేసింది. అందువల్ల బండి ముందుకు పోయే వేగం తగ్గింది.

అది ముందుకు పోయే దిక్కు కూడా మారింది. ఎదురుగా పోకుండా బండి ఇప్పుడు ఎడమవైపుకు తిరిగి కొంత దూరం వెళ్లి ఆగింది.

అప్పుడందరూ కలిసి శ్రీ కపూర్ ను ఎత్తుకొని వచ్చి వ్యానులో పడుకోబెట్టారు. ఆయన రెండు కాళ్లు, ఎడమ చేయి బాగా దెబ్బతిన్నాయి. శరీరం అంతా దోక్కానిపోయింది. గాయాలయినాయి. వెంటనే చండీఘర్ ఆసుపత్రిలో ఆయనకు ప్రాథమిక చికిత్స చేయించి, గాజియాబాద్ తీసుకొని వెళ్ళారు.

శ్రీ కపూర్ వివేకం వల్ల, శౌర్యం వల్ల చాలా ప్రాణాలు రక్షింపబడ్డాయి.

పరమేశ్వరునితో భాగస్వామ్యం లాభసాటి వ్యాపారం.

తత్వచింతన

తిరుగులేని వాస్తవం పునర్జన్మ

జనన మరణాలు పగలు, రాత్రి

జాతస్య హి ధృవో మృత్యు ధృవం జన్మ మృతస్య చ. అనగా- జన్మించిన వారికి మరణం తప్పదు; మరణించిన వారికి తిరిగి జన్మించడం తప్పదు. జన్మ, జీవన, మృత్యువుల చక్రం పునర్జన్మ. పునర్జన్మ తిరుగులేని వాస్తవం.

ఆత్మ చేతనకు జనన, మరణాలు పగలు, రాత్రి. మరణం తర్వాత పంచ తత్వములు (పంచ భూతములు) తమతమ లోకాలలో కలసిపోతాయి. జీవాత్మ నిలిచి ఉంటుంది. ఈ జీవాత్మ తిరిగి క్రొత్త శరీరాన్ని ధరిస్తుంది. తన జీవిత కాలంలో చేసిన కర్మలను అనుభవించడానికై ఈ మర్త్యలోకంలో కర్మకు అనుగుణంగా జన్మ ఎత్తుతుంది. సృష్టి సాగూతూ ఉంటుంది. ఇది ఋషుల వాక్యం.

వేదాలు పునర్జన్మను స్పష్టంగా ప్రతిపాదించాయి. ఉపనిషత్తులు పెక్కు పునర్జన్మల సంఘటనలను పేర్కొన్నాయి. సతిమూలే తద్విపాకో జాత్యాయుర్ భోగాః (యోగ దర్శనం, సాధనా పాదం, 13వ సూత్రం). అనగా- క్షేతములకు మూలం అవిద్య; వాటి ఫలితం జన్మ, జీవితం, భోగం (అనుభవం)లుగా ఉంటుంది.

అథ త్రివిధ దుఃఖ అత్యంత నివృత్తిర్ అత్యంత పురుషార్థః -సాంఖ్య దర్శనం. పునర్జన్మ కారణంగానే ఆత్మకు శరీరంతో, ఇంద్రియాలతో, విషయాలతో సంబంధం ఏర్పడుతుంది. న్యాయ దర్శనం దానిని పునరుత్పత్తి ప్రేత్యభావ అని పేర్కొన్నది. జన్మ, జీవితం, మరణం జీవాత్మ పొందే మూడు స్థితులు. జీవాత్మ - పంచ తత్వములను ధరించి ఈ మర్త్యభూమిలో జన్మిస్తుంది. గత కర్మకు అనుగుణంగా అది వాటిని అనుభవిస్తుంది. క్రొత్త కర్మయొక్క ఫలితాలను అనుభవించడానికై తిరిగి జన్మిస్తుంది.

పాశ్చాత్య ప్రముఖుల అభిప్రాయాలు

జనన, మరణముల సుదీర్ఘమైన అభ్యాసమే దర్శనం -

పాశ్చాత్య తత్వవేత్త ప్లేటో. ప్లూటార్క్, సొలమన్లకు కూడ పునర్జన్మలో నమ్మకం ఉంది. శ్రేష్ఠ కర్మవల్ల జీవాత్మ ఉన్నత లోకాలకు, నికృష్ట కర్మవల్ల అది నిమ్న జీవులలోనికి వెళుతుంది - వైథాగరస్. స్పినోజీ, హార్ట్లీ, ప్రీస్టేలు కూడా ఆత్మ అమరమని విశ్వసించారు. రూసో - మరణం తర్వాతనే వాస్తవిక జీవితం ప్రారంభం అవుతుంది; ఈ జన్మలో చేయలేని దానిని వచ్చే జన్మలో చేయాలని అతడు కోరుకుంటాడు.

ఆత్మ సూక్ష్మమైనది; మన కర్మ స్థూలమైనది; అది ప్రస్తుత జీవితానికి కారణం- క్రిస్టన్ బుల్కే. మనిషికి చనిపోయే లక్షణం ఉన్నది; ఆత్మ శాశ్వతం- కాంట్. మరణం ఆత్మకు జీవన ప్రవాహంలో ఒక విశ్రాంతి స్థలం- ఫిక్టే. ఉన్నత ఆత్మలు ఉన్నత నక్షత్రాలలో జన్మిస్తారు, అవి విశిష్ట కార్యముల కోసమే శరీరాలను ధరిస్తాయి- షెలింగ్. నౌవాలిస్- జీవితం కామన; కర్మ దాని ఫలితం; జనన, మరణాలు జీవితానికి రెండు విభిన్న స్థితులు. హెగెల్- ఆత్మలన్నీ పూర్ణత్వంవైపు ప్రయాణిస్తున్నాయి; జన్మ, జీవితం, మృత్యువు ఈ మహాయాత్రలో మజిలీలు మాత్రమే.

పరామనోవిజ్ఞానం (పెరాసైకాలజీ) లోని సిద్ధాంతాలన్నీ పునర్జన్మను ప్రతిపాదిస్తున్నాయి. మనస్తత్వ శాస్త్రంలోని ఆధునిక విభాగం ట్రాన్స్ పర్సనల్ సైకాలజీ ఇలా చెప్పతోంది- వ్యక్తిత్వం ప్రస్తుత జీవితంపై మాత్రమే ఆధారపడదు; దాని వ్రేళ్ళు చాలా లోతుగా ఉంటాయి. స్థూల శరీరమే వ్యక్తిత్వం అని చెప్పడం బల్బు బ్రద్దలు కావడంవల్ల విద్యుచ్ఛక్తి నశించిందని చెప్పడం వంటిది. మరణం తర్వాత కూడ వ్యక్తిత్వం నిలచి ఉంటుందని హార్వర్డ్ కైరింగ్టన్ 'ది స్టోరీ ఆఫ్ సైకిక్ సైన్స్' అనే తన గ్రంథంలో వ్రాశాడు.

పాశ్చాత్య జడవాద భౌతిక శాస్త్రం శక్తి, ద్రవ్యముల అస్తిత్వాన్ని అంగీకరిస్తోంది. ఆ విధంగా ఆత్మయొక్క అమరత్వాన్ని ఒక విధంగా ఒప్పుకుంటోంది. లాజ్, ఓస్ బర్న్, సర్ ఆర్థర్ కానన్ డైల్ వంటి

సంస్కరించబడిన ఆంతరిక చేతనయే మానవ జీవితానికి మహత్తర ఫలం.

ఆధునిక వైజ్ఞానికులు మృత్యువు తర్వాత అస్తిత్వాన్ని అంగీకరించారు. 'కాన్సెన్సెస్' సిద్ధాంత కర్త కీన్ విల్బర్ పునర్జన్మను సమర్థించాడు. శ్రీ అరవింద దర్శనం ఆధారంగా ఆయన చేతన యొక్క వివిధ స్థితులను వర్ణించాడు. ఇది పునర్జన్మను రుజువు చేస్తుంది.

శ్రీ అరవిందుల వైజ్ఞానిక వ్యాఖ్య

శ్రీ అరవిందులు ఇలా చెప్పారు-

“ఆత్మ జన్మించే సమయంలో అది విశ్వంలోని అనేక లోకాలనుండి తనకు అనుగుణమైన మనస్సు, ప్రాణము, శరీరములను ఎన్నుకుంటుంది. మరణం తర్వాత శరీరం పంచతత్వాలలో కలసిపోతుంది. శరీరాన్ని మనస్సునూ, ఆత్మనూ బంధించే సూత్రం అయిన ప్రాణం మొదట ప్రాణ లోకంలోకి వెళ్లిపోతుంది. అలాగే, మనస్సు మనోలోకంలోకి వెళ్లిపోతుంది. చివరికి అంతరాత్మ చైత్యలోకం చేరుతుంది. అక్కడే వచ్చే జన్మకోసం ఎదురుచూస్తుంది. అయితే, యోగుల విషయంలో ఇలా జరగదు. వారి ప్రాణం, మనస్సు బాగా వికసించి ఉంటాయి. కనుక అవి అంతరాత్మతో గాఢంగా బంధించబడి ఉంటాయి. అంతరాత్మ తన మరుజన్మ సమయంలో మన, ప్రాణాల యొక్క అనుభవాల సారాన్ని తనతో తీసుకువెళుతుంది. ఫలితంగా- కొత్త జీవితంలో అంతరాత్మ మరిన్ని అనుభవాలను పొందగలుగుతుంది.

“ప్రేతములకూ, పితరులకూ చేసే శ్రాద్ధకర్మలు ప్రాణమయ భాగానికే అందుతాయి. వాస్తవానికి- మరణం తర్వాత జీవాత్మ యొక్క ప్రాణ సంవేదన ప్రాణ జగత్తుతో ముడిపడి ఉంటుంది. ఈ సంవేదన నుండి విముక్తి కలిగించడం కోసం శ్రాద్ధ కర్మ జరుగుతుంది. ఫలితంగా వారు ఆత్మశాంతితో త్వరగా విశ్రాంతి పొందుతారు. జీవాత్మ అనేక రూపాలలో ప్రయాణిస్తుంది. పితృయానం అంటే- పూర్వీకులు పొందిన నిమ్న లోకాలకు యాత్ర. దేవయానం అంటే- అజ్ఞానానికి అతీతమైన వెలుగులోనికి ప్రయాణించడం. జీవాత్మ తన కర్మలు ఆధారంగా ఈ మార్గాలలో ప్రయాణిస్తుంది.”

రామదాసు శివాజీలు, రామకృష్ణ వివేకానందులు

ఉదాత్త లక్ష్యాలనూ, భగవత్ కార్యాలనూ పూర్తి చేయడానికై ఒక జన్మలోని బంధుత్వాలు తర్వాతి జన్మలకొరకు కొనసాగుతాయి. సమర్థ రామదాసు, శివాజీలు తర్వాతి జన్మలో రామకృష్ణ పరమహంస, వివేకానందులుగా అవతరించారు. నేను బుద్ధుడుగా ఉన్నప్పుడు నీవు ఆనందుడుగా నా వెంట ఉన్నావు- అని స్వామి వివేకానంద శివానందతో చెప్పారు. నర, నారాయణ ఋషులు కృష్ణ పరమాత్మగా, అర్జునుడుగా అవతరించారు. రామకృష్ణ పరమహంస, మాతా శారదాదేవి అనేక జన్మలలో కలసి భగవత్ కార్యాన్ని నిర్వహించారు. అరవిందాశ్రమం శ్రీమా ఇలా వెల్లడించారు- “ఈ సృష్టిలోని ప్రతి పెద్ద సంఘటనలో నేను శ్రీ అరవిందులతో పాటు వివిధ భూమికలలో సహచరిగా పనిచేశాను. గురు శిష్యులు ప్రతి జన్మలో ఇంచుమించు కలసి జన్మిస్తారు.”

శ్రీ అరవిందులు ఇలా చెప్పారు-

“సాధారణంగా- ఒకే సంబంధం వివిధ జన్మలలో కొనసాగదు. ఆ వ్యక్తులే భూమిమీద వివిధ జన్మలలో పలుమారులు కలుస్తారు. అయితే, వారి మధ్య సంబంధ బాంధవ్యాలు వేరుగా ఉంటాయి. ప్రతి జన్మలో ఆ సంబంధాలే కొనసాగుతూ ఉంటే, పునర్జన్మ లక్ష్యం పూర్తి కాదు. శరీరంతో సంబంధం తెగిపోయినప్పటికీ, భూమిపైన హెచ్చు వ్యామోహం కలిగి ఉన్నవారు ఈ భూవాతావరణంలోనే తిరుగుతూ ఉంటారు. ఈ సమయం గరిష్టంగా మూడు సంవత్సరాలు ఉంటుంది. ఆ తర్వాత వారు తమ లోకానికి చేరతారు. కొద్ది సమయం విశ్రాంతి తీసుకున్న తర్వాత మరు జన్మకోసం తిరిగి సన్నాహాలు చేస్తారు. ఈ దివంగత ఆత్మలతో సంపర్కాన్ని ఏర్పరచుకుని నిలుపుకోవడం సాధ్యపడుతుంది- వారు భూ వాతావరణంలో తిరుగుతున్నంత వరకు, తమకు నిర్ణీతమైన లోకాన్ని చేరనంతవరకు.”

స్వర్గ నరకాలు

స్వర్గ, నరకములు ఆత్మయొక్క కాల्పనిక స్థితులు. అవి ప్రాణం యొక్క స్థితులు. ఈ ప్రయాణం తర్వాత అవి ఏర్పడతాయి. నరకం అంటే అర్థం- ప్రాణలోకం నుండి సాగించే అత్యంత

జ్ఞానానికీ, బుద్ధికీ, పరిశోధనకూ సాధనా మంత్రం గాయత్రి.

దుర్భరమైన యాత్ర. ఆత్మహత్య చేసుకున్న వ్యక్తులు ఒకేసారి ప్రాణలోకంలో ఆగుతారు. వారు అక్కడ తీవ్రయాతనలో, అసహజమైన మరణం వల్ల జనించిన కష్టాలలో చిక్కుకుని విలవిలలాడుతూ ఉంటారు. ఇదే నరక యాతన. ఈ కష్టాన్ని పొందే స్థలం నరకం. సుఖ, దుఃఖ అనుభవాలతో ఆవరించబడిన మనోలోకాలూ, ప్రాణలోకాలూ ఉన్నాయి. సుఖ అనుభవాలను కలిగించే స్థలం స్వర్గం. దుఃఖ అనుభూతులను ఇచ్చే స్థలం నరకం.

దేవమానవులు, నర పశువులు

జనించడానికి మౌలిక ప్రయోజనం ఒకే ఒకటి - జీవితంలో, దృష్టిలో భగవత్ సౌందర్యం యొక్క పరిపూర్ణ వ్యక్తీకరణ. ఇందుకోసమై వ్యక్తిగత ఆత్మ మానవ శరీరాన్ని ధరించనంతవరకు వివిధ రూపాలలో వికసిస్తూ ఉంటుంది. మానవ శరీరం ఉన్నత స్థాయిలకు ఒకేఒక మెట్టు. నిమ్మ స్థాయినుండి ఉచ్చ స్థాయి వరకు, పశువునుండి మనిషి వరకు ప్రగతి యాత్ర సాగుతూ ఉంటుంది. మహా మానవుని వరకు, దేవమానవుని వరకు ఈ యాత్ర ముందుకు వెళుతుంది.

సాధారణంగా - మనిషి తిరిగి మనిషి జన్మ ఎత్తుతాడు. అయితే - మనిషి తన సంకల్ప శక్తిని పూర్తిగా దుర్వినియోగ పరచి సద్గుణాలకు పూర్తిగా దూరమయితే, మానవీయ భావ

సంవేదనలను పూర్తిగా అణచివేస్తే, పాశవిక ప్రవృత్తులను పెంచుకుని వాటినే లక్ష్యాలుగా స్వీకరిస్తే ఇక చేయగలిగేది ఏముంది? అలాంటి నర పశువు పశువుగా, పక్షిగా, క్రిమిగా, కీటకంగా జన్మించడం సముచితం, సహజం. అయితే ఇలాంటి మనుషులు కొద్దిమందే ఉంటారు. దేవ మానవులూ కొద్దిమందే ఉంటారు.

మరుజన్మకు ఆధారం ఇచ్చాశక్తి

ఆత్మ సత్తా యొక్క సంకల్పం, కర్మ మనిషి ప్రగతికి కాని పతనానికి కాని ఆధారం అవుతాయి. సంకల్పం లేదా ఇచ్చ కర్మగా మారుతుంది. కర్మ దానికి అనుగుణమైన చింతన సంస్కారాలుగా మారతాయి. కర్మ ఫలం, సంస్కారం ప్రారబ్ధాన్ని నిర్మాణం చేస్తాయి. ప్రారబ్ధం జన్మ జన్మాంతరాల స్వరూపాన్ని నిర్ణయిస్తుంది.

కనుక అన్నింటికీ మూలం అణచివేతకు లొంగని ఇచ్చ. శ్రేష్ట జన్మను పొందాలంటే మన ఇచ్చాశక్తి పవిత్రంగా ఉండాలి, సంస్కరించబడి ఉండాలి. కనుక - శుభకరమైన భావన కలిగి ఉండాలి. శుభ కర్మలు చేయాలి. మంగళకరమైన చింతన జరపాలి. అప్పుడే మరుజన్మ శ్రేష్టం అవుతుంది.

సద్భావనలను పెంచి పోషించు

వైవస్వత మనువు సూర్య భగవానునికి అర్ఘ్యం ఇస్తున్నాడు. దోసిలితో నీళ్ళు తీసికున్నాడు. మంత్రాలు పఠిస్తున్నాడు. ఆయనకు దోసిలిలో ఏదో కదలిక తోచింది. కనులు తెరచి చూచాడు. తన దోసిలిలోని ఆ కొంచెం నీటిలో ఒక అతి చిన్న చేపపిల్ల ఈడులాడుతోంది. మనువు దానిని నీటిలో విసిరివేయబోయినాడు, ఇంతలో చేపపిల్ల ఇలా చెప్పింది - 'నన్ను రక్షించండి. పెద్దదాన్ని అయి నేను నీకు తోడ్పడతాను.' కరుణాశుభైన మనువు దాన్ని నీరు నింపిన పాత్రలో ఉంచాడు. చేపపిల్ల పెరుగసాగింది. మనువు దానిని పాత్రనుండి ఒక బిందెలోకి, బిందెలో నుండి ఒక బావిలోకి, బావిలో నుండి ఒక సరస్సులోకి మారుస్తూపోయాడు. ఆ చేప పెరిగి పెరిగి ఒక మహామత్స్యం అయిపోయింది. అప్పుడు ఆ మహామత్స్యం మనువు దగ్గరకు వచ్చింది. ఆయనను ఒక నౌకలో కూర్చుండ బెట్టుకుని సురక్షితమైన స్థలానికి తీసుకువెళ్ళింది.

మన మనస్సు అదే దోసిలిలో కూడా సద్భావాలు అనే చేప పిల్లలు పుడుతుంటాయి. వాటిని మనం వదలివేస్తుంటాము. వానిని మనం పెంచి పోషించి పెద్ద చేస్తే - అవి తరువాత తరువాత మనకూ ఇతరులకూ కూడా ఉపయోగపడతాయి.

అసంతృప్తి క్రోధానికి జనని.

గాయత్రీ సిద్ధి పొందిన ముకుట్ రామ్ జీ మహారాజ్

ఆరేళ్ళ వయస్సునుండి గాయత్రీ జపం

ఆ కుటుంబంలో ఆస్తికత, ధార్మికతల వాతావరణం నిండి ఉంది. ప్రాతఃకాలంలో కుటుంబ సభ్యులందరూ సామూహికంగా పూజ చేస్తారు. ఆ తర్వాత పెద్దవాళ్ళు స్వరయుక్తంగా గాయత్రీ జపం, మౌన గాయత్రీ జపం చేస్తారు. అయితే ఆరు సంవత్సరాల బాలుడు ముకుట్ రామ్ మాత్రం పెద్దవాళ్ళతో గాయత్రీ జపం చేస్తాడు.

గత జన్మలో మిగిలిన మహాపురశ్చరణ

అది గుజరాత్ రాష్ట్రం. దేశం బానిసత్వంలో ఉంది. బరోడా ఒక సంస్థానం. ఆ సంస్థానంలోని ఒక గ్రామంలో ముకుట్ రామ్ జన్మించాడు. పూర్వజన్మ సంస్కారం కారణంగా, కుటుంబ వాతావరణం కారణంగా ఆయన ఆరు సంవత్సరాల వయస్సులోనే గాయత్రీ ఉపాసన ప్రారంభించారు.

శైశవ దశలో మాటలు వచ్చిన తర్వాత ముకుట్ రామ్ తరచు ఇలా చెప్పేవారు- గత జన్మలో నా మహాపురశ్చరణ సగంలో నిలిచిపోయింది. నా బంధువులు నన్ను హత్య చేశారు. ఆ జన్మలో మిగిలిన మహాపురశ్చరణను పూర్తిచేయడానికి నేను జన్మ ఎత్తవలసి వచ్చింది. ఈ జన్మలో నేను ఆ తప - అనుష్ఠానాన్ని పూర్తి చేస్తాను. గాయత్రీ ఉపాసనలోని మహిమను ప్రజలకు బోధిస్తాను.

వయస్సు పెరుగుతూన్న కొద్దీ ముకుట్ రామ్ గాయత్రీ ఉపాసన సమయం పెరుగుతూ వచ్చింది. 16 సంవత్సరాలు వచ్చేసరికి ఆయన రోజుకు ఆరు గంటలు గాయత్రీ జపం చేయసాగారు. గాయత్రీ జపం, గాయత్రీ చింతన, గాయత్రీ చర్చ - ఇవి తప్ప మరేదీ ఆయనకు రుచించేది కాదు. అంతకుముందు - తల్లిదండ్రులు ఆయనను బడిలో వేయాలని అనుకున్నారు. 'నా జీవన లక్ష్యాన్ని సాధించడానికి బడిలో చెప్పే చదువు అవసరం లేదు'- అని ఆయన స్పష్టంగా వారికి చెప్పారు.

“గాయత్రీయే నా మాత”

“మరే చదువు కావాలి? - అని తండ్రి ఆయనను అడిగాడు. “ఆ విషయం మాత స్వయంగా చూచుకుంటుంది”- అని ఆయన సమాధానం చెప్పారు.

“ఎవరూ నీ మాత?”- అని తండ్రి అడిగాడు.

ఆ ప్రశ్నకు ముకుట్ రామ్ లోని విద్వాంసుడు వెలికివచ్చాడు. ఆయనకు అక్షర జ్ఞానం లేదు. అయినా, ఆయన వివిధ శాస్త్రాలను ఉదహరించారు. గాయత్రీ ఉత్పత్తి గురించి, గాయత్రీ రహస్యం గురించి శాస్త్ర ప్రమాణాలు చూపారు. ఆ మాటలలో పాండిత్యం ఉంది, తర్కం ఉంది, తద్యములు ఉన్నాయి. తండ్రి అవాక్కు అయినాడు. బడికి వెళ్లవలసిందని ఆయన మరెప్పుడూ ముకుట్ రామ్ ను కోరలేదు.

ముకుట్ రామ్ ఎన్నెన్నో పురశ్చరణలు పూర్తిచేశారు. చాతుర్మాస్యం రోజుల్లో ఆయన తెల్లవారుజామున 4 గంటలనుండి అపరాహ్ణం వరకు జపం చేసేవారు. నవరాత్రి రోజులలో పాద్యమినాడు ఆసనంలో కూర్చుని నవమినాడే ఆసనం నుండి లేచేవారు. ఆ తొమ్మిది రోజులూ ఆహారం లేదు, పానీయం లేదు, నిద్రలేదు. మలమూత్ర విసర్జన అవసరం రాకుండా ఉండేందుకై ఆయన వారంరోజులు ముందుగానే భోజనం నిలిపివేసేవారు. అమావాస్య రోజున వివిధ యోగక్రియల ద్వారా శరీరాన్ని శుద్ధిచేసేవారు.

ఈ యోగ క్రియల పరిజ్ఞానం ఆయనకు ఎక్కడినుండి వచ్చింది? ఆ విషయం ఎవరికీ తెలియదు. పూర్వజన్మ సంస్కారాలు మేలుకోవడంవల్ల ఆ విద్యలు ఆయనకు వచ్చాయని ఆయన జీవిత చరిత్ర “ముకుట లీలామృత”లో పేర్కొనబడింది.

ఆయన బడికి వెళ్లలేదు. ఏ గురువు వద్దా దీక్ష తీసుకోలేదు. అయినా ఆయనకు అలౌకికమైన సిద్ధులు లభించాయి. అవన్నీ గాయత్రీ మంత్ర సిద్ధి ఫలితాలే. గాయత్రీ మహాశక్తి సర్వసమర్థులని నిరూపించడానికై ఆయన తన పూర్వజన్మ సంస్కారాలతో తిరిగి అవతరించారు.

ముకుట్ రామ్ జీ మాట మహిమ

ఒకరోజున ఆయన ఊరి జమీందారు కుమారుడు తల్లిదండ్రులమీద అలిగి, ఎక్కడికో వెళ్లిపోయాడు. వాళ్లకు అతడు ఒక్కడే కొడుకు. గారాబంగా పెంచారు. సకల సదుపాయాలూ అమర్చారు. అతడు ఎందుకు అలిగివెళ్లి పోయాడో ఎవరికీ

చిన్నచిన్న స్వార్థాలను వదులుకోలేనివాడిని గొప్ప గొప్ప అదృష్టాలు వరించవు.

తెలియదు. వారాలు గడిచాయి. జాగీరుకు వారసులు కావడంకోసం దాయాదులు అతడిని హత్య చేశారని తల్లిదండ్రులూ, ఇతర శ్రేయోభిలాషులూ అనుకున్నారు.

వారి మనస్సులలో ఈ అనుమానం ఉంది. మరో ప్రక్క మమకారం వారిని వేధిస్తోంది. చివరికి వారు ముకుట్ రామ్ జీ మహారాజ్ వద్దకు వెళ్లారు. తమ పిల్లవాణ్ణి గురించి అడిగారు. జమీందారు మాటలు పూర్తికాకముందే ఆయన ఇలా అన్నారు-

“సోదరా! ఆందోళన చెందకు. చెడు సహవాసం వల్ల అతడు దారి తప్పాడు. అతడి మిత్రులను కలుసుకోవద్దని మీరు అతడి పై ఆంక్ష విధించారు. అతడు కోపగించి, బరోడా వెళ్లిపోయాడు. ప్రస్తుతం అతడు ఫలానా స్థలంలో ఉన్నాడు.”

ముకుట్ రామ్ జీ ఆయనకు గాయత్రీ మంత్రజలం ఇచ్చి త్రాగమని, ఇలా అన్నారు- “మీరు ఈ క్షణమే బరోడా వెళ్లండి. నేను పిలిచానని అతనితో చెప్పండి. అతడు వస్తాడు. అతడిని సరాసరి నా దగ్గరకు తీసుకురండి. అతడి సహవాస దోషాన్ని నేను పూర్తిగా నిర్మూలిస్తాను.” జమీందారు అలాగే చేశాడు. మూడవ రోజున పిల్లవాడితో తిరిగివచ్చాడు. ముకుట్ రామ్ జీ పిల్లవాడి తల నిమిరాడు. వీపు తట్టాడు. ఇలా అన్నారు- “నాయనా! ఎంత తెలివితక్కువగా ప్రవర్తించావు! నీ తల్లిదండ్రులు ఎంతగా దిగులుపడుతున్నారో చూడు.” జమీందారు తన కుమారునితో తిరిగివెళ్లాడు. పిల్లవాడి అలవాట్లలో, ఆలోచనలలో, ప్రవర్తనలో అద్భుతమైన మార్పు వచ్చింది.

కొద్దిరోజుల తర్వాత జమీందారు సతీసమేతంగా ముకుట్ రామ్ జీ వద్దకు వెళ్లాడు. బహుమతి ఇస్తామన్నాడు. “ఇదంతా గాయత్రీ మాత కృప. మీరు ఈ డబ్బుతో గాయత్రీ మాత ఆలయాన్ని నిర్మించండి”- అన్నారు ముకుట్ రామ్ జీ.

గాయత్రీలో ఇమిడి ఉంది జ్ఞానమంతా

ముకుట్ రామ్ జీకి గుజరాతీ భాష సహజంగా వచ్చింది. గాయత్రీ జపం ప్రభావంవల్ల ఆయనకు మరి అనేక భాషలలో ప్రావీణ్యం లభించింది. ఒకసారి తెలంగాణాకు చెందిన ప్రభుత్వోద్యోగి ఆయనవద్దకు వచ్చాడు. ఆయన అతడితో తెలుగులో మాట్లాడారు. అలాగే - ఒక ఫకీరు ఆయనను చూడడానికి వచ్చాడు. ఆయన అతడితో పార్శ్వ భాషలో మాట్లాడారు. ఆయన పేరు ప్రఖ్యాతుల గురించి విని, ఆంగ్లేయ అధికారులు ఆయన వద్దకు వచ్చారు. ఆయన వారితో ఇంగ్లీషులో అనర్గళంగా

మాట్లాడారు. ఎక్కడా చదువుకోకుండా ఆయనకు ఇన్ని భాషలు ఎలా వచ్చాయి? సమాధానం ఒక్కటే. యేన జ్ఞానేన ఇదం సర్వం, విజ్ఞాత భవతి. గాయత్రీ జ్ఞానం లభించిన తర్వాత తెలుసుకోవలసింది ఇక ఏముంటుంది?

మాట విన్న మేఘమాల

ముకుట్ రామ్ జీ వాక్ సిద్ధి మహత్తరమైనది. ప్రకృతి ఆయన సంకేతాలను అర్థం చేసుకుంటుందని అనిపించేది.

ఒక రోజున ఆశ్రమంలో బ్రాహ్మణ భోజనం ఏర్పాటుచేశారు. కుండపోతగా వర్షం కురుస్తోంది. ఆయన ఇలా అన్నారు-

“మేఘమా! నీవు ఇప్పుడే వర్షించాలా? కొద్దిసేపు ఆగలేవా?”

ఆయన ఆ మాట అనగానే వర్షం రక్కసు అగిపోయింది. భోజనాలు పూర్తయినాయి. కుండపోత వర్షం తిరిగి ప్రారంభమయింది.

ఫలించిన ఆశీస్సులు

ముకుట్ రామ్ జీ మాట చెప్పిన ఫలితంగా దంపతులకు సంతానం కలిగిన సంఘటనలు అనేకం ఉన్నాయి. ఆయన ఎవరికి ఆశీస్సులు ఇచ్చినా, అవి ఫలించేవి. అలాంటి ఉదాహరణలు కోకొల్లలు.

ఇన్ని అద్భుత సిద్ధులు పొందినప్పటికీ, ముకుట్ రామ్ జీ మహారాజ్ ఎంతో వినమ్రంగా ఉండేవారు. ఇదంతా గాయత్రీ మాత కృపా విశేషం- అనేవారు.

ముకుట్ రామ్ జీ వేలాదిమందికి గాయత్రీ మంత్ర దీక్ష ఇచ్చారు. సామాన్య వ్యక్తికి ఆయన ఇచ్చిన సందేశం ఇదే -

గాయత్రీ ద్వారా సిద్ధులు

గాయత్రీ మాత కృపవల్ల ఆత్మబలం అభివృద్ధి చెందుతుంది. సాధకుడు గాయత్రీ మాతకు దగ్గర అవుతాడు. ఫలితంగా- అతడికి సహజంగా దైవీ శక్తులపై అధికారం లభిస్తుంది. ఆత్మ పరమాత్మ యొక్క అంశ. గాయత్రీ మంత్రం ద్వారా ఆత్మ, పరమాత్మల మధ్య ఏకత్వం ఏర్పడుతుంది. ఈ ఏకత్వమే, ఈ తాదాత్మ్యమే సిద్ధులకు కేంద్ర బిందువు.

★★★

ఆత్మిక సాఫల్యానికి గొప్ప అవరోధాలు అసుయా ద్వేషాలు.

ఇహ పర సుఖ సాధకం - అంతఃకరణ శుద్ధి

మానవ జన్మ సర్వోత్తమం

పరమాత్మ జీవాత్మకు ప్రసాదించే ఉత్తమోత్తమ బహుమానం మానవ జన్మ. ప్రాచీన ఋషి మహర్షులనుండి ఆధునిక మనీషుల వరకు అందరూ ఈ అమూల్య అవకాశాన్ని వేనోళ్ల ప్రశంసించారు. మీ రచనలన్నింటి సారం ఏమిటని ఒకరు వేదవ్యాస మహర్షిని అడిగారు. మానవ జన్మను మించినది ఏదీలేదనేదీ ఆ సారమని ఆయన బదులుచెప్పారు. మానవ జన్మ ద్వారా జీవాత్మ ప్రతి రంగంలో లెక్కలేనన్ని విజయాలను పొందగలుగుతాడు. మానవ జన్మను సద్వినియోగం చేసుకోగలిగితే - నరుడు నారాయణుడు కాగలుగుతాడు.

మానవ శరీరంలో చెప్పుకోదగిన విశేషం ఏదీ లేదు. పెక్కు జంతువులు శారీరకంగా మనిషికన్న బలమైనవి. అయితే, మనిషికి ఒక ప్రత్యేకత ఉంది - దివ్య సామర్థ్యములు కలిగిన అంతఃకరణ. మనిషి కేవలం పంచతత్వములతో చేసిన బొమ్మ కాదు. దివ్య చేతనగా పరమేశ్వర సత్తా అతడిలో నివసిస్తోంది. భాగవతంలో ఆదిశేషుడు చిత్రకేతు మహారాజుకు ఇలా చెప్పాడు-ఈ మానవ జన్మ జ్ఞాన విజ్ఞానాలకు పుట్టిల్లు. మనిషి జన్మను పొందికూడ ఆత్మస్వరూపుడైన పరమాత్మను తెలుసుకోలేని వ్యక్తికి మరే జన్మలోనూ శాంతి దొరకదు.

మనిషి ప్రత్యేకత అంతా అతడి జ్ఞాన విజ్ఞానాలలో ఉంది. అయితే ఇవి అతడిలో బీజరూపంలో ఉన్నాయి. వట్టి విత్తనంవల్ల పంట పండదు. భూమి, ఎరువు, నీళ్లు, వాతావరణం మున్నగు ఇతర సాధనాలు అందుకు అవసరం అవుతాయి. మనలో విత్తనం రూపంలో ఉన్న శక్తులను వికసింపజేసుకోవడానికై మనం ఆదర్శ రైతు పాత్రను నిర్వహించాలి.

మన అదృష్టం మన చేతుల్లోనే

ఇతరులెవరో మనల్ని అభివృద్ధిపరుస్తారని భావించడం ఒక భ్రమ. ఇతరులు సహాయపడవచ్చు. ముఖ్య బాధ్యత మాత్రం మనదే. మన ఉన్నతి, మన పతనం పూర్తిగా మన చేతుల్లో ఉన్నాయి.

మనిషి తన అదృష్టాన్ని తానే నిర్మించుకుంటాడు. గరుడ పురాణంలో కృష్ణ పరమాత్మ తన వాహనమైన గరుడునితో ఇలా చెప్పాడు-మనిషి తన దుఃఖాలను తాను నివారించుకొనకపోతే, వాటిని నివారించి అతడికి సుఖాన్ని ఇవ్వగలిగేవారు మరొకరు ఎవరున్నారు?

అసలు మన దుఃఖాలకు కారణం ఏమిటి? మనం అనుకుంటాం-మనం చాలా మంచివాళ్లమని, ఈ ప్రపంచమే చెడ్డదని, పరిస్థితులు బాగా లేవని, మన సహచరులు సరైనవాళ్లు కారని, ఇతరులు మనకు కష్టం కలిగిస్తున్నారని.

మన సుఖ దుఃఖాలకు కారణం మన కర్మలు

మన ఈ ఆలోచన సరైనది కాదు. వాస్తవానికి ఈ ప్రపంచంలో ఎవరూ ఎవరికీ సుఖమూ ఇవ్వలేరు, దుఃఖమూ ఇవ్వలేరు. మన కర్మలు కారణంగానే మనం సుఖ దుఃఖాలను అనుభవిస్తున్నాం. మన అంతఃకరణ కలుషితం అయితే, దాని చెడు ఫలితాలను మనం అనుభవించవలసివస్తుంది. నిప్పు ఏ స్థలంలో పుడుతుందో, ఆ స్థలాన్ని తగులబెడుతుంది. అలాగే, దోష దుర్గుణాలు ఏ అంతఃకరణలో పుడతాయో ఆ అంతఃకరణనే అవి కాల్చివేస్తాయి. మన దోష దుర్గుణాల చెడు ఫలితాలు మనకు వెంటనే కనపడవు. కానీ, పాపాల కుండ నిండగానే బ్రద్దలవుతుంది.

కంసుని మరణం తర్వాత కృష్ణ పరమాత్మ ఉగ్రసేనునితో ఇలా అన్నాడు-రాజా! నీ కొడుకు తన దోషాలవల్లనే దగ్ధం అయినాడు. అతడి మరణానికి కారణం నేను కాదు-కాలం.

శ్రీకృష్ణుడు కంసుణ్ణి చంపాడని మనం భావిస్తాం. కానీ, ఎందుకు చంపాడో ఆలోచించం. కంసుడు మంచివాడైతే కృష్ణుడు అతనిడి ఎలా చంపగలుగుతాడు? కాలమే కంసుని మరణానికి కారణమని శ్రీకృష్ణుడు అన్నాడు. దీనిలోని రహస్యం ఏమిటి? ఏ వస్తువు వికాసం పొందడానికైనా సమయం పడుతుంది. విత్తనం చెట్టుగా ఎదగడానికి తగినంత సమయం అవసరం అవుతుంది. దోష దుర్గుణాలు మన అంతఃకరణలో ఎదుగుతూ ఉంటాయి.

నీకు జరిగిన చెడును ఇసుకలో, మంచిని రాతిమీద వ్రాసుకో.

మనం ఆ ఎదుగుదలను గమనించము. కాలానుగుణంగా వాటి ఫలితాలు మన ముందుకు వచ్చేసరికి మనం గగ్గోలు పెడతాం; ఇతరులను నిందిస్తాం. కానీ, అందువల్ల ఒరిగేదేమిటి? ఫలితాలను అనుభవించవలసింది మనమే కదా.

కనుక, ఈ రహస్యాన్ని తెలుసుకున్న వ్యక్తులు ఇతరులమీద నిందవేయరు. తమ బాధ్యతను అంగీకరిస్తారు. ఆ ఫలితాలను ఎదుర్కొనే ప్రయత్నం చేస్తారు. శ్రీకృష్ణ - ఉద్ధవ సంవాదంలో ఒక బ్రాహ్మణుని కథ వస్తుంది. ఆపదలలో చిక్కుకున్నప్పటికీ, అతడు ఎవరినీ నిందించకుండా ఇలా అంటాడు - నా సుఖ దుఃఖాలకు కారణం ఈ మనుష్యులు కాదు; దేవతలు కాదు; శరీరం కాదు; గ్రహాలు కాదు; కర్మకాదు; కాలం కాదు; మనస్సే ఈ సంసార చక్రాన్ని నడుపుతున్నదని శృతులూ, మహాత్ములూ చెప్పుతున్నారు.

పరిస్థితులు మనఃస్థితికి నీడలు

ఆధ్యాత్మలోని సారం ఇదే. సుఖ దుఃఖాలకూ, సమస్యలన్నింటికీ కారణం మనస్సే. 'మన ఏవ మనుష్యాణాం కారణం బంధ మోక్షయో.' అనగా - మనిషి యొక్క బంధనానికీ, మోక్షానికీ కారణం మనస్సే. మనకు నిజమైన సుఖ శాంతులు కావాలంటే మనం పరిస్థితిని కాక మనఃస్థితిని మార్చడానికి కృషి చేయాలి. **పరిస్థితులు మనఃస్థితికి నీడలు మాత్రమే.** కానీ, మనం మనస్సు గొప్పతనాన్ని అర్థం చేసుకోము. అర్థం చేసుకుంటే - మనం మనస్సును సంస్కరించడానికీ, దానిని శిక్షణ ఇవ్వడానికీ కృషి చేసే వాళ్లం. అడవి ఏనుగు నానా బీభత్సం చేస్తుంది. శిక్షణ పొందిన ఏనుగు మనిషికి ఎంతగానో ఉపకరిస్తుంది. మనస్సు ఆ ఏనుగు వంటిది.

అయితే పరిస్థితికి ప్రాధాన్యం ఉంది. వ్యక్తి బాగోగులలో పరిస్థితి పాత్ర కూడా ఉంది. కానీ, అన్నింటికీ కేంద్ర బిందువు మన అంతఃకరణ. శుక యోగి పరీక్షిత్తుతో ఇలా అన్నాడు - పరీక్షిత్తు! కలియుగంలో ఎన్నో దోషాలు ఉన్నాయి. కొన్ని వస్తువులు కలుషితం అయిపోతాయి. స్థలాలు కలుషితం అయిపోతాయి. వీటికీ ప్రాముఖ్యం ఉంది. అయితే, దోషాలన్నింటికీ పుట్టిల్లు అంతఃకరణమే. పురుషోత్తమ భగవానుడు హృదయంలో విరాజిల్లితే అతడి

సన్నిధివల్ల దోషాలన్నీ నాశనం అవుతాయి.

సత్యగుణం స్థిరపడితే కృతయుగం

నేడు ఒక నమ్మకం వ్యాపించి ఉంది. ఇది కలియుగమనీ, కనుక యుగ ప్రభావంవల్ల వ్యక్తికి సుఖ శాంతులు లభించడం లేదనీ జనం నమ్ముతున్నారు. మనిషి చేత బలవంతంగా పాపం చేయించే శక్తి యుగానికి ఉన్నదని జనం భావిస్తున్నారు. ఇదే నిజమైతే ఈ యుగంలో మహాపురుషుడు జన్మించకూడదు. కానీ, బుద్ధుని నుండి గాంధీజీ వరకు మహాపురుషుల పరంపర అవిచ్ఛిన్నంగా కొనసాగుతూ వస్తూన్నదని చరిత్ర చెబుతోంది. వాస్తవానికి మనచేత పాపాలు చేయించే శక్తి యుగానికి లేదు. మరి ఈ యుగం ఏమిటి? శుక యోగి పరీక్షిత్తుకు ఇలా చెప్పాడు - మనిషి అంతఃకరణంలో కల్ల, కపటం, అలసత్వం, హింస, విషాదం, శోక మోహాలు, భయం, దానవత్వం ప్రాముఖ్యం వహించే యుగం తమోగుణ ప్రధానమైన కలియుగం.

తమోగుణం పెరగడమే కలియుగం. సత్యం, రజస్సు, తమస్సు అనే గుణాలతో నిర్మాణమయింది ఈ ప్రపంచం. మనిషి అంతఃకరణ కూడా ఈ గుణాలతోనే నిర్మాణమయింది. ఈ గుణాలలో సమతూకం ఉన్నంతవరకు మన జీవితం క్రమబద్ధంగా ఉంటుంది. కానీ, సత్య రజో గుణాలను అణచివేసి, తమోగుణం మనపై ఆధిపత్యం సాగిస్తే - మన అంతఃకరణను కలియుగం ఆవరిస్తుంది. దాని ప్రతిబింబం బాహ్య పరిస్థితుల రూపంలో మనముందు నిలుస్తుంది. ఇలా మన దోష దుర్గుణాలే కలియుగం రూపంలో మనల్ని పతనపు అగాధంలోకి దించుతాయి. మన అంతఃకరణ నుండి దోష దుర్గుణాలను మనం సాహసంతో నిర్మూలించగలిగితే - పరిస్థితులు మారడానికి ఆలస్యం జరగదు. శుక యోగి పరీక్షిత్తుతో ఇలా అంటాడు - ఏ సమయంలో మనస్సు, బుద్ధి, ఇంద్రియాలు సత్యగుణంలో స్థిరపడి తమ తమ పనులు చేయడం మొదలుపెడతాయో, ఆ సమయమే కృతయుగం. కృతయుగంలో మనిషి జ్ఞానానికీ, తపస్సుకూ ఎక్కువ ప్రాధాన్యం ఇస్తాడు.

జ్ఞానం, తపస్సు కలిస్తే కృతయుగం

మన లోపలా, బయటా కృతయుగం రావాలంటే - మనం

మరొకరి గురించి చెడుగా ఆలోచించాలంటే ముందుగా నీ హృదయాన్ని అపవిత్రం చేసుకోవలసి ఉంటుంది.

జ్ఞానానికీ, తపస్సుకూ హెచ్చు ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి. జ్ఞానం అంటే సదాలోచన, వివేకం. మనం వివేకులం కావాలి. మనం భావనలనూ, ఆలోచనలనూ, పనులనూ మనం వివేకం అనే గీటురాయిపై గీసి చూడాలి. మంచిదని తేలిన దానిని అనుసరించి, చెడ్డదని తేలినదానిని వదులుకునే సాహసం చేయాలి. అంతఃకరణను నిర్మలం చేయడంలో, మంచి పనులు చేయడంలో మనం లెక్కలేనన్ని కష్టాలను ఎదుర్కొనవలసి ఉంటుంది. ఈ సంఘర్షణలో వచ్చే కష్టాలను దృఢంగా ఎదిరించగలిగితే - మనం నిజంగా తపస్వులం అవుతాం.

భగవత్ సత్తాను స్పష్టంగా చూడగలిగేటంత నిర్మలంగా మన అంతఃకరణను తయారుచేయడం తపస్సు ద్వారా సాధ్యపడుతుంది. పరమేశ్వరుని దివ్య సత్తా అందరిలోనూ ఉంది. కానీ, తన కోరికల నలుపు వల్ల మనిషి దాన్ని చూడలేడు. భాగవతంలో సత్యవ్రత మహారాజు మత్స్య భగవానునితో ఇలా అన్నాడు - మీరు లోకాలన్నింటికీ మిత్రులు, ప్రియతములు, ఆత్మ, గురువు, అతడి ద్వారా పొందే జ్ఞానం, అభీష్ట సిద్ధి - ఇవన్నీ నీ స్వరూపాలే. అయినా, కామనల, కోరికల బంధనాలతో బంధించబడి జనం గ్రుడ్డివాళ్ళు అవుతున్నారు. మీరు తమ హృదయంలోనే ఉన్నారని వారు తెలుసుకోలేకపోతున్నారు.

తృప్తి చెందని యయాతి

సత్యవ్రతాన్ని పాటించేవారే తమ అంతరాత్మలలో పరమాత్మ యొక్క అనుభూతిని పొందగలుగుతారని దీనివల్ల తెలుస్తోంది. సిద్ధాంతం తిరుగులేనిది. దాన్ని మార్చడం సాధ్యం కాదు. కనుక, సత్యవ్రతం ద్వారానే మనం ఆత్మసాక్షాత్కారం కోసం ప్రయత్నించాలి. కానీ - కామనలూ, వాసనలూ, తృష్ణలూ మనల్ని కట్టిపడవేస్తున్నాయి. వ్యామోహం మనల్ని గ్రుడ్డివాళ్ళను చేస్తోంది. ఫలితంగా మనం వెనుదిరుగుతున్నాం. సుఖ శాంతులు బయటి వస్తువులనీ, అవి పరిస్థితులలో ఉన్నాయనీ మనం భావిస్తున్నాం. కోరుకున్న వస్తువులు లభిస్తే సుఖపడతామని మనం భావిస్తున్నాం. కోరుకున్నవన్నీ లభించడం అసంభవం. కోరుకున్నవన్నీ చేతికందుతాయని అనుకుందాం. మనకు నిజంగా శాంతి దొరుకుతుందా? రావణుడు, కంసుడు, దుర్యోధనుడు, అలగ్నాండరు

వంటి వారికి సుఖ భోగాలకు కావలసిన సాధనాలన్నీ పుష్కలంగా దొరికాయి. మరి వారు సుఖపడ్డారా? వారు ప్రపంచంలో సంక్షోభాలను సృష్టించారు. చేతులు కాల్చుకున్నారు. పశ్చాత్తాపంతో ప్రపంచంనుండి నిష్క్రమించారు.

భాగవతంలో యయాతి మహారాజు కథ ఉంది. యయాతి చక్రవర్తి జీవితమంతా భోగాలను అనుభవించాడు. ముసలితనం వచ్చినా అతడికి తృప్తి కలుగలేదు. అతడు తన చిన్న కొడుకు యావనాన్ని తీసుకుని తన కోరికలు తీర్చుకోవాలని చూచాడు. మరి అతడికి తృప్తి కలిగిందా? యయాతి తన భార్య దేవయానితో ఇలా అన్నాడు - కామనల, కోరిక ప్రహారాల వల్ల దెబ్బతిన్న మనిషిని భూమండలంలో ఉన్న ధాన్యం, బంగారం, పశువులు, స్త్రీలు అన్నీ కలిసికూడా సంతృప్తిపరచలేవు.

మానసిక సంతృప్తి ముఖ్యం

యయాతికీ, ఇతర సంపన్నులకూ ప్రపంచంలోని వస్తువులవల్ల సుఖం అందకపోతే - మరెవరికైనా ఎలా అందుతుంది? మన కోసం ప్రపంచ నియమం మారుతుందా? కనుక - మన జీవన ప్రవాహానికి సంయమనం అనే అడ్డుకట్ట వేసి, పతన దిశనుండి దానిని ఉద్ధరణ వైపుకు మళ్లించాలి. అందుకు మార్గం ఒక్కటే - “సాదా జీవనం, ఉదాత్త ఆలోచన.” వస్తువులను అనుభవించడం కోసం కాక ఉపయోగించడం కోసం సేకరించాలి. మన బ్రతుకుదెరువుకు అవసరమైనది మనకు అందే ఉంది. కనుక - తృష్ణ, వాసనల అగ్నిలో కాలవలసిన అవసరం లేదు. మన ఆంతరిక సంతృప్తి వల్ల జనించిన సుఖం మరింత శాశ్వతంగా ఉంటుంది, మరింత సార్థకం అవుతుంది.

కృష్ణ పరమాత్మ ఉద్ధవునికి ఈ వాస్తవాన్ని ఇలా బోధించారు - చెప్పులు తొడుకున్నవాడికి రాళ్లు, ముళ్లు గుచ్చుకుంటాయనే భయం ఉండదు. అలాగే - మానసిక సంతృప్తి కలిగిన వ్యక్తికి అంతా సుఖమే; దుఃఖం అసలు ఉండనే ఉండదు.

కోరికలు తీరడం కాక - కోరికలు ఆగడం

సంతృప్తి ఒక ప్రవృత్తి. సుఖ శాంతులు దాని ఫలితాలు. కానీ, సంతృప్తి అంటే అలసత్వమని పలువురు భావిస్తున్నారు.

వ్యక్తిగత అభిప్రాయాన్ని మనమీద రుద్దాలనే తాపత్రయంలేని శాస్త్రీయ దృక్పథం ఉంది ఉపనిషత్తులలో - స్వామి రంగనాథానంద.

అలసత్వం తమోగుణ లక్షణం. సంతృప్తి సత్వగుణం నుండి జనిస్తుంది. సంతృప్తి అంటే చేతులు ముడుచుకుని కూర్చోవడం కాదు. ప్రగతి పథంలో ధైర్యంగా పురోగమిస్తూ దారిలో వచ్చే కష్ట నష్టాల ప్రభావం మనమీద పడకుండా చూచుకోవడమే సంతృప్తి. ప్రతి పరిస్థితిని దృఢంగా ఎదిరించడం, ప్రతి నిమిషం మనశ్శాంతిని నిలిపి ఉంచుకోవడం - ఇదే సంతృప్తి.

కోరికలు తీర్చుకుని సంతృప్తి పొందాలని జనం కోరతారు. ఇది పెడదారి. కోరికలను అంతమొందించడం ద్వారానే సంతృప్తి అందుతుంది. అజ్ఞానంవల్ల మనం మన కోరికలు తీర్చవలసిందని భగవంతుణ్ణి అడుగుతాం. కానీ, భగవంతుడు కోరికలు తీర్చడు. రామచరితమాసంలోని విశ్వమోహిని వ్యామోహంలో పడిన నారదుని కథ దీన్ని స్పష్టం చేస్తోంది. నా హృదయంలో ఎన్నడూ ఎలాంటి కోరికా మొలకెత్తకుండా వరం ఇవ్వమని భక్త శిరోమణి ప్రహ్లాదుడు నరసింహ అవతారాన్ని కోరతాడు. మనమూ ఆ వరమే కోరాలి.

అంతఃకరణ క్షాళన ఆవశ్యకం

ఆ విధంగా మనం అంతఃకరణను క్షాళన చేసుకోవాలి. ఈ క్షాళన కోసం మనం మానస తీర్థంలో స్నానం చేయాలి. సమస్యలను పరిష్కరించాలనే దృక్పథాన్ని మార్చుకుని మనం మన అంతరాంతరాలలోనికి మునుకలు వేయాలి. గరుడ పురాణంలో కృష్ణ పరమాత్మ గరుడునితో ఇలా అన్నారు - “సత్యం అనే నీటితో నిండిన మానస తీర్థంలోని రాగ ద్వేషాలనే మాలిన్యాలను తొలగించే జ్ఞాన సరోవరంలో స్నానం చేస్తూ ఉండే వ్యక్తికి పాపాలు అంటవు.” దేవత కర్రలోనూ, రాయిలోనూ, మట్టిలోనూ లేదు. దేవత భావంలో నివసిస్తుంది. కనుక మనం సదా సద్భావాలను పెంచుకోవాలి. చేపలు పట్టే జాలరి రోజూ ఉదయమే నర్మదానదిని దర్శనం చేసుకుంటాడు. కానీ అతడికి శివపురి లభించదు. చిత్తశుద్ధి లోపించడమే అందుకు కారణం.

కనుక, భావ శుద్ధి, ఆలోచనా శుద్ధి, క్రియా శుద్ధి - ఇదే నిజమైన శుద్ధి. బాహ్యమైన కర్మకాండలు ఈ అంతఃశుద్ధులను మేలుకొలపడానికి ఏర్పరచినవి. మనస్సు విశుద్ధంగా ఉంటే ఆలోచన విశుద్ధంగా ఉంటుంది. ఆలోచన విశుద్ధంగా ఉంటే

క్రియ విశుద్ధంగా ఉంటుంది. కానీ మనం ఉన్నత కులం, ధనం, రూపం, విద్య, బుద్ధి కలిగి ఉన్నామని గర్విస్తాం. ఆత్మ సాక్షాత్కార మార్గంలో వీటికి ప్రాధాన్యం లేదు. పైగా వీటివల్ల అహంకారం పెరుగుతుంది. ఈ అహంకారం చిత్తాన్ని మలినం చేస్తుంది. వస్తువులను పొందటం అదృష్టం అని భావించకూడదు. అవి పొందడంవల్ల గర్వపడకపోవడం అదృష్ట లక్షణం.

బలి చక్రవర్తి సమస్త ఐశ్వర్యాలనూ పొంది కూడా గర్వపడలేదు. అప్పుడు వామన అవతారం బ్రహ్మతో ఇలా అంటాడు - మనిషి జన్మ ఎత్తి, ఉన్నత కులం, కర్మ, స్థితి, రూపం, విద్య, ఐశ్వర్యం, ధనం మున్నగువారి వల్ల గర్వపడని వ్యక్తిపై నా కృప ఉన్నదని తెలుసుకో.

అహంకారం ఆత్మశుద్ధికి ఆటంకం

వాస్తవానికి - ఆత్మశుద్ధికి అహంకారాన్ని మించిన ఆటంకం లేదు. “అహంకారో సిద్ధిబాధకః.” ‘నేను’ యొక్క అంతమే సాధనకు మూల లక్ష్యం. కానీ, మనం వివిధ ప్రక్రియల ద్వారా వివిధ మాధ్యమాల ద్వారా క్షుద్రమైన అహంకారాన్ని పెంచుకుంటున్నాం. ప్రజలు మనల్ని ధార్మిక వ్యక్తిగా గుర్తించడం కోసం మనం పూజలు, ఇతర కర్మకాండలూ జరుపుతాం. ఒకోసారి మన ఉన్నత కులాన్ని ప్రదర్శిస్తాం. ఒకోసారి మన విద్యనూ, బుద్ధినీ, వైభవాన్నీ ప్రదర్శిస్తాం. ఒకోసారి మన పూజలను ప్రదర్శిస్తాం. ఇహపర లోకాలలో మనకు సాఫల్యం తప్పక చేకూరుతుందని భావిస్తాం. మరి - క్షుద్రమైన అహంకారం ఉండగా పరమాత్మ మనకు అందుతాడా? నిజంగా ఆత్మ సాక్షాత్కారాన్ని కోరుకుంటే - మనం పరమాత్మవలె మన అంతఃకరణను విశాలంగా, ఉదారంగా రూపొందించాలి. ఇందుకు క్షుద్రమైన ‘అహం’ను వదులుకోవాలి. ఈ మార్గంలో మనకు దోష దుర్గుణాలూ, వాసన తృప్తలు ఆటంకాలను కలిగిస్తాయి. కనుకనే శాస్త్రాలూ, ఋషులూ, మహాపురుషులూ ఆత్మశుద్ధికి ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యాన్ని ఇచ్చారు. ఏకగ్రీవంగా ఇచ్చారు.

భాగవతంలో నారద మహర్షి యుధిష్ఠిరునికి ఇలా ఉపదేశించాడు - కామ, క్రోధ, లోభ, మోహ, మద, మాత్సర్యాలనే ఆరు శత్రువులపై విజయం సాధించడానికీ పంచ ఇంద్రియాలనూ,

మనస్సునూ అదుపులో ఉంచుకోవడానికి శాస్త్రాలు, నియమాలనూ, ఆదేశాలనూ ఇచ్చాయి. శాస్త్రాల ఏకైక లక్ష్యం అదే.

పరమేశ్వరుడు మహాశక్తి. మహా ఆత్మ మాత్రమే ఆయన సాక్షాత్కారాన్ని పొందగలుగుతుంది. ఆ మహాశక్తిలో మనల్ని మనం విలీనం చేసుకోవడమే ఈ నియమాల, కర్మకాండల ఒకే ఒక లక్ష్యం. కానీ, మనకీ వాస్తవం అర్థం కాదు. గ్రుడ్డివాడికి చూపుడు వ్రేలితో సూర్యుణ్ణి చూపేందుకు ప్రయత్నిస్తే అతడు కళ్ళు కనపడవు కనుక ఆ వ్రేలినే సూర్యుడని అనుకుంటాడు. కర్మకాండ, పూజలు చూపుడు వ్రేళ్ళు మాత్రమే. అవి మన లక్ష్యం వైపు చూపుతాయి. అవే లక్ష్యం అనుకోవడం పొరపాటు. భాగవతంలో సూత మహర్షి శౌనకాది ఋషులకు ఇలా బోధించాడు - సూర్యమండలం లేక అగ్ని మండలం - ఇదే భగవానుని పూజకు స్థలం. అంతఃకరణ శుద్ధియే మంత్రదీక్ష. మన పాపాలన్నింటినీ తొలగించుకోవడమే భగవంతుని పూజ.

సమర్పణ భావన పెరగడానికే పూజ

సూర్యుడు, అగ్ని భగవంతునికి ప్రత్యక్ష ప్రతీకలు. ప్రతీకలు అనగా లక్ష్యాలు. మనం సూర్యుని వలె తీక్షణంగా, తేజోవంతంగా, నియమబద్ధంగా ఉండాలి; లోక కళ్యాణానికి సమర్పితులమై ఉండాలి. అగ్ని వలె ఎగువకు వెళ్లాలి; అందరినీ తనలో విలీనం చేసుకునే సామర్థ్యం మనలో ఉండాలి; జ్వలిస్తూ ఉండి, మన సాఫల్యాలను ప్రపంచానికి పంచుతూ ఉండాలి. అంతఃకరణమే ఆత్మ పరమాత్మను కలుసుకునే పవిత్ర స్థలం. కనుక ఆ అంతఃకరణపై ఉన్న మాలిన్యాలను క్షాళన చేయాలి. అదే నిజమైన పూజ. ప్రహ్లాదుడు నరసింహ భగవానుణ్ణి స్తుతిస్తూ ఇలా అన్నాడు - భగవంతుడు సర్వశక్తిమంతుడు, పరిపూర్ణుడు. మనుషుల పూజ అందుకునే అవసరం ఆయనకు లేదు. ఆయన కరుణతో భక్తుల పూజను స్వీకరిస్తాడు. మన ముఖ సౌందర్యం అర్థంలో కనబడే మన బొమ్మకు అందం ఇస్తుంది. అలాగే - భక్తుడు భగవంతునికి ఏయే గౌరవాలు ఇస్తాడో ఆయా గౌరవాలు ఆ భక్తునికే అందుతాయి.

భగవంతుడు పూర్ణకాముడు. కోరికలన్నీ తీరినవాడు. మనం

సమర్పించే అల్ప వస్తువులు ఆయనకు ఎందుకు? సృష్టి అంతా భగవంతునిదే. మనం ఆయన వస్తువులను ఆయనకే సమర్పిస్తే - అందులో మన గొప్పతనం ఏముంది? మన పూజవల్ల భగవంతునికి ఎలాంటి ప్రయోజనం లేదు కనుక - కర్మకాండ, పూజలు నిరర్థకములేనా? నిరర్థకములు కావు. వీటిద్వారా మనం మన త్యాగ సమర్పణ భావాలను బలపరచుకుంటాం. **భావనలేని క్రియ నిరర్థకం. క్రియలేని భావన వ్యర్థం.** కనుక మనం ఈ క్రియల ద్వారా మన భావనలను బలపరచుకుని ఆత్మసమర్పణ లక్ష్యంవైపు పురోగమించాలి. లోపలి బయటి ప్రయత్నాల ద్వారా అంతఃకరణను క్షాళన చేసుకోవాలి. అప్పుడు మన అంతఃకరణ భగవానుని ఆలయం అవుతుంది.

అర్థం కదిలిపోతూ ఉంటే, అందులో ముఖం కనపడదు. మనస్సు చంచలంగా ఉంటే పరమాత్మ కనపడదు. “అభ్యాసేన తు కౌంతేయ వైరాగ్యేణ చ గృహ్యతే” - అనే గీతా బోధను అనుసరించి మనం అభ్యాస, వైరాగ్యములద్వారా మనస్సును కదలకుండా చేయాలి. భాగవతంలోని శ్రీకృష్ణ - ఉద్ధవ సంవాదంలో ఇలా చెప్పబడింది - ఇంద్రియాలన్నీ మనస్సు అధీనంలో ఉంటాయి. మనస్సు ఏ ఇంద్రియం అధీనంలోనూ ఉండదు.

ఇంతవరకు మనం మోహ నిద్రలో ఉన్నాం. కనుక- మన సేవకులు మనమీద పెత్తనం చెలాయిస్తున్నారు. మనం ఇప్పుడు మేలుకున్నాం. కనుక- దోష దుర్గుణాలకు జన్మ ఇస్తున్న మనస్సు, ఇంద్రియాల పెత్తనం ఇక మనమీద సాగదు. మనం మన ఆసనాన్ని స్వీకరిస్తే, సేవకుల పెత్తనం ఇక సాగదు.

సారాంశం ఏమంటే- మనం మన అంతఃకరణను దోషాలనుండి విముక్తి చేయాలి. దానిని నద్గుణాలతో అలంకరించాలి. దివ్య శక్తులను వికసింపజేసుకోవాలి. తద్వారా మనం సాంసారికమైన సాఫల్యాలను, పారలౌకికమైన విజయాలను పొందగలుగుతాం. శ్రేష్ఠమైన సుఖ జీవనం గడుపుతూ, పరమాత్మ సన్నిధిని చేరుకోగలుగుతాం.

ఉద్రేకాలకు లొంగినవాడు కట్టు బానిస.

మనం-మన ఆరోగ్యం

తాత్విక చికిత్సకు మూలసూత్రాలు - 1

వైద్యుల కర్తవ్యం కేవలం రోగుల బాధలేమిటో తెలుసుకొని మందుల చీటి వ్రాసివ్వడం, జబ్బు తగ్గడం తగ్గకపోవడాన్ని వాళ్ల ఖర్చానికి వదిలివెయ్యడం కాదు. వ్యాధి కారణాన్ని లోతుగా పరిశీలించి తెలుసుకొనాలి. మూలం ఎక్కడున్నదో కనిపెట్టాలి. విషవృక్షపు ఆకులు కొమ్మలు తుంచేసినంత మాత్రాన ప్రమాదం తప్పినట్లు కాదు గదా! మరల చిగురువేసుకువస్తూనే ఉంటుంది. కనుక దాని మూలం మీద గొడ్డలి వ్రేటు పడాలి. దాన్ని వేళ్లతో సహా పెకలించి వేయాలి.

మనుషుల స్వభావము ననుసరించి వారి మంచి-చెడు గుణాలు ఏర్పడతాయి. అలాగే వారి జీవిత స్వరూపమంతా వారు చేసే ఆలోచనలు ఆధారంగా రూపొందుతుంది. అంటే, గుణ-కర్మ-స్వభావములే వారి వర్తమాన స్థితికి కారణాలని తెలుసుకొనాలి. అవే భవిష్యత్తును పడుగు పేకలవలె అల్లుతాయి. ఈ పరిస్థితిని మన్నిపూం యొక్క గారడీగా భావించాలి. ఆరోగ్యం చెడిపోవడం, బాగుపడడం పూర్తిగా దీని మీదనే ఆధారపడి ఉన్నది.

వికృతమైన మనస్సు చెడు అలవాట్లకు ఆకర్షితమౌతుంది. అవి ఆహార విహారాలలో విశృంఖలతను కలిగిస్తాయి. అనేక ఇతర సమస్యలకు వలెనే ఆరోగ్యం చెడిపోవడానికి, వ్యాధులు అంకురించడానికి ఇదే కారణము. రోగమంటే ఏమిటి? దాని లక్షణాలేమిటి? అన్న విషయం తెలుసుకోవడానికి పెద్ద పెద్ద చదువులు చదివి ఉండ నవసరం లేదు. పరిశీలనా దృక్పథం ఉంటే చాలు తెలిసిపోతుంది. శారీరక విధుల నతిక్రమించడం వలన, నియమపాలన చేయకపోవడం వలన దేహ వ్యవస్థలో ఒడిదుడుకు లేర్పడి రకరకాల వ్యాధులను ఉత్పన్నం చేస్తాయి. చెడు అలవాట్లు ఉన్నట్లయితే, ఔషధాలు కొంతమేరకు మాత్రమే వ్యాధులను చక్కబరచగలుగుతాం.

చెరువులోకి అవసరానికి మించి నీరు వచ్చిపడుతుంటే, అది గట్లను కోసేసుకుని బయటపడుతుంది. దేనినైనా ఒకచోట అదిమి పెడితే మరోచోట మార్గం చేసుకుని బయట పడచూస్తుంది. ఆరోగ్యం విషయంలో కూడా ఇలాంటి ప్రక్రియ నడుస్తుంది. అందుచేత వైద్యుడు రోగ లక్షణం, దాని స్వరూపం చూచి రోగ

నిర్ధారణ చేయకూడదు. ఫలానా మందుతో పని జరుగుతుందని నిర్ణయించకూడదు. ఎందుకంటే ఔషధాలలో బాధ కలిగించే లక్షణాలను అణిచి ఉంచే ప్రత్యేక గుణం ఉన్నది. దీనివలన రోగికి ఈ రోజు ఒక బాధనుండి విముక్తి దొరికితే రేపు మరొక పేరుతో మరో రూపంలో వ్యాధి ఉబుకుతుంది. దీనివలన మందు గుణం వెల్లడౌతున్నది గాని రోగి సమస్యకు పరిష్కారం దొరకటంలేదు కదా!

కనుక డాక్టరుకు తొందరపాటు తగదు. రోగి దినచర్య, జీవన చర్యలను ఆకళింపు చేసుకొని వాటిలో లోపం ఎక్కడ ఉన్నదో కనిపెట్టాలి. ఏ అసంయమానికి లోనైనాడు? ఏ నియమాలు ఉల్లంఘనం చేయబడుతున్నవి? వాటి ప్రతిక్రియ లేమిటో రోగికి తెలియజేయాలి. ప్రకృతి నియమాలకు తలవంచకుండా వ్యాధులను మొదలంటా నివారించలేము. అలాగే, ఆహార-విహారాలు, ఆచార వ్యవహారాల పరిపాలనను కూడా కఠినంగా ఆచరింపచేయాలి. ఉన్న విషయాన్ని రోగి మనసులో గాఢంగా నాటుకునేలా చెప్పి, నియమపాలన చేసేలా ఒప్పించిగాని డాక్టరు తన కర్తవ్యమును నెరవేర్చలేడు. రోగిని రోగవిముక్తుణ్ణి చేయాలంటే, ఏ కారణాల వలన ఈ బాధల పాలపడ్డాడో ఆ కారణాల నుండి అతడిని తప్పించవలసి ఉంటుంది.

ఈ చికిత్సా విధానాన్ని ప్రకృతి చికిత్సా విజ్ఞానం అని అంటారు. గాంధీజీ ఈ చికిత్సపై నమ్మకంతో తన కార్యక్రమాల నుండి ఎలాగో తీరిక చేసుకొని ఉరులీ కాంచన (మహారాష్ట్ర)లో ప్రకృతి చికిత్సాలయం స్థాపించారు. వినోబా సోదరుడు బాలకోబాను దానికి సంచాలకుడుగా, చికిత్సకుడుగా నియమించారు. అటు తర్వాత మరెంతోమంది సర్వోదయ కార్యకర్తలు అనేక స్థలాలలో ఈ రకమైన చికిత్సాలయాలను స్థాపించారు.

కొద్ది సంవత్సరాలుగా సైకాలజీ, పారాసైకాలజీలపై ఎన్నో పరిశోధనలు జరుగుతున్నాయి. సైకిక్ హీలింగ్ అను నూతన శక్తివంతమైన సాధనం మనముందుకు వచ్చింది. అందులో మనిషి యొక్క ఉన్నతి అధోగతులకు అతనిలోని ఆలోచనలు, భావములు మూలకారణాలుగా అంగీకరించారు. వ్యక్తికి జీవితంలోని నైతికత యొక్క మహిమ గురించి చెప్పారు. సంపూర్ణ శారీరక, మానసిక

ప్రతి భావానికి సముచిత స్థానం ఇచ్చే పుష్పక విమానం వైదిక ధర్మం.

ఆరోగ్యం కలిగిఉండాలంటే దీని ఆవశ్యకత తప్పదని, ముందుగా అంతర ద్వంద్వములనుండి రక్షింపబడాలని తెలుసుకున్నారు. రెండు ఆంబోతులు పోట్లాడుకుంటూ ఉంటే ఆ స్థలం ఏవిధంగా చిందరవందర అయిపోతుందో, అదేవిధంగా అంతర ద్వంద్వములు ఆటుపోట్లకు ఆరోగ్యమే కాక వ్యక్తిత్వం కూడా సర్వనాశనమౌతుంది. అదే అదనుగా వ్యాధులు చుట్టుముడతాయి. అంటే, మనిషి మనసులో మూల కారణం నిలిచిఉన్నంతకాలం దాని గుణం ఏదో ఒక రూపంలో బయటపడుతూనే ఉంటుంది.

మనిషి అంతరాత్మ నైతికంగా జీవించమని ప్రతి క్షణం ప్రేరేపిస్తూనే ఉంటుందన్న విషయాన్ని ఇప్పుడు అందరూ అంగీకరిస్తున్నారు. కాని నేటి కాలమాన పరిస్థితులు అతడు స్వార్థపరుడుగా, ధూర్తుడుగా మారడానికి అనుకూలిస్తున్నాయి. ఒకరిని చూచి ఒకరు తప్పొప్పుల ప్రసక్తిలేకుండా, నీతి - అవినీతి అన్న ఆలోచన రానివ్వకుండా తమకు తోచింది, తమకు లాభించేదే సరైనదని నమ్ముతున్నారు. దుష్కర్మలకు ప్రేరేపితులౌతున్నారు. దానివలన అంతర్యధనం జరిగి మానసికంగా నలిగిపోవలసి వస్తున్నది. ఇదే అంతర్ ద్వంద్వములకు కారణం, స్వరూపము. అంతరాత్మ ఘోషను అన్ని వేళలా అణచి ఉంచలేము. అది మనిషిని మనిషిగా జీవించమని బోధిస్తూ ఉంటుంది. కోరిక, తృప్తి, అహంకారములు నిండిఉన్న వాతావరణం వ్యక్తిని తనవైపు లాక్కోవడానికి ప్రయత్నిస్తూ ఉంటుంది. ఆత్మబలం లేని మనుషులు దాని పట్ల ఆకర్షితులై నైతికంగా దిగజారి పతనమైపోతారు. మనిషికున్న రెండు కాళ్లు రెండు వైపులకు లాగుతుంటే దాని పరిణామం ఎలా ఇబ్బందికరం, అభివృద్ధి నిరోధకం అవుతుందో - అదేవిధంగా నైతిక అనైతిక భావాల అంతర్ ద్వంద్వం, సంఘర్షణ మనిషిని దుస్థితికి గురి చేస్తాయి. మొదట అతడు మానసిక రోగిగా మారతాడు. తర్వాత శారీరకమైన ఒడిదుడుకులకు లోనౌతాడు. శరీరం ప్రత్యక్షంగా కంటికి కనిపిస్తుంది. అందుచేత అతని వ్యాధిని గుర్తించగలుగుతాము. కాని మనసు అప్రత్యక్షం. కంటికి కనుపించదు. అందుచేత మానసిక వ్యాధులను గుర్తించలేము. చంచల స్వభావులుగా, ఉన్మాదులుగా మారిన తర్వాతే మానసిక విక్షేపం కలిగిందని గ్రహింపునకు వస్తుంది. వ్యక్తి ఎప్పుడైతే వికృత ఆలోచనలకు తావిస్తాడో, అపరాధ కార్యాలకు అడుగు ముందుకువేస్తాడో అక్కడి నుండే అతని మనోవికారాలు ఆరంభ మవుతాయి. ఈ చర్యలు సామాన్యంగా స్థూల దృష్టికి అందవు.

అందుచేత ఎవరు ఎంతవరకు అనైతికతకు, అవాంఛనీయతకు లోనైనారు, లేదా లోను కాబోతున్నారు అన్న విషయం త్వరగా తెలుసుకోలేము. ఇదే దాని ఉద్గమ స్థానం. అక్కడ నుండే అనేక రోగాలు పుట్టి, పెరిగే ప్రక్రియ సాగుతూ ఉంటుంది.

కనుక ఇప్పుడు తాత్విక చికిత్సా స్వరూపాన్ని, దాని మహిమను ప్రతి వైద్యునికీ తెలియజేయాలి. వారు కేవలం రోగి యొక్క ఆహార - విహారముల అలవాట్లలో మార్పు తేవడమే కాక మరో అడుగు ముందుకు వెళ్లి ఎంతవరకు పర్యవేక్షణ చేయాలంటే, రోగి ఆలోచనలలో, నడవడికలో ఎక్కడైనా అనైతికత ప్రవేశించలేదు కదా! అన్న విషయాన్ని కూడా లోతుగా పరిశీలించాలి. ఈ పర్యవేక్షణతోపాటు దీని నివారణా విషయాన్ని చేపట్టాలి. పొరపాటున అపమార్గంలో అడుగులు వేస్తుంటే వారిని సరైన మార్గానికి మళ్లించే ప్రయత్నం చేయాలి. వ్యాధుల సమూల నివారణకు సమగ్ర ఉపాయం ఇదే. పవిత్రమైన, తీక్షణమైన వ్యక్తిత్వం ముందు ఎటువంటి రోగాలైనా ఎంతోకాలం నిలబడలేవు. ఒకవేళ ఏదైనా అనుకోని కారణాలవలన వ్యాధి పొడచూపినా, సామాన్య చికిత్సలతోనే చక్కబడి పోతుంది. అటువంటివారికి ఉపాసన, ధ్యానం వంటి క్రియలు దోహదపడతాయి.

వైద్యులకు తల్లిలాంటి వాత్సల్య పూరిత దయాంతః కరణం ఉండాలి. నేలపాలు కాబోయే జీవితాలను పైకిలేపగల, కాపాడగల వ్యక్తిత్వం వారికి ఉండాలి. స్వయంగా సమర్థులైనవారే ఇతరులకు సహాయపడగలుగుతారు.

ఒకప్పుడు వైద్యులిచ్చే మాత్రలు, బిళ్లలు, మిక్చరు, ఇంజక్షన్లు మహత్తులుగా భావించేవారు. వాటిలో ఉన్న మహత్తువలన రోగాలు పారిపోతున్నాయని నమ్మేవారు. రానురాను అటువంటి అమాయకపు ఆలోచనలు అంతమై ప్రజలు యధార్థాన్ని తెలుసుకోగల స్థాయికి చేరుకున్నారు. రోగులు గత్యంతరం లేక ఆస్పత్రులలో పడిగాపులు పడుతుంటారు. శక్తికి మించి డబ్బును మంచినీళ్లలా ఖర్చు చేస్తున్నా రోగం నయం కాకపోతుంటే, తాము దోపిడీకి గురౌతున్నామని రోగ నివారణకు వైద్యులు సరైన ప్రయత్నాలు చేయడం లేదని ఆలోచించగల స్థాయికి చేరుకున్నారు. అంతే కాక అసంయమం, నియమోల్లంఘన రోగాలకు కొంతవరకే కారణమని, వాటి పుట్టుక ఆలోచనల, నడవడికల వికృతిలో దాగి ఉన్నదన్న యధార్థమును తెలుసుకొంటున్నారు.

మనిషి స్వయంగా ఎగరలేక, కోపం వచ్చినప్పుడు ఇతరులమీద ఎగురుతాడు.

ధారావాహిక : గాయత్రీ మహావిజ్ఞానం- 16

మూడు బంధములు-2

ప్రాణవిద్యనే హఠయోగమని పిలుస్తారు. హఠయోగమందు ప్రాణపరిపాకముకొరకు 1. బంధము, 2. ముద్రలు, 3. ప్రాణాయామ సాధన చెప్పబడ్డాయి.

మూలబంధము

ప్రాణాయామం చేసేటప్పుడు గుదమునందలి రంధ్రమును లోపలికి మడిచి పైకి లాగుటను మూలబంధమని పిలుస్తారు. గుదమును సంకుచితమొనర్చుట వలన “అపానం” స్థిరమవుతుంది. వీర్యము యొక్క అధఃప్రభావము నిరోధింపబడి స్థిరత్వం వస్తుంది. ప్రాణము యొక్క అధోగతి నివారింపబడి, ఊర్ధ్వగతి కలుగుతుంది. మూలాధారమందున్న కుండలని యందు మూలబంధము చేత చైతన్యం కలుగుతుంది. ఆంధ్రములు శక్తివంతము లవుతాయి. మలబద్ధము కలుగదు. రక్త ప్రసరణము జరుగుతుంది. అపానము మీద గూడ మూలబంధము యొక్క ప్రభావం పడుతుంది. ఏతంతువుల యందు చిన్నాభిన్నంగా వ్యాపించియున్నవో అవి సంకోచించుట వలన ఆ విచ్ఛలవిడి తగ్గిపోయి అవి ఒక కేంద్రములో ఏకత్రితమవుతాయి.

జాలంధర బంధము

తలను ముందుకు వంచి గడ్డమును కంఠకూపములో నుంచుట. జాలంధర బంధము వలన శ్వాస, ప్రశ్వాస క్రియలపై అధికారము కలుగును. జ్ఞానతంతువులు బలవంతమవుతాయి. ఈ బంధమునకు 16 స్థానముల మీద ప్రభావం కలదని హఠయోగమందు చెప్పబడినది.

(1) పాదాంగుష్ఠములు (2) గుల్ఫము (3) మోకాలు

(4) జంఘ (5) సీవని (6) లింగము (7) నాభి (8) హృదయం (9) హయగ్రీవము (10) కందము (11) అంబిక (12) నాసిక (13) భ్రూ (14) కపాలము (15) మూర్ధము (16) బ్రహ్మరంధ్రము. ఈ పదునారు స్థానముల యందును జాలంధర బంధము బాగుగా ఉపయోగించును.

ఉడ్డియాన బంధము

పొత్తికడుపును లోపలికి లాగి వెన్నెముకకు ఆనించి పట్టు స్థితిని ఉడ్డాన బంధమని పిలుస్తారు. పొత్తికడుపును అవకాశమున్నంతవరకు లోపలికి బిగపట్టి, వెన్నెముకకు ఆనేటట్లు చేయాలి. దీనివలన మృత్యువుపై విజయము సాధింపవచ్చునని చెప్పబడినది.

జీవన శక్తిని పెంచి, దీర్ఘాయువునకు జీవనమును స్థిరముగా నుంచు లాభమును ఉడ్డియాన బంధమువలన పొందవచ్చును. ప్రేవులలోని నిష్క్రియత దూరమగును. ఆంధ్రపుచ్చ జలోదరము, పాండు, యకృత్వృద్ధి, బహుమూత్రము, ఉదర, మూత్రాశయ రోగములపై ఈ బంధము చక్కగ పనిజేయును. నాభియందున్న సమాన, కృకల ప్రాణముల యందు స్థిరత్వము కలుగజేసి, తద్వారా వాత, పిత్త, కఫములను శుద్ధి చేయును. సుషుమ్నా నాడి యొక్క ద్వారము తెరచుకొనును. స్వాధిష్ఠాన చక్రమందు చేతన కలుగుట వలన, అది స్వల్ప శ్రమతోనే జాగృతమగు అవకాశము కలుగును.

కడుపునకు కావలసినదానికి మించి దాచేవాడు దొంగ - భాగవతం.

ధారావాహిక : నా స్మృతిపథంలో గురుదేవులు-5

తపోభూమిలో సాధనా శిబిరాలు

గురుజీ గాయత్రీ తపోభూమిలో సాధనా శిబిరాలు ప్రారంభించారు. వాటి వ్యవహారం నేను చూస్తూ ఉండేవాడిని. 20-25 మంది దాకా శిబిరాలకు వస్తూ ఉండేవారు. వారిని తెల్లవారుజామున 4 గంటలకు నిద్రలేపి, యమునా నదికి స్నానానికి తీసికొని వెళ్లేవారము. నేను ఒక కాగడా వెలిగించి ముందు నడిచేవాడిని. గాయత్రీ తపోభూమిలో మంచినీళ్లు లేవు. దగ్గరలో ఉన్న చాముండిమాత మందిరంలో మంచినీటి బావి ఉంది. అక్కడనుండి నీళ్లు తెచ్చేవారము. ఒక్కొక్కరు ఒక బిందె నీరు తెచ్చేవారు. ఆ నీరు సాయంత్రం దాకా సరిపోయేది. సాధకులందరూ నేలమీదే నిద్రించేవారు. చాపలయినా లేవు. ప్రతి ఉదయం మాతాజీ వచ్చి సాధకులను పలకరించి వెళ్లేవారు. వారిలో ఎవరికైనా అనారోగ్యం ఏర్పడితే మాతాజీ వారికి స్వయంగా టీ కలిపి ఇచ్చేవారు. వారి బట్టలు సైతం శుభ్రం చేసేవారు.

ఒకరోజున భాండ్ నుండి వచ్చిన సాధకుడు హరిదయాస్తాజీ స్పృహ తప్పిపడిపోయాడు. అతని బట్టలు మైలపడ్డాయి. మాతాజీ వాటిని శుభ్రపరచి ఆరవేసింది. ఆయన కొంచెం తేరుకున్నాక - నేను పలకరిస్తే ఏడవడం మొదలుపెట్టాడు. మాతాజీ ఆయన బట్టలను, ఆయనను శుభ్రపరచినందుకు చాలా బాధపడుతూ ఉన్నాడు. మాతాజీకి ఈ విషయం చెప్పితే 'బిడ్డా! తల్లి తన బిడ్డల బట్టలు శుభ్రపరిస్తే ఎందుకు బాధ. మృత్యుంజయ్ ఎలా నా కుమారుడో మీరూ అంతే. బిడ్డలకు సుస్తీ చేస్తే తల్లిగా వారి సేవ చేయడం నా బాధ్యత'-అన్నారు.

ఒక శిబిరం ముగిశాక, రెండు రోజులు శెలవు. అది ఎండాకాలం. సాధకులతో కలిసి, నేను అఖండజ్యోతి సంస్థానానికి భోజనానికి నడచివెళ్లేవాడిని. మాతాజీ భోజనం స్వయంగా తయారుచేసి మాకందరికీ పెట్టేవారు. మమ్మల్ని కన్నతల్లిలా ఆదరించేవారు. ఆ వేసవిలో ఒకరోజు శిబిరం లేదు. బాగా ఎండగా ఉంది. అందువల్ల నేను భోజనానికి వెళ్లేదు. సాయంకాలం మాతాజీ ఒక టిఫిన్ బాక్స్ లో నాకు భోజనం తెచ్చారు. 'అమ్మా!

మీకు శ్రమ కలిగించానని నేను బాధ పడ్డాను. "బిడ్డా, నేను భోజనానికి కూర్చోబోతూ నీవు తినలేదని జ్ఞప్తికి వచ్చి తినడం మానేశాను. బిడ్డ తినకుండా తల్లి భోజనం చేస్తుండా చెప్పు" - అన్నారు. మాతాజీకి నాపై గల వాత్సల్యానికి పొంగిపోయాను. నేను తన కుమారుడినని అందరితో ఆమె చెప్పేవారు. అందరూ అలాగే అనుకునేవారు. మాతాజీ నిజంగా మా అందరికీ తల్లి. మమ్ములనందరినీ తన మాతృప్రేమతో బంధించారు. ప్రపంచంలో ప్రతితల్లి అలా ఉంటే, ఎంత బాగుంటుందో కదా. మాతాజీ తన ప్రవర్తన ద్వారా తల్లి ఎలా ఉండాలో చెప్పకనే చెప్పారు. మనందరికీ ఇటువంటి తల్లి లభించడం మన అదృష్టం.

రుచులపై అడుపు

ఆధ్యాత్మిక శిక్షణలో భాగంగా 'పంచగవ్యం' సేవించేవారు భక్తులు. పంచగవ్యం అంటే ఆవుపాలు, పెరుగు, నేయి, ఆవుమూత్రము, ఆవుపేడలోని నీరు. కల్పసాధన, చాంద్రాయణ వ్రతాలతో మనిషిలోని ఆధ్యాత్మిక శక్తికి ప్రేరణ ఇస్తారు. పంచగవ్య సేవనం అలవాటు లేనందున భక్తులు చాలా ఇబ్బందులు పడ్డారు. కాని గురుదేవులు ఇచ్చే ఈ తీర్థాన్ని నిరాకరించే దెవరు? అదీకాక గురుదేవుల ఆజ్ఞను సర్వదా పాటించాల్సిందే. ఈ పంచగవ్య సేవనంతో నాలుక చవి చచ్చిపోయింది. రుచులు తెలియకుండా పోయాయి. ఒకసారి ఎవ్వరికీ తెలియకుండా ఒక పెరుగు అమ్మేవానిని పిలిచాము. ఆ రోజుల్లో ఒక గ్లాసు లసీని ఖరీదు 25 పైసలు ఉండేది. ప్రతిరోజూ ఇది ఇవ్వడానికి రమ్మని అతనికి చెప్పాము. మళ్లీ మా నోళ్లకు మామూలు రుచి వచ్చింది. ప్రతివాడూ నన్ను అభినందించాడు. ఇలా కొన్నాళ్లు సాగింది. కాని ఒక రోజు ఈ విషయం గురుజీకి తెలిసిపోయింది. వారి ఆగ్రహానికి అంతు లేదు. వారి కోపానికి నేను బలిపశువునైనాను. మాతాజీ వారిని శాంతింపజేశారు. "ఈ బిడ్డ తప్పేముంది. లసీని ఏర్పాటు చేశాడు. అది విషం కాదుగదా"-అన్నారు. గురుదేవులు బాధపడుతూ "నేను

ఏది కళ్లకు కనపడదో, దేనివల్ల కళ్లు చూడగలుగుతున్నాయో - అదే బ్రహ్మం.

24 సంవత్సరాలు నా నాలుకను స్వాధీనపరచుకున్నాను. ఈ 24 సంవత్సరాలు ఉప్పు, కారం, తీపి లేని బార్లీ రొట్టె, మజ్జిగతో గడిపాను. అధ్యాత్మిక ప్రక్రియ తేలిక కాదు. మనలోని ఈ వాసనలను స్వాధీనపరచుకోవడానికి ఎంత సహనం కావాలి? నాలుకనే స్వాధీనం చేసుకోలేకపోతే ఇక మీరు ఏమి సాధిస్తారు? మన ఆరోగ్యానికి, ప్రయత్నాలకు ఉప్పునూ, తీపినీ తీసుకోకూడదు”-అన్నారు. చాలారోజులు వారు నా తప్పును గుర్తు చేసేవారు. ఈ విధంగా నేను నా మనస్సును పూర్తిగా గురుసత్తాకు స్వాధీనం చేసాను.

ఒకే శక్తికి రెండు రూపాలు

గురుదేవులు ప్రవచనం ప్రారంభించే ముందు మాతాజీ ఒక పాట భగవంతుని గూర్చి పాడేవారు సాధనాశిఖరాలలో. తర్వాత అఖండజ్యోతికి వెళ్లి సాధకులకు భోజనాలు తయారు చేసేవారు. సాధకులు భోజనాలు చేసిన తర్వాత గురుజీ, మాతాజీలు పాత్రలు, గిన్నెలు శుభ్రపరచేవారు. తర్వాత ఆ రోజు వచ్చిన ఉత్తరాలను మాతాజీ చదివేవారు. గురుదేవులు వాటికి జవాబులు వ్రాస్తూ ఉండేవారు. ఆ లేఖలకు మాతాజీ స్థాపులు అంటించి పంపేవారు. మళ్లీ సాయంత్రం భోజనాలకు ఏర్పాట్లు చేసేవారు. ఈ రకంగా మాతాజీ తన పనిని ఒక తపస్సుగా భావించేవారు. ఇంత ఓర్పు ఇంకెవరిలోనూ నేను చూడలేదు. మాతాజీతో కలిసి పనిచేసినవారికి ఆమె ప్రేమ, ఆమె ఆదరాభిమానాలు తెలుసు. ఇందుకు ఎంతో అదృష్టవంతుడనని నేను భావిస్తాను. నేను మూడు సంవత్సరాలు మధురలో ఉన్నాను. ఈ మూడేళ్లూ మాతాజీయే మాకు భోజనాలు వండిపెట్టేవారు. మాతాజీ హరిద్వార్ వెళ్లిన తర్వాత ఎప్పుడైనా నేను అక్కడకు వెళితే, వారి చేతి భోజనం రుచి చూసేవాడిని. రోజంతా మాతాజీ నిర్విరామంగా పనిచేసేవారు. ఈ విషయాన్ని ప్రతి తల్లి ఆమె నుండి నేర్చుకోవాలి.

యుగ నిర్మాణ విద్యాలయ ప్రారంభం

ఒకరోజున గురుదేవులు ఒక పాఠశాలను ప్రారంభించాలని అన్నారు. “మనిషి శరీరం శక్తి స్వరూపం.

శరీరానికి అన్నం, నీళ్లు, ఇల్లు, డబ్బు అవసరం. దానికి మన పాఠశాలలో గృహపరిశ్రమల విభాగం ఉండాలి. పాఠశాల నుండి బయటకు పోయే ప్రతివాడు తన జీవితావసరాలు తీరడానికి కావలసిన విద్య నేర్చుకోవాలి. ఈ విధంగా ఇప్పుడు ప్రబలి ఉన్న నిరుద్యోగ సమస్య తీరుతుంది. ఇక మనం విద్యార్థులలో సుగుణాలను ప్రజ్వలించజేయాలి. నీతి కథలు వినిపించాలి. విద్యార్థి పాఠశాలను విడిచిపెట్టేనాటికి అతని వ్యక్తిత్వం మెరుగుపడాలి. భారతదేశంలో మన పాఠశాల ఒక ఆదర్శ పాఠశాలగా నిలబడాలి. ఇతర కాలేజీలలో డాక్టర్లు, ఇంజనీర్లు కావడానికి శిక్షణ ఇస్తారు. కాని అతన్ని మంచి గుణవంతుడుగా, నీతిమంతుడుగా తయారుచేయడం లేదు. మనం విద్యార్థికి విద్య, మంచి నడవడికకు కావలసిన శిక్షణ ఇవ్వాలి. అతని ప్రవర్తన ఉన్నతికి, మంచి గుణగణాల అభివృద్ధికి కావలసినవి విద్యలోనే ఉండాలి. శిక్షణ శరీరానికి, విద్య ఆత్మకి. ఈరోజు ప్రతివాడూ తనశరీర పోషణకు కావలసిన పనులు, శరీర రక్షణకు, శరీర సౌందర్యానికి కావలసిన పనులు చేస్తున్నాడు. కాని తన ఆత్మ విషయం విస్మరిస్తున్నాడు. విద్య ఆత్మకు కావలసిన బలాన్ని చేకూరుస్తుంది” - అని అభిప్రాయం వెలిబుచ్చారు. ఇటువంటి పాఠశాల భారతదేశంలో ఇంతవరకు లేదు - అన్నాను నేను.

ఈ విషయాన్ని గురుదేవులు అఖండజ్యోతిలో ప్రచురించారు. మొదటిసారి 15-16 మంది విద్యార్థులు వచ్చారు. రేడియో, ముద్రణాలయం, చిన్న పరిశ్రమలకు కావలసిన శిక్షణ ఇచ్చేందుకు, నీతి నియమాలను బోధించడానికి కావలసిన ఉపాధ్యాయులకు నియామకం జరిగింది. ఆ రోజులలో విద్యార్థులు స్వయంగా వంటచేసుకోవలసి వచ్చేది.

గురుదేవుల పారిశుద్ధ్య పని

పాఠశాల క్రింది భాగంలో కొన్ని గదులలో విద్యార్థులు చదువుకుంటూ ఉండేవారు. ఒక రోజున ఒక కుక్క అక్కడ మలమూత్రాలు విసర్జించింది. విద్యార్థులు నన్ను పిలిచారు. గొడవ ప్రారంభించారు. కాని మాలో ఎవరమూ దాన్ని శుభ్రపరచడానికి ప్రయత్నించలేదు. పారిశుద్ధ్య పనివానిని పిలుద్దామని

సమ్యక్ దృష్టి, వైజ్ఞానిక పరిపుష్టి కలిగినవాడే బ్రాహ్మణుడు, ఋషి, యోగి.

అనుకుంటున్నాము. ఇంతలో గురూజీ అక్కడకు వచ్చారు. పిల్లలు మళ్ళీ గొడవ మొదలుపెట్టారు, కుక్క చేసిన పనిని చెప్పతూ పారిశుద్ధ్యపనివానిని పిలవబోతున్నట్లు చెప్పాను. గురూజీ మాట్లాడకుండా దగ్గరలో ఇంటి కట్టడం పని జరుగుతున్న ప్రదేశానికి వెళ్లారు. ఒక తాపీని తీసికొనివచ్చి కుక్క మలాన్ని శుభ్రం చేశారు. మేమంతా మౌనంగా చూస్తూ ఉండిపోయాము, చాలా సిగ్గుపడ్డాము.

కేశవానందజీ ఆగమనం

ఒకసారి తపోభూమిలో జరిగిన సాధనా శిబిరానికి రాజస్థాన్ నుండి స్వామి కేశవానందజీ విచ్చేశారు. వారు గురుదేవులతో మాట్లాడుతున్నంతసేపూ నేను అక్కడే ఉండి ఆలకించేవాడిని. వారు ఇంటిని విడిచిపెట్టి హిమాలయల కేగి, పది సంవత్సరాలు తపస్సు చేశారు. కాని మనస్సుకు శాంతి లేదు. అశాంతి పెరిగిపోతూఉండేదట. ఇంటిని విడిచిరావడంలో తప్పుచేశానని పశ్చాత్తాపపడేవారు. హిమాలయాలనుండి రాజస్థాన్ కు తిరిగివచ్చారు. అక్కడ విద్యావిహీనతను ప్రత్యక్షంగా చూచారు. ఇంటింటికి తిరిగి భిక్షాటన చేసి, వచ్చిన ధాన్యాన్ని అమ్మి, ఒక ఉపాధ్యాయుణ్ణి నియమించారు. పాఠశాలకు భవనం లేదు. గ్రామంలోని పిల్లలకు చెట్టుక్రిందే పాఠశాల ఏర్పరచారు. తర్వాతకాలంలో పాఠశాల భవన నిర్మాణం జరిగింది. ఈ విధంగా రాజస్థాన్ లో అనేక పాఠశాలలు ఏర్పడ్డాయి. పిల్లల చదువు కొనసాగుతూ ఉంటే, ప్రజలనుండి సహాయ సహకారాలు అందాయి. ఆ తర్వాత రాజస్థాన్ లోని 'సంగరియా' ప్రాంతంలో అనేక కళాశాలలను స్వామీజీ ఏర్పాటు చేశారు. దానికి వారు చాలా కష్టపడవలసివచ్చింది. ఈ సమయంలోనే పార్లమెంటు ఎన్నికలు వచ్చాయి. అక్కడి ప్రజలు వీరిని ఎన్నికలలో పోటీచేయమని కోరారు. ఈ రాజకీయ ఋరదలో చిక్కుకోవడం తనకు పడదని ఆయన వారి కోర్కెను తిరస్కరించారు. కాని అక్కడి ప్రజలు సమావేశమై వారిని అభ్యర్థిగా ఏకగ్రీవంగా నిర్ణయించారు. స్వామీజీకి వ్యతిరేకంగా ఎవరూ నిలబడరాదని నిర్ణయించారు. ఆ విధంగా స్వామీజీ లోక్ సభ సభ్యుడుగా పదిసంవత్సరాలు పని చేశారు. ఆ తర్వాత ఎన్నికలలో పోటీ చేయడానికి నిరాకరించి,

అక్కడ విద్యావ్యాప్తికి అవిరళంగా కృషి సల్పారు.

ఒకసారి స్వామీజీ ఏకాంతంగా ఉన్నప్పుడు కలసి, ఈ శిబిరానికి వారి రాకలో గల ఆంతర్యం ఏమిటని అడిగాను. వారు స్వయంగా ఋషిగదా. అందుకే ఈ సందేహం. దానికి స్వామీజీ తాను ఒక కర్మయోగిననీ, తన కృషి చేత అంతటి విద్యావ్యాప్తి జరిగిందనీ, ఇప్పుడు జ్ఞానయోగం, భక్తియోగం నేర్చుకోవడానికి శిబిరానికి వచ్చాననీ తెల్పారు. తాను కర్మయోగి అయితే, గురుదేవులు జ్ఞాన, భక్తి, కర్మయోగాలను మేళవించుకున్న మహాయోగి అనీ అన్నారు. గురూజీ సాహిత్యం తనకు ఎంతో జ్ఞానం ప్రసాదించిందని స్వామీజీ తెల్పారు. తాను సర్వం త్యాగం చేసిన విరాగిననీ, కాని గురూజీ సంసారంలో ఉండే సన్యాసి అని తెల్పారు. సన్యాసి అంటే సర్వం పరిత్యజించిన వాడని ఆచార్యుల నుండి తెలిసికొన్నా నన్నారు. గురుదేవులు స్థూల, సూక్ష్మ, కారణ శరీరాల సంగమమని తెల్పారు. ఇక్కడకు వచ్చిన తర్వాత తన జ్ఞాన పరిధి పెరిగిందనీ, మేము గురూజీతో ఉంటూ ఉన్నా వారిని గూర్చి పూర్తిగా తెలియనివాళ్లమనీ అన్నారు. ఆచార్యులవారు పూర్ణ ప్రజ్ఞావతారులు, రోజూ ఆయనకు శిరస్సు వంచి వాదాభివందనం చేస్తాను - అన్నారు. వారితో సంభాషిస్తంటే నా కళ్లు తెరచుకున్నాయి. గురూజీతోపాటు ఉంటున్న మేము ఎంతో అదృష్టవంతులమని నేను భావిస్తున్నాను.

సాధనా శిబిరంలో రామాయణ ప్రవచనాలు

శిబిరాలలో గురుదేవులు రామాయణ కథలోని విశేషాలను, సత్యనారాయణ స్వామి కథలలోని సారాంశాన్ని, ప్రతాలు మున్నగు పూజాకార్యక్రమాల అవశ్యకతను వర్ణించేవారు. గురుదేవులు ప్రవచించేటప్పుడు నేను వారి సందేశాలను సంక్షిప్తంగా వ్రాసుకుంటూ ఉండేవాడిని. పిల్లలకు ఈ కథలు వినిపిస్తే, గృహాలలో వీటిని పిల్లల చేత చదివిస్తే - పిల్లలందరూ మంచి పౌరులుగా తయారవుతారు. హవనం ఎలా చేయాలో, వివిధరకాలైన సంస్కారాలు ఎలా చేయాలో గురుదేవులు నేర్పేవారు. ఈ పూజా విధానాలపై నేనొక పుస్తకం వ్రాశాను.

చేసిన మేలు మరచేవాడికి నిష్కృతి లేదు - తిరుక్కురళ్.

ధారావాహిక : మిత్రమా! తెలుసుకో ఆత్మను-6

ఆత్మజ్ఞానంలోనే దుఃఖ నివృత్తి

లేమియే దుఃఖానికి కారణమని అనేకమంది భావిస్తారు. జగత్తులో ఒకరికన్నా మించి ఒకరు సాధన సంపత్తి కలవారున్నారు. వాళ్లు సుఖ సంతోషాలతో నిండి ఉన్నారా? అంత సాధనసంపత్తి ఉన్నప్పటికీ అనేకమంది వాటి మధ్యలోనే ఎంతో అశాంతితో అయ్యో అంటూ బాధపడుతూ కనబడతారు. లేమికి సంబంధించిన దుఃఖం లేనివారు రోగాలతో, శారీరక దుఃఖాలతో పీడింపబడుతు ఉండడం కనబడుతుంది. శారీరక బాధలు లేనివారు కామ, క్రోధ, ఈర్ష్యాద్వేష, తాప, అనుతాప, పశ్చాత్తాప, తృష్ణల వంటి మానసిక దుఃఖాలతో చుట్టుముట్టబడి కనబడతారు. శారీరక, మానసిక లేక లేమివలన కలిగే దుఃఖాలు లేకపోయినా - అజ్ఞానం వలన కలిగే దుఃఖాలతో పీడింపబడేవారిని కూడా చూస్తాము. ఒకొక్కసారి ఎవరేనా సజ్జనుడు లేక సాధువు పైన తెలిపిన దుఃఖాలతో పీడింపబడనివాడున్నా, అతని చుట్టూ గల దుష్టులు నిష్కారణంగా అతనికి అప్రియమైన పరిస్థితులను కలిగించవచ్చు. ఏదైనా దుర్బలత లేక ఆదివ్యాధులు అతని దుఃఖానికి కారణం కావచ్చు. ప్రకృతిలో ఏర్పడే వైపరీత్యాల వలన ఎన్నిరకాల దుఃఖాలు, బాధలు వచ్చి ధనవంతులను, దరిద్రులను, సాధువులను, దుర్మార్గులను - అందరినీ సమానంగా పీడిస్తాయో చెప్పనేలేము. ఈ విధమైన దుఃఖాలేవీ లేకున్నా-పుట్టడం, ముసలితనం, చావులకు సంబంధించిన దుఃఖాలేమైనా తక్కువ దుఃఖాలా?

గౌతమబుద్ధుడు ఒక రాజకుమారుడు. అతని జీవనంలో లేమి అన్న ప్రశ్నయే లేదు. అతను మంచి ఆరోగ్యవంతుడు, సౌందర్యం కలవాడు. మంచి నడవడి కలవాడు. శారీరక కష్టానికి సంబంధించిన అనుభవం అతని కెప్పుడూ ఏర్పడేదే కాదు. అతనికే విధమైన కోరిక ఉన్నా వెంటనే తీర్చబడేది. అన్ని విధాలుగా, ప్రతిస్థితిలోను అతను సంతృప్తితో జీవించే ప్రయత్నం చేయబడేది. అటువంటి స్థితిలో అతని జీవితంలో ఏ విధమైన మానసిక దుఃఖానికీ ఆస్కారమే లేదు. అతని భార్య యశోధర అందకత్తె, ఆరోగ్యవంతురాలు, పతివ్రత, అతనికెంతో ప్రിയురాలు. అతని

కుమారుడు బుద్ధిమంతుడు, ఎంతో వాత్సల్యము చూపుటకు తగిన వాడు. రాజకుమారుడైన సిద్ధార్థుడికి ఎంతో ప్రియమైన అనుకూల పరిస్థితులలో శారీరక,మానసిక,బౌద్ధిక లేక ఆకస్మికములైన దుఃఖాలేవీ లేవన్నది వాస్తవం. ఐనా దుఃఖంతో పీడింపబడి- తనకెంతో ప్రియమైన పరిస్థితులను వదిలిపెట్టి, ప్రాపంచికములైన దుఃఖాలను దూరం చేయగల ఉపాయం వెతకడానికి సాధువయ్యాడు, విరాగిగా మారాడు.

ఉపనిత్యులకు చెందిన, దర్శనములకు చెందిన ధర్మాలు, అధ్యాత్మము, జ్ఞాన,విజ్ఞానముల గొప్ప సాహిత్యం అంతా ఏదో రూపంలో ఆ ఉపాయాలకు చెందిన సిద్ధాంతముల వివరణయే. ఆ సాహిత్యం మనిషిని దుఃఖాల నుంచి విముక్తుడిని చేసి నిజమైన సుఖాన్ని పొందే దిశలో నడిపిస్తుంది. ఋషులు, మునులు, దార్శనికుల నుంచి తపస్వులు, మహాత్ములు, బుద్ధిశాలురు, ఆలోచనాపరులు, విద్వాంసులు మొదలైన వారందరూ తమ జీవితాలను మనిషి యొక్క దుఃఖాలను పోగొట్టడానికి, సుఖాన్ని పొందడానికి ఉపాయాలను వెతకడానికే వినియోగించారు. ఈ పవిత్ర ప్రయత్నాలను, గొప్ప జీవితాలను చూస్తే ఈ ప్రపంచం దుఃఖాలకు నిలయమని, వాటినుంచి తప్పించుకోవడమే మానవ జీవన పరమార్థమని అర్థమౌతుంది.

జగత్తులో సుఖమునకు చెందిన ఒక అంశ ఉందని కూడా అనుకోవచ్చు. ఇందుకు ఉదాహరణలు మనుష్యులు నవ్వుతూ మాట్లాడడం, పాటలు పాడుతూ గంతులు వేయడం, ఆటలాడడం, ఆనందంగా కాలం గడపడం. మనుష్యుడు నవ్వుతూ విలాసంగా జీవించడం వైభవంగా బ్రతకడం మనం చూస్తాము. కానీ ఈ సుఖాలన్నీ క్షణభంగురాలు, నిలకడలేనివి, ఎప్పటికప్పుడు మారిపోయేవి, చివరకు దుఃఖాలుగా మారేవే. నిజమైనవి, స్థిరమైనవి కావు. సుఖాలకు చెందిన ఈ ఏర్పాటంతా దుఃఖాల నుంచి తప్పికోవడానికి చేసుకున్న ఏర్పాటే. జగత్తులో సుఖాలతో

వ్యక్తిని తూచే త్రాసు వృత్తి కాదు - ప్రవర్తన.

పోలిస్తే దుఃఖాలే ఎక్కువ. అవే స్థిరంగా ఉండేవి కూడా.

జగత్తులో దుఃఖాలే ఎక్కువ. మనిషి అందులోనే బ్రతకాలి. అంటే మనిషి దుఃఖాలలోనే మునిగిపోయి ఎంతో విలువైన తన జీవితాన్ని పాడుచేసుకోవడమేనా? అదే అతనికి తప్పని ప్రారబ్ధమా? కాదు; మనిషి యొక్క ప్రారబ్ధం దుఃఖాలను అనుభవించడం కానేకాదు. మనిషి యొక్క లక్ష్యం దుఃఖాలను జయించి నిలకడ గల సుఖాన్ని పొందడమే. ఇదే మనిషి యొక్క పురుషార్థం: ఇదే అతనికి శ్రేయస్సునిచ్చేది. ఈ లోకం దుఃఖాలతో నిండి ఉండడం వలన దుఃఖాలకు నిలయమని తలచి కష్టాలు, బాధల మధ్య తటపటలాడుతూ చావడం మనిషికి సిగ్గుపడవలసిన అపజయ మౌతుంది. ఆ దుఃఖాల నుంచి తప్పించుకుని సుఖప్రాప్తి కోసం తీవ్ర ప్రయత్నం చేయడమే మనిషికి శోభను కలిగిస్తుంది.

జగత్తులోని ప్రతి వస్తువూ శరీరంతో సహా అన్నీ నశించేవే. ఈ విషయాన్ని తెలుసుకున్న బుద్ధిమంతుడు వాటియందు ఆసక్తి చూపడు. అతడు అవి దుఃఖకరములు కావున వాటినుంచి, పడునైన కత్తి వంటి మోహం నుంచి దూరంగా ఉంటాడు. లేకపోతే వాటి యందు ఆసక్తి పెంచుకున్న వ్యక్తి అవి క్షీణించిపోయినా, తరిగిపోయినా లేక నాశనమయినా వాటినుంచి కలిగిన వియోగంతో క్షణక్షణం దుఃఖిస్తాడు. అతని కళ్లముందే అవి నశించకపోయినా ఎప్పుడో ఒకప్పుడు నశిస్తాయి కదా అన్న అనుమానం అతనిని సతాయిస్తుంది. జగత్తులోని ప్రతి వస్తువూ క్షయమయేదే అన్న జ్ఞానం కల వ్యక్తి వాటితో ఆత్మీయమైన సంబంధం పెట్టుకోకుండా వ్యావహారిక సంబంధం మాత్రమే పెట్టుకుని ఆసక్తిరహితంగా ఆచరణ చేస్తాడు. జగత్తులోని వస్తువులు ఏవి పోయినా, ఆ పోవడం అతనికి దుఃఖాన్ని కలిగించదు. దుఃఖమనేది నిజానికి వస్తువులు పోయినందువలన కలుగదు. దుఃఖానికి అసలు కారణం మనిషికి వాటి మీద గల మోహం. అజ్ఞానం వలన అతనికి అది కలుగుతుంది.

బుద్ధభగవానుని అన్వేషణను బట్టి నిర్వాణం ద్వారా దుఃఖం నివారించబడుతుందని తేలింది. తనను తాను రాగ ద్వేషాల నుంచి విడిపించుకోగలగడమే నిర్వాణమంటే. ఆ స్థితిని కొద్ది ప్రయత్నంతోనే మనిషి తన జీవన కాలంలోనే పొందవచ్చు.

వైరాగ్యం ద్వారాను, మంచి ఆచరణ వలనను, ఈ నశించే జగత్తులోని నశించని సత్యం మీద నమ్మకం పెట్టుకోవడం వలనను, మనిషి విషయాల పట్ల గల వ్యామోహం నుంచి, మృగత్వప్ల నుంచి సురక్షితుడై దుఃఖముల నుంచి నివృత్తిని పొందగలుగుతాడు.

మనిషి యొక్క దుఃఖాలకు కారణము ఆత్మానాత్మల మధ్యగల తేడాను తెలుసుకోలేకుండా చేసే అజ్ఞానమేనని సాంఖ్య దర్శనకారుడు తెలిపారు. మనిషి అజ్ఞానంతో తనను తాను శరీరాన్నని ఎప్పుడు తలుస్తాడో అప్పుడే అతను దుఃఖాల ననుభవిస్తాడు. దుఃఖాలను అనుభవించడం శరీరం యొక్క ధర్మం. వేడి చలవలు, ఆకలి దప్పికలు, ఎండ వానలు, వియోగ సంయోగాదులన్నీ శరీరానికే కలుగుతాయి: అదే వాటిని అనుభవిస్తుంది. మనిషి తన అనుభూతులను శరీరం వరకే పరిమితం చేసినా, లేక తాను శరీరం మాత్రమే అని భావించినా ఆ శరీరానికి కలిగే కష్టాలు తనకే కలిగాయనుకోవడం సహజమే.

మనిషి నిజానికి శరీరం కాదు. అతను అనాది, అనంతం, చైతన్యం, ఆనందస్వరూపం అయిన ఆత్మ. అతనిలో అజ్ఞానానికి గానీ, దుఃఖాలను అనుభవించడానికి గానీ ఏ విధమైన వికారములూ లేవు. అతను నిర్వికార, ఏకరస చైతన్య తత్వం. అతనిని శస్త్రాలు ఛేదించలేవు. నీళ్లు తడువలేవు, గాలి ఎగరగొట్టలేదు, నిప్పు కాల్చలేదు. అతను స్వయంగా ప్రకాశవంతుడు. మంగళప్రదం, శాశ్వతం అయిన దీపం. ఎన్ని విపరీత పరిస్థితులు వచ్చినా, అవి ఆ జ్యోతిని ఏమీ చేయలేవు. కాలం దానిని ఆర్పలేదు. ఆత్మ అన్నది శరీరం, మనస్సు, ఇంద్రియాలు, బుద్ధులకు భిన్నమైన శాశ్వత తత్వం. అది ఎల్లప్పుడూ సంతృప్తితోను, ఆనందంతోను నిండి ఉంటుంది. అది సుఖం కోసం మరే వస్తువు మీదా ఆధారపడ నక్కరలేదు. దానికేవిధమైన భోగాలు అవసరం లేదు. అది తనంత తానే ఆనంద స్వరూపం, శాశ్వతం అయినది. మనిషి అంటే చలించనిది, నశించనిదీ అయిన ఆత్మయే గాని శరీరం కాదు. అటువంటి మనిషి అజ్ఞానంతో ఈ పరమపద ఆత్మ నుంచి వేరయి శరీరమనే నీచస్థాయికి దిగజారిపోతే- దానికి చెందిన వికారాలతో అతడు అలసిపోవడం

సత్యంగం మనోవాక్యాయ కర్మలను క్షాళన చేస్తుంది.

తప్పదు. మనిషి తనను తాను ఆత్మగా గుర్తించి, తన అసలు రూపమునందు నమ్మకముంచి, శరీరాన్ని నశించే జగత్తుకు చెందిన ఒక అంశంగా భావించి, దానికి కలిగే మార్పులకు ప్రభావితమై కాకుండా దానిని కేవలం ఒక చూడదగిన వస్తువుగా చూస్తూ ఉండగలిగితే అతను దుఃఖాలనే బంధనాల నుంచి ముక్తుడై సుఖాలకు యజమాని కాగలుగుతాడు.

వేదాంత దర్శనానికి వ్యాఖ్య చేసిన జగద్గురు శంకరాచార్యులు దుఃఖాలను పోగొట్టుకోవడానికి ఉపాయం మోక్షమని తెలిపారు. మోక్షమన్నమాట యొక్క అర్థాన్ని వివరిస్తూ వారు-దేశ కాలాలకు అతీతం, శరీరం, మనస్సు, బుద్ధులకు భిన్నం, సత్యమే స్వభావంగా గలది, నిత్యమైనది, ఏ విధమైన మార్పులు పొందనిదైన ఆత్మజ్ఞానము యొక్క స్థిరమైన అనుభూతినే మోక్షావస్థ అని తెలిపారు. అటువంటి అనుభూతి కలిగిన మీదట మనిషికి శరీరంలో, మనస్సులో కలిగే వికారాల ప్రభావానికి లోనుకావడ ముండదు.

అజ్ఞాత సమయం నుంచి ఎల్లప్పుడూ శరీరం జగత్తుల సంసర్గంలో ఉంటూ మనిషి తన నిజ రూపమయిన ఆత్మను మాత్రమే మరిచిపోలేదు; ఈ జగత్తుకు పరమ కారణమైన పరమాత్మను కూడా మరిచిపోయాడు. తగులాటం వలన పుట్టిన అవిద్య కారణంగా అతను పరమాత్మకు బదులు ఆయన మాయయే ఈ జగత్తుకు కూడా సత్యమైన కారణమని భావిస్తూ కూర్చున్నాడు. ఈ జగత్తంటే దుఃఖాలు మినహా మరేమీ చేతికి తగలని చోటు. అయినా మనిషికి సత్యాన్ని తెలుసుకోవాలన్న తీవ్ర జిజ్ఞాస కలుగుదు.

నిజమైన జిజ్ఞాసను సహాయంగా తీసుకోగలిగితే రాబోవు రోజులలో ఆ సత్యాన్ని అనుభవంలోకి తెచ్చుకునే వీలుంటుంది. ఈశ్వరుడు సచ్చిదానంద స్వరూపుడన్న విషయం ఎల్లకాలాలలోనూ అంగీకరింపబడినదే. జగత్తులో సత్యమైనది, సుందరమైనది, శివమైనది ఏది ఉన్నా అది ఈశ్వర స్వరూపమే. ఒక లతకు పూసిన పూవు గాలికి అటూఇటూ కదులుతూ తాండవం చేస్తూ ఉంటే చూచి మనిషి దానివల్ల ఆత్మీయమైన ఆకర్షణకు లోనవుతాడు. అతను చక్కగా విచ్చుకుని సువాసన వెదజల్లే ఆ

పువ్వును చూచి కేవలము సంతోషపడడమే గాక తాను కూడా దానివలె చక్కగా విచ్చుకుని సువాసన వెదజల్లగలిగితే ఎంత బాగుంటుందని ఆలోచిస్తాడు. ఆవిధంగా తయారయితే తాను కూడా దాని వలె జగత్తుకు ఆనందం కలిగించగలుగుతానని, ఆడుతూ పాడుతూ ఆనందంలో మునిగిపోవచ్చని తలుస్తాడు. తన రంగు, రూపాలు ఆ పువ్వులాగ ప్రియమైనవిగా, ఆడంబరం లేనివిగా తయారవుతాయి.

మనిషి వర్షముతువులో మేఘాలు చేసే గర్జనలకు ఒళ్లు మరచి తాండవించే నెమలిని కళ్లప్పగించి చూస్తూ నిలబడిపోయి- “నాకు కూడా ఆ నెమలికి ఉన్నట్లు పింఛముండకపోయిందే, నేను దానివలె తాండవం చేయలేకపోతున్నానే” అని అనుకుంటాడు. తనకు కూడా దానికున్నట్లు మనసు నాకట్టుకునే సుందర శరీరముండి, అందమైన పింఛముంటే, దానివలె ఆనందంలో మునిగి తాండవం చేసి ఉండేవాడిని కదా! అని అనుకుంటాడు. దాని గొంతువంటిది తనకీ ఉంటే తాను కూడా లోకాన్ని తన కూతలతో తనవైపుకు ఆకర్షించేవాడిని కదా అని కూడా అనుకుంటాడు.

మనిషి చరిత్రలోని సత్పురుషుల విషయాలు చదివినపుడు, లేదా వారి పరాక్రమాన్ని గురించి, త్యాగ బలిదానాలను గురించి కథలను వినినప్పుడు, ఏ మహాపురుషుడైనా చేసే లోకాన్ని సంతోషపెట్టే కార్యాలు చూస్తున్నప్పుడు-అతని మనస్సులో కూడా అటువంటి ప్రజాసేవా కార్యములను, పరాక్రమోపేత కార్యాలను చేయా లనిపిస్తుంది. ఆ విధమైన త్యాగ బలిదానాల ద్వారా ఆత్మ సుఖాన్ని అనుభవించవచ్చు ననిపిస్తుంది. ఆ స్ఫూర్తితో అతను ఆ విధమైన పట్టుదల, ఉత్సాహం మొదలగు గుణాలు కలవాడుగా తయారౌతాడు. అప్పుడు ఎంత ఆనందం, ఉత్సాహం, సుఖ శాంతులు కలుగుతాయో!

ఈవిధంగా చెప్పడంలో గల ఉద్దేశ్యమేమిటంటే-మనిషి ఎక్కడైనా సత్యం, శివం, సుందరంతో కూడిన సద్గుణాలను చూచినప్పుడు అతని ఆత్మలో ఆ విధంగా తయారుకావలెనన్న పిపాస మేలుకుంటుంది. అతను ఆ దృశ్యాలతో, ఆ గుణాలతో,

కోరికలు లగేజి వంటివి. కోరికలు ఎక్కువయితే ప్రయాణం కష్టమవుతుంది.

ఆ గొప్పతనాలతో తాదాత్మ్యం పొందుతాడు. అతనికి ఆ కోరిక, ఆ జిజ్ఞాస అతని ఆత్మీయతను చూపేది ఔతుంది. నిజమేమిటంటే- అతనికి కలిగిన ఆకర్షణ, ఆత్మీయత బైట చూచే ఆ దృశ్యాలకు సంబంధించినవి కావు. అతనికి కలిగిన ఆ సౌందర్యానుభూతి అంతా అతని అంతరాత్మకు సంబంధించినది. అది ఆ దృశ్యాలను ఆధారంగా చేసుకుని స్ఫురిస్తుంది. ఐతే అతను అజ్ఞానం వలన అది బైటి ఉపకరణాల వలన కలిగినట్లు భ్రమపడతాడు.

బైటి వస్తువుల మీద ఆరోపించిన ఆ సౌందర్యం వాస్తవానికి తనదైన సుందరరూపమే. అది అతని నిజమైన స్వరూపం. దానియందే అతనికి జిజ్ఞాస కలగాలి. అంతరంగంలో సౌందర్యం గానీ, ఆనందానుభూతి గాని లేకుంటే బైటి వస్తువుల వలన అది కలగదు. ఆత్మ సాక్షాత్కారం వలననే ఆ అనుభూతి కలుగుతుంది.

మనిషి తన ఆత్మ రూపంలో ఎంతో సుందరుడు, ఆనందమయుడు. అందువలననే అతడు ఏదైనా అసహ్యకరమైన వస్తువును చూచినప్పుడు తాను అట్లా తయారు కావాలని కోరుకోడు. జైలుకు వెళ్లేవాణ్ణి చూచి, తాను కూడా ఆ విధంగా నేరం చేసి జైలుకు వెళ్లాలని కోరుకోడు. ఏదైనా ఎండిపోయిన చెట్టును చూసి గాని, నికృష్టములైన పశు పక్షులను చూసి గాని అతనికి తాను కూడా ఎండిపోవాలని, ఆ పక్షులలా అందవిహీన రూపాలను ధరించాలని గానీ అనుకోడు.

అత్యాచారుల ఆకతాయుల వర్ణన చదివి తానుకూడా అదేవిధంగా రక్తపాతం కలిగించాలని, ఇతరులకు బాధలు కలిగించాలని, లేదా పరాయివారి ధనాన్ని, సామానులను కొల్లగొట్టాలని, అందులోనే ఆనంద ముందని ఎవ్వడూ భావించడు. ఒకవైపున మనిషికి సత్యం, శివం, సుందరముల పట్ల ప్రేమ ఉంటూనే మరియొకవైపున దురాచారాలు, దుష్టత్వం, చెడు ఆశయాల మీద ద్వేషం కూడా ఉంటుంది. ఈ విధమైన స్థితిని బట్టి మనిషి యొక్క నిజమైన స్వరూపం సత్యం, శివం, సుందరముల ప్రతిరూపమని, అతని రూపంలో అందవిహీనతకు, అసత్యానికి, అమంగళానికి స్థానమే లేదని అర్థమౌతుంది. ఈశ్వరుని

స్వరూపము శివ, సుందరములు మినహా మరియొకటి కాదు. అతని అంశ కూడా దానివంటిదే.

మనిషి యొక్క నిజమైన రూపం ఈశ్వరుని రూపమే అన్నది నిశ్చయమైన మాట. తన స్వరూపానికి వ్యతిరేకమయిన పనులు చేసేవాడు పూర్తి మనిషిగా లెక్కలోకి రాడు. అతను అటువంటి పనులు చేయడం వలన ఒక మూలభూతమైన అపరాధాన్ని చేస్తున్నవాడౌతాడు. చేయకూడని ఒక మహాపాపము చేసినవాడౌతాడు.

మనిషి అంటే ఆత్మ రూపంలోని పరమాత్మయే అని నిశ్చయమైనప్పుడు-అతను తన గౌరవాన్ని, తన గొప్పతనాన్ని చూపించలేకపోతే అది అతని లోపంగా భావించబడుతుంది. ఒక గొప్ప తండ్రికి కొడుకై కూడా ఒక శక్తివంతుని అంతర్భాగమై కూడా తనకు తాను దీనాతిదీనుడుగాను, నికృష్టుడుగాను ఉండదలిస్తే-అది అతని దౌర్భాగ్యంగా భావింపబడుతుంది. లేకపోతే తన అత్యున్నత స్వరూపానికి సంబంధించిన జ్ఞానం కలిగి కూడా నికృష్టములైన వాసనలలో, తుచ్చ భోగాలలో మునిగిపోవడమన్నది కుదరదు. అటువంటి గొప్ప వ్యక్తిత్వం దగ్గర ఈర్ష్యా ద్వేషాలు, కపటం, మోసాలు, దోపిడీ, క్రూరత వంటి రాక్షస లక్షణాలకు పనేముంటుంది?

రండి! మీలోని జిజ్ఞాసను రేపి, అనుభవం ఆధారంగా మీ సత్య స్వరూపాన్ని దర్శించండి. దానియందే నమ్మకముంచి దానికి తగిన పద్ధతిలో మీ ఆచరణను ఏర్పరచుకోండి. సౌందర్యానుభూతి, సత్కర్మల వైపుకు మొగ్గి, ఈర్ష్యా ద్వేషాలను, మద మాత్సర్యాలను, లోభ క్రోధాది దోషాలను విడనాడుతూ ఆత్మ స్వరూపం వైపునకు తేలికగా చేరుకొనవచ్చు.

మనమందరం ఆ పరమపిత పరమాత్మ, ఆ సర్వవ్యాపక సర్వశక్తి సంపన్న తత్వం, ఆ ప్రవాహం నుండి వచ్చే పిల్ల కాల్యలము. మన ఆ స్వరూపాన్ని గుర్తించి, దానికి తగినట్లుగా తయారయి అదే స్వరూపాన్ని పొందుదాము.

తోటివాడిని సమదృష్టితో చూచినప్పుడే దైవానుగ్రహం కలుగుతుంది.

ధారావాహిక : సమాజానికి వెన్నెముక వానప్రస్థం-8

వానప్రస్థ సేవా సాధన : స్వరూప స్వభావాలు

వానప్రస్థంలో జ్ఞాన సాధన, తప సాధనలతో పాటు సేవా సాధన అత్యవసరం. సేవా ధర్మంలో నమ్మకం లేని వ్యక్తులు వానప్రస్థంలో ప్రవేశించకూడదు.

మనిషిలోని ప్రత్యేకత ఒక న్యూసం

సమాజం మనిషికి లెక్కలేనన్ని సుఖ సౌకర్యాలను సమకూర్చింది. సమాజానికి సేవ చేసే బాధ్యతకూడ వాటితోపాటు అతనికి సంక్రమించింది. సమాజ ఋణాన్ని తీర్చుకోవడం మనిషికి విధ్యుక్త ధర్మం. ఆ బాధ్యతను నిర్వహించని వ్యక్తి సమాజ ద్రోహి.

ఇతర ప్రాణులకు అందని ప్రత్యేకతలు మనిషికి అందాయి. అవి నూటికి నూరు పాళ్లు న్యూసములు, దాచడానికి ఇచ్చిన వస్తువులు. పరమాత్ముకు ప్రాణులన్నీ ప్రియమైనవే. ప్రాణులన్నింటికీ సమానంగానే అందాలి ఆయన దానాలు. ఆయన మనిషికి హెచ్చుగా దానం ఇచ్చాడంటే, అవి అతడి భోగ విలాసాల కోసం కాదు. అవి దాచడానికి ఇచ్చిన వస్తువులు. ప్రపంచాన్ని మరింత సమున్నతం, వికసితం చేయడానికి ఇచ్చిన వస్తువులు పరమాత్మ మనిషిని తన విశిష్ట సహకారిగా సృష్టించాడు. విశ్వవ్యవస్థలో మనిషికి మహత్తరమైన పాత్ర ఉన్నది.

84 కోట్ల జన్మల తర్వాత మనిషి జన్మ లభించడం, దాన్ని సద్వినియోగ పరచి జీవన లక్ష్యాన్ని చేరుకునే అవకాశం అతడికి కలగడం అతడి మహద్ భాగ్యం. ఇందులో పొరపాటు జరిగితే మనిషి మళ్లీ 84 కోట్ల జన్మలు ఎత్తవలసిరావచ్చు. కనుక-మనిషి తన ప్రత్యేకతలను పరమార్థ ప్రయోజనాలకు వినియోగించాలి. తినడం, కనడంవంటి పశుప్రాయములైన పనులకు తన జీవితంలోని కనీస భాగాన్ని కేటాయించాలి.

నామ జపం, భజన చేసినంత మాత్రాన మోక్షం వస్తుందని మనిషి భ్రమపడకూడదు. పరమేశ్వరుణ్ణి పొందాలంటే

మనిషి మానవ సేవలో తన పరాక్రమాన్ని చూపాలి. ఈ రాచబాటను వదలి కాలి దారిని అనుసరించడం విజ్ఞత కాదు.

సమస్యలకు మూలం ఆలోచనలో వికృతి

జ్ఞాన సాధన, యోగ సాధనల ద్వారా సంస్కరించబడిన వ్యక్తిత్వంతో ఉన్నత స్థాయి సేవా సాధన చేసి, మహత్తరమైన ఆత్మిక ఆనందాన్ని పొందడం జీవితపు మలి సగంలో నిర్వహించవలసిన కర్తవ్యం.

జన మానన సంస్కరణయే అత్యుత్తమ సేవా సాధన. ప్రపంచంలోని సమస్యలన్నింటికీ మూలం మనిషి ఆలోచనలో కలిగిన వికృతి. ప్రజల ప్రవృత్తులను దిగజారుతూన్న దశనుండి శిఖరాగ్రానికి చేరే దశకు తీసుకువెళ్లడమే సమస్య లన్నింటికీ ఒకే ఒక పరిష్కారం. సంపదలూ, సౌకర్యాలూ అద్భుతంగా పెరగవచ్చు. దృక్పథంలో వికృతులు ఏర్పడితే - ఆ సంపదలు సర్వనాశనాన్ని తెచ్చిపెడతాయి. కనుక - వానప్రస్థుడు ఉత్పృష్టమైన ఆలోచనకూ, ఆదర్శవంతమైన కార్యశూతకూ అనుకూల వాతావరణాన్ని నిర్మాణం చేయాలి. జ్ఞానయజ్ఞం, భావ విప్లవముల ప్రక్రియ ఇదే. నవయుగ నిర్మాణానికి గట్టి పునాది ఇదే. ఈ పునాది ఏర్పడితే - నిర్మాణాత్మక, సంఘర్షణాత్మక కార్యక్రమాలు సునాయాసంగా అమలు జరుగుతాయి. అధర్మ నిర్మూలన, ధర్మ సంస్థాపన అనే దైవకార్యం సిద్ధిస్తుంది.

జనశక్తి సాధించిన అద్భుతాలు

జనశక్తి, సంఘ బలం అద్భుత విజయాలను సాధిస్తాయి.

దుర్గ అవతరణ గాథ ఇందుకు ఒక ఉదాహరణ, అసురులతో జరిగిన యుద్ధంలో దేవతలు ఓడిపోతున్నారు. అప్పుడు ప్రజాపతి దేవతలను సమీకరించాడు. వారి శక్తులలో

కోరికలవల్ల మలినమైన మనస్సు నిశ్చలంగా ఉండదు.

ఒక్కొక్క అంశను ఏకం చేశాడు. ఫలితంగా దుర్గ ఆవిర్భవించింది. ఆమె తన పరాక్రమంతో శుంభ నిశుంభులను, మహిషాసురుణ్ణి, మధు కైటభులను సంహరించింది.

త్రేతాయుగంలో అసురులవల్ల యాతనలకు గురి అయిన మహర్షులు తమ రక్తాన్ని ఏకంచేసి ఒక కుండలో ఉంచి, ఆ కుండను భూమిలో పాతిపెట్టారు. జనక మహారాజు యొక్క నాగలి ఆ కుండను ఢీకొన్నది. ఆ కుండలోనుండి సీత అనే బాలిక ఆవిర్భవించింది. ఆ సీత కారణంగా లంక సర్వనాశనమై అసురులు అంతమైనారు.

వానరసేన వారధిని నిర్మించి దానవులను ఓడించింది. గోప బాలుర లారీల సహాయంతో శ్రీకృష్ణుడు తన వ్రేలితో గోవర్ధనగిరిని ఎత్తాడు. బుద్ధ భగవానుని రెండున్నర లక్షలమంది శిష్యులు ప్రపంచమంతటా పరివ్రాజకులుగా పర్యటించి అహింసా ధర్మాన్ని ప్రతిష్ఠించారు. గాంధీజీ నాయకత్వంలో సత్యాగ్రహాల సేన రవి అస్తమించని బ్రిటిషు సామ్రాజ్యాన్ని పరాజయం పాలు చేసింది. ప్రాస్సు, రష్యా, చైనా, అమెరికా, ఐర్లెండ్, ఇటలీ దేశాలలో జరిగిన విప్లవాలలో సాధన సంపత్తితో కూడిన ప్రభుత్వాలు జనశక్తి ధాటికి ఆగలేక పేకమేడలలా కూలిపోయాయి.

వానప్రస్థులు ఈ జనశక్తిని సమీకరించాలి. ప్రజలతో సంపర్కాన్ని పెంచుకోవాలి. జీవశక్తి, భావనా బలం కలిగిన వ్యక్తిత్వాలను వెదికి పట్టుకోవాలి. వారికి దారి చూపాలి. వారిని వెంట తీసుకువెళ్లాలి. నవనిర్మాణంలో వారిని భాగస్వాములను చేయాలి.

మతరంగపు ప్రాధాన్యం

మతం పట్ల ప్రజలకు ఉన్న కొద్దిపాటి నమ్మకం అద్భుతాలను సాధిస్తోంది. జనాభా లెక్కల ప్రకారం దేశంలో 80 లక్షలమంది సాధు సన్యాసులు ఉన్నారు. ఈ లెక్కలలోనికి రాకుండా సగం సమయం మత రంగానికి వినియోగిస్తున్నవారు మరి 80 లక్షలమంది ఉంటారు. ఎవరి ఒత్తిడి లేకుండా, తమకు

తాముగా ప్రజలు వీరిని పోషిస్తున్నారు. ఇందుకోసం కనీసం రోజుకు 5 కోట్లు ఖర్చవుతుంది. అంటే సంవత్సరానికి 1800 కోట్లు. సుమారు లక్ష దేవాలయాల ఖర్చు, తీర్థయాత్రల ఖర్చు సుమారు ఇంత మొత్తం ఉంటుంది. ఈ రెండూ కలిపితే 3600 కోట్లు అవుతుంది. సోమవతి అమావాస్య పర్వదినాన గంగా యమునల సంగమం సందర్భంగా, ఆ నదుల పొడవునా కనీసం కోటిమంది పుణ్యస్నానాలు చేస్తారు. వీరిలో ఒక్కొక్కరు ప్రయాణానికీ, దాన దక్షిణలకు, భోజనాదులకు సగటున కనీసం 20 రూపాయలు ఖర్చు చేస్తారు. వీరి మొత్తం ఖర్చు 20 కోట్ల రూపాయలు అవుతుంది. ఇలాంటి పర్వదినాలు సంవత్సరానికి నాలుగైదు వస్తాయి. వీటి కోసం మొత్తం ఖర్చు వందకోట్లు అవుతుంది. ఇవికాక - పురాణ శ్రవణాలు, కీర్తనలు, యజ్ఞాలు, పండుగలు, తిరునాళ్ళు, పుష్కరాలు మున్నగు వాటిలో అయే ఖర్చు లెక్కవేస్తే ఆ మొత్తం మరెంత అవుతుందో అంచనా వేయవచ్చు.

ఉపేక్షకు గురి అవుతున్నదని భావించబడే మత రంగంలో ఇంతటి భారీ ఖర్చు జరుగుతోంది. ప్రభుత్వం చేసే ఖర్చు ఇంత ఉండకపోవచ్చు. ఈ ఖర్చు అవసరమా కాదా అన్నది ఇక్కడ ప్రస్తావిస్తున్న విషయం కాదు. మతరంగం యొక్క ప్రాముఖ్యాన్ని తెలపడానికే ఈ విశ్లేషణ జరిగింది.

ప్రజల అభిరుచి మారితే...

పొగాకు, కాఫీ టీలు, సినిమాల వంటి వ్యసనాలపై జరిగే ఖర్చు మత రంగంలో, ప్రభుత్వ రంగంలో జరిగే ఖర్చుకు తక్కువ కాదు.

ప్రజల అభిరుచియొక్క ఫలితం ఎలా ఉంటుందో పై ఉదాహరణలు చూపుతున్నాయి. ఈ అభిరుచిని అభినవ సృజనవైపు మళ్లించగలిగితే - అసాధ్యములుగా కనిపించే పనులు సునాయాసంగా సాధ్యపడతాయి.

500 ఇళ్లు ఉన్న ఒక చిన్న పల్లెను తీసుకుందాం. ఆ గ్రామంలో ప్రతి కుటుంబం రోజుకు సగటున 50 పైసల పొగాకు

కష్టాలు కళ్లు తెరిపించే జ్ఞానదాతలు.

వాడుతూ ఉండవచ్చు. 500 కుటుంబాలు చేసే ఈ ఖర్చు రోజుకు 250 రూపాయలు. ఇది సంవత్సరానికి రూ.60,000/-లు. ఈ గ్రామ ప్రజలు పొగాకు వాడకం మానివేయాలని స్వచ్ఛందంగా నిర్ణయించుకుంటే, అలా మిగిల్చిన ధనాన్ని గ్రామోద్ధరణకు వినియోగించదలచుకుంటే - ఈ రూ.60,000/-లతో విద్యాలయాలు, రహదారులు, పారిశుధ్య పనులు, బావులు, చెరువులు మున్నగు నిర్మాణాత్మక కార్యక్రమాలు అమలుజరుగుతాయి. కొద్ది సంవత్సరాలలో ఆ గ్రామం ఆదర్శ గ్రామంగా మారిపోతుంది. పొగాకు అలవాటును అలా ఉంచినా - గ్రామంలోని ప్రతి కుటుంబం రోజుకు 50 పైసలు ఇవ్వగలిగితే, పై నిర్మాణ కార్యక్రమాలన్నీ జరుగుతాయి.

శ్రమదానం విషయమే తీసుకోండి. 500 కుటుంబాలలో వయోజనులు 1500మంది ఉంటారని అంచనా వేయవచ్చు. ఒక్కొక్కరు రోజుకు ఒక గంట శ్రమదానం చేస్తే 1500 పని గంటలు వస్తాయి. రోజుకు ఏడు పని గంటలు

వంతున లెక్కవేస్తే, సుమారు 200 మంది మనుష్యులు చేసే పూర్తి పని అవుతుంది. ప్రతిరోజూ 200 మంది వ్యక్తుల పూర్తి పని జరిగితే - గ్రామం స్వరూపమే మారిపోతుంది.

కావాలి లక్షమంది వానప్రస్థులు

ఇలా ప్రజల అభిరుచిని మార్చడానికై లక్షమంది వానప్రస్థులు అవసరం అవుతారు. వంద కోట్లను మించిన జనాభా ఉన్న దేశంలో ఈ అవసరాన్ని తీర్చడం అసాధ్యం కాదు. బుద్ధునికి రెండున్నర లక్షలమంది పరివ్రాజకులు దొరికారు. గాంధీజీకి సుమారు అంతమంది సత్యాగ్రహులు దొరికారు. మనకు లక్షమంది వానప్రస్థులు దొరకరా?

అయితే, ప్రజల అభిరుచుని మార్చే పనిని మత భావన ఆధారంగా నిర్వహించాలి. భావనలను తట్టిలేపే సామర్థ్యం ధార్మిక, ఆధ్యాత్మిక సూత్రాలకే ఉన్నది. మనిషిలో ఉత్కృష్టతను స్థాపనచేసే మహత్తర శక్తి సంస్కరించబడిన మత భావనకే ఉన్నది.

మాలవ్యాజీ సంకల్ప బలం

కాశీ హిందూ విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణార్థం చందాలు వసూలు చేసే కార్యక్రమంలో భాగంగా మహామనా మదన మోహన మాలవ్యా హైదరాబాదు వెళ్ళారు. విశ్వవిద్యాలయ స్వరూపాన్ని ఆయన నిజాంకు వివరించి చెప్పారు. దానిని పూర్తి చేసేందుకు ఆర్థికంగా సహకరించవలసిందని అర్థించారు. తాను ఏమీ దానం ఇచ్చేది లేదని నిజాం నిష్కర్షగా చెప్పాడు. మాలవ్యా లేచి వెళ్ళి రోడ్డుమీద నిల్చున్నారు. ఆ సమయంలో ఒక హిందూ సేల్జీ శవాన్ని తీసుకుని వెళుతున్నారు. శవంమీద పైసలు చల్లుతున్నారు. ఆ పైసలను పిల్లలు తదితరులు పరిగెత్తుకొని వెళ్ళి ఏరుకుంటున్నారు. మాలవ్యాజీకి ఏదో ఆలోచన వచ్చింది. ఆయనకూడా ఆ పైసలు ఏరుకోవటం మొదలుపెట్టారు. అందరూ ఆశ్చర్యంతో చూడసాగారు. ఒకరు సాహసించి ఆయనను అడిగారు - 'మహాశయా ఏమిటి మీరు చేస్తున్న పని?'

'హిందూ విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణానికై చందాలకొరకు నేను ఎక్కడికి వెళ్ళినా వారిదగ్గర నుండి ఖాళీ చేతులతో తిరిగి వెళ్ళరాదని ప్రతిజ్ఞ చేశాను. ఈ నిజాం నాకు ఏమీ ఇవ్వలేదు. నా ప్రతిజ్ఞ భంగం కాకుండా ఉండేందుకు ఇలా చేస్తున్నాను. ఇదన్నా కొంత నయం కదా' అని మాలవ్యాజీ చెప్పారు.

ఈ విషయం నిజాంకు తెలిసింది. ఆయనకిది అవమాన మనిపించింది. మాలవ్యాజీని వెనకకు పిలిపించి విశ్వవిద్యాలయం కోసం దానం ఇచ్చాడు. ధృఢ సంకల్పం కల మాలవ్యాజీ అందుకే ఘనత వహించినట్టి భిక్షకుడుగా (Royal begger) పేరుపొందాడు.

కర్మఫలాన్ని పరమేశ్వరార్పణ చేస్తే చిత్తశుద్ధి కలుగుతుంది.

సంస్కృతి సౌరభం

భారతీయ సంస్కృతిలోని విశిష్ట సిద్ధాంతాలు

సంస్కృతి అంటే జీవించే కళ

సంస్కృతి అంటే జీవించే కళ. మనిషిని నాగరికునిగా, శిష్టాచార సంపన్నునిగా, సంస్కారవంతునిగా తీర్చిదిద్దే మూల సూత్రాల సమాహారం భారతీయ సంస్కృతి. మనిషిలోని మంచి సంస్కారాలు అతడిని ఉన్నతుడుగా చేస్తాయి; చెడు సంస్కారాలు అతడిని అధోగతి పాలు చేస్తాయి. మంచి సంస్కారవల్ల మనిషిలో సద్భావనలూ, సద్గుణాలూ వికాసం పొందుతాయి. కుసంస్కారాల తాకిడికి మనిషి పతనపు కూపంలో కూరుకుపోతాడు.

సంస్కృతి మనిషియొక్క సామాజిక సంస్కారాలను నిర్ణయిస్తుంది; జీవన ఆదర్శాలకు వెలుగు ఇస్తుంది; నిష్కామ భావంతో పూర్ణత్వం వైపునకు పురోగమించే దిశను చూపుతుంది.

సభ్యతా సంస్కృతులు పరస్పర పూరకాలు. మనిషిలోని ఆలోచనలు అతడి సభ్యతను తెలుపుతాయి. అతడి వ్యవహారణ అతడి సంస్కృతిని ప్రతిబింబిస్తుంది. సంస్కృతి సభ్యతకు ఫలితం. సభ్యత ఒక సమాజంయొక్క సంస్కృతికి వ్యావహారిక స్వరూపం.

సంస్కృతి సమాజానికి ఒక అమూల్య నిధి. సంస్కృతి ఆధారంగా శీలవంతులు మలచబడతారు. దీపస్తంభాలవలె వారు దారి తప్పినవారికి దారి చూపుతారు. ఒక సమాజంలోని పౌరులలో అధిక సంఖ్యాకులు శీలవంతులూ, సంస్కారవంతులూ అయితే - ఆ సమాజం చైతన్యవంతంగా ఉంటుంది.

మనిషిని కాలం కబళిస్తుంది. సమాజాలు ఏర్పడుతూ ఉంటాయి, విచ్ఛిన్నం అవుతూ ఉంటాయి. కానీ, సంస్కృతి - కాలం ఒడిలో వృద్ధిపొందుతూ ఉంటుంది. అది అనేక ఉద్ధరణ - పతనాల గుండా, ఆఘాతాలు-అవరోధాల గుండా పయనిస్తుంది. సుదీర్ఘమైన యాత్రలో దాని స్వరూపం స్థిరపడుతుంది. క్రమక్రమంగా సంస్కృతి విలువలు శాశ్వతం అవుతాయి, ప్రగాఢం అవుతాయి. ఎన్ని పెను తుపానులు వచ్చినా అది చెక్కుచెదరదు. క్రూరులైన పాలకులు ఎందరెందరో భారత్ పై

దురాక్రమణ చేశారు. వారు రాజ్యాలు ఏలారు. కానీ, భారతీయ సంస్కృతిని నాశనం చేయలేకపోయారు. పైగా - వారీ సంస్కృతిని పొగడుతూ వచ్చారు. వారిలో ఎందరో ఈ సంస్కృతిలో లీనమైపోయారు. ఈ గొప్పతనం కారణంగానే భారతీయ సంస్కృతి అజేయంగా నిలచింది.

సంస్కృతి జాతికి ప్రాణం. సంస్కృతి ద్వారానే జాతి జీవం జవం కలిగి ఉంటుంది, మేలుకొని ఉంటుంది. సామాజికమైన ఆచార వ్యవహారాలు, మాటలూ చేతలూ, పండుగలూ పబ్బాలూ, సముదాయక జీవన వ్యవస్థ - సంస్కృతి అనే పునాదిపై నిలిచి ఉంటాయి. సంస్కృతిలో వికృతి చొరబడితే - జాతియొక్క ఆంతరిక వ్యవస్థా, బాహ్య వ్యవస్థా ఊగిసలాడతాయి.

మానవాళికి మేలుచేసే సంస్కృతి

భారతీయ సంస్కృతి ప్రాచీనమైనది. భారతదేశం ప్రపంచమంతటికీ ఆధ్యాత్మిక ప్రకాశాన్ని ప్రదానం చేసింది. పండిత శ్రీరామశర్మ ఆచార్యగారు రచించిన “సమస్త విశ్వకో భారత్ కె అజస్ర అనుదాన్” (మొత్త ప్రపంచానికి భారతవర్షం నిరంతరంగా ఇచ్చిన దానాలు) అనే గ్రంథం ఇందుకు సాక్ష్యంగా నిలుస్తోంది. భారతీయ సంస్కృతి అవశేషాలు నేటికీ సముద్రానికి ఆవల అనేక దేశాలలో కానవస్తున్నాయి. భారతీయ అధ్యాత్మ ప్రేక్షు చాలా లోతైనవి. ఆహార విహారాలు, నిద్ర - మేలుకోవడం, కూర్చోనడం, శౌచం-స్నానం, యాత్రలు, వివాహాలు, తీర్థాలు - పండుగలు, జనన-మరణాలు - అన్నింటికీ ఆధారం అధ్యాత్మయే. అధ్యాత్మ ఇమిడి ఉండని జీవన రంగం లేదు.

ఏ దేవుణ్ణి పూజించాలి అనే విషయంలో భారతీయ సంస్కృతి ఏ నమ్మకాన్నీ నిషేధించలేదు. బహుదేవవాదాన్ని అంగీకరించడం మన సంస్కృతిలోని విశాలతకూ, ఉదారతకూ నిదర్శనం. ఎవరైనా ఏ దేవుణ్ణి అయినా పూజించవచ్చు. విశేషం

కళ్ళు కనురెప్పలను చూడలేవు - మనం దైవాన్ని చూడలేము.

ఏమంటే - ఏ మార్గాన్ని అనుసరించినా, చేరేది ఒక్కచోటికే, పరమాత్మవద్దకే.

వ్యక్తి తాను సుఖ శాంతులలో జీవిస్తూ, తన సంపర్కంలోకి వచ్చిన వ్యక్తుల సుఖ శాంతులను పెంచేందుకు అనువైన సిద్ధాంతాలనూ, కార్య ప్రణాళికలనూ తత్వదర్శులైన ప్రాచీన మహర్షులు రూపొందించారు. మానవులందరి కోసం నిర్మాణమైన తత్వజ్ఞానం అది. దీన్ని భారత్ లో కనుగొన్నారు కనుక ఇది భారతీయ తత్వజ్ఞానంగా పిలువబడింది.

సదాచారంలో సుఖ శాంతులు

ఇంద్రియాల పరుగులలో, విషయ వాసనలను తృప్తి పరచడంలో సుఖాన్ని వెదికే ధోరణి తగదని భారతీయ సంస్కృతి సదా మనిషిని హెచ్చరిస్తూ వచ్చింది. వస్తువులలో సుఖాన్ని వెదికే బదులు - ఆంతరిక సుఖ సంతృప్తులను వెదికడం మంచిదని భారతీయ సంస్కృతి బోధిస్తోంది. అందుకు తగిన మార్గాలను ఏర్పరచింది. సుఖానికి ఆధారం వస్తువు కాదనీ, వ్యక్తి యొక్క ఆంతరిక స్థితి అనీ అది వివరించింది. ప్రస్తుత స్థితికి సంతృప్తి చెంది, అయినా భవిష్యత్తులో వికాసానికి సంఘర్షణ చేసే గుణాన్ని మనిషిలో పెంచుతూ, అతడిలో ఆంతరికమైన శ్రేష్ఠతను అభివృద్ధిచేసే ఆంతరిక స్థితియే సుఖం. ఈ ఆంతరిక స్థితి కారణంగానే మనిషి ఎండమావులవెంట పడకుండా ఉంటాడు, సదా సదాచారంలో సుఖాన్ని అనుభూతి పొందుతూ ఉంటాడు.

ఔదార్యం, క్షమాగుణం

భారతీయ ఋషులూ, మనీషులూ, తత్వదర్శులూ, జీవితంలో త్యాగానికి అత్యున్నత స్థానం ఇచ్చారు. ఎందుకంటే - త్యాగ భావనయే ఇతరుల పట్ల ఉదార భావనను నిర్మాణం చేస్తుంది. అందువల్ల సహకారం, ఆత్మీయతా వికసించాయి. కనుకనే, భారదేశంలో కష్టపెట్టినవారి పట్ల సైతం క్షమాగుణం చూపబడుతూ వచ్చింది. సర్వప్రాణులను ప్రేమించడం భారతీయ సంస్కృతి ప్రత్యేకత.

సద్భావనల వికాసానికి ప్రాధాన్యం

భారతీయ సంస్కృతి మనిషిలో సద్భావనల వికాసానికి ప్రాముఖ్యం ఇస్తూవచ్చింది. 'ఇతరులు మా పట్ల ఎలా ప్రవర్తించాలని మేము కోరుకుంటామో అలా ఇతరులపట్ల మేము ప్రవర్తిస్తాము' - అన్నది మన సంస్కృతి యొక్క నినాదం. వాస్తవానికి - భావనలూ, శ్రద్ధలూ ఆలోచనలకు జన్మ నిస్తాయి. ఆలోచన మనిషి ఆచరణను ప్రభావితం చేస్తుంది. కనుక - ఆచరణలో శ్రేష్ఠతనూ, పవిత్రతనూ నిలిపి ఉంచడానికై, జీవితంలో సద్భావనల వికాసానికి అత్యధిక ప్రాధాన్యం ఇవ్వబడింది.

అందరి దుఃఖంలో దుఃఖించడం అందరి సుఖంలో సుఖించడం, కలిసి పంచుకుని తినడం, పారమార్థిక జీవనాన్ని గడపడం, అందరి సుఖంకోసం ప్రార్థన చేయడం, **సర్వేభవస్తు సుఖినః** - ఇలాంటి సదాలోచనలతో కూడిన చింతన భారతీయ సంస్కృతిలోని మౌలిక విశేషత.

నైతికత, సౌశీల్యం

శీలసంపద కలిగిన పౌరులే ఏ జాతికయినా నిజమైన సంపద. వారి సౌశీల్యమే సమాజాన్ని శ్రేష్ఠంగా, ఉన్నతంగా రూపుదిద్దుతుంది. భారతీయ సంస్కృతి స్త్రీ పురుషుల మధ్య పవిత్ర దృష్టి ఉండాలని నొక్కిచెప్పింది; మహిళను పూజ్యురాలుగా భావించింది. మహిళపట్ల పూజ్య భావం ఉన్నచోట దేవతలు నివసిస్తారని మన ఋషులు పేర్కొన్నారు - "యాత్ర నార్యంతు పూజ్యతే రమంతే తత్ర దేవతాః".

ఇంద్రియ సంయమనం సౌశీల్యానికి పునాదిరాయి. బ్రహ్మచర్య పాలన, ఆత్మిక వికాసం శ్రేష్ఠమైన సాధనలు. పౌర ధర్మాన్నీ, నైతికతనూ, సౌశీల్యాన్నీ నిరంతరం వికసించ జేసుకోవడం భారతీయ సంస్కృతిలోని విశిష్ట లక్షణం.

కర్మఫల సిద్ధాంతం

మనిషి ఎలాంటి పని చేస్తే అలాంటి ఫలితాన్ని అనుభవిస్తా డన్నది భారతీయ సంస్కృతి యొక్క నమ్మకం. చెడ్డ

ఇంద్రియాలను నిగ్రహించినవాడే జ్ఞాని.

పని చేస్తే దుఃఖం కలుగుతుంది. మంచి పని చేస్తే సుఖం కలుగుతుంది. చింతచెట్టు నాటితే మామిడి పండు ఎలా కాస్తుంది? ఈ కర్మఫల సిద్ధాంతం మనిషిని పాప కార్యాల నుండి, ఘోర అపరాధాలనుండి రక్షించింది; మనిషిలో శ్రేష్ఠ కర్మలపట్ల శ్రద్ధా విశ్వాసాలను కలిగించింది.

నానాత్వంలో ఏకత్వం

పలు విధములైన వేష భూషలు, ఆహార విహారాలు, ఆచార వ్యవహారాలు, కట్టుబాట్లు, సంప్రదాయాలు, పూజా స్థలాలు, ఉపాసనా పద్ధతులు, విశ్వాసాలు - అన్నింటిలో జీవితం యొక్క శాశ్వత సత్యాలను గుర్తించడం, ఆ సత్యాలకు అందరూ సమైక్య భావనతో సమర్పితులు కావడం - ఇది భారతీయ సంస్కృతి విశిష్టత.

సర్వమత సమ భావన

సర్వమత సమ భావన భారతీయ సంస్కృతి ప్రసాదించిన వరం. దేవాలయం, మసీదు, చర్చి, గురుద్వారా, కాబా, కాశీ - అన్నింటి పట్ల అందరిలో ఇక్కడ సమానమైన గౌరవం ఉంది. పూజ - ఉపాసనకు దేవతలను పంచుకోవడం జరిగినా, హృదయాలను పంచుకోవడం ఈ దేశంలో ఎన్నడూ జరగలేదు.

భారతీయ సంస్కృతి భారత్‌కు మాత్రమే పరిమితం కాదు. అది విశ్వమంతటి సంస్కృతి, మానవాళి సంస్కృతి.

దయా సముద్రుడు

డాక్టర్ అంబేద్కర్ చివరి రోజుల్లో రోగగ్రస్తుడై పడి ఉన్నారు. ఇట్టి స్థితిలో కూడా ఎవరో ఒకరు తమ దుఃఖ గాఢలు చెప్పుకొనేందుకు ఆయన వద్దకు వస్తుండేవారు. ఆయన హృదయం ద్రవించిపోయేది. వారికి సహాయపడేందుకు ఆయన ప్రయత్నిస్తుండేవారు.

ఆయన తోటమాలి జబ్బుపడ్డాడు. ఈ విషయం అంబేద్కర్‌కు తెలిసింది. తాను కూడా వ్యాధిగ్రస్తుడే. అయినప్పటికీ ఒక మనిషిని తోడు తీసుకొని ఒక కర్ర సాయంతో తడబడుతూ అతని ఇంటికి వెళ్ళారు.

తోటమాలి ఎంతో మనోవ్యధతో ఉన్నాడు. అతనికి ఒక విచారం పట్టుకుంది - తాను మరణించిన తర్వాత తన భార్యకు జరుగుబాటు ఎలా?

డాక్టర్ అంబేద్కర్ ఎంతో ఆత్మీయతతో తోటమాలికి ధైర్యం చెప్పి ఇలా అన్నారు - 'దుఃఖించవద్దు. ప్రతివాడూ ఏదో ఒక రోజున ఈ లోకాన్ని విడిచిపోక తప్పదు. దుఃఖించి ఏం లాభం? ధైర్యంగా ఉండాలి. ఇప్పుడే నీకు మందు పంపిస్తాను. నీవు త్వరలోనే కోలుకుంటావు. దిగులుపడవద్దు.' ఆయన ఇంటికి వచ్చి, తోటమాలి కోసం మందు పంపించారు. తోటమాలికి నయమయింది. కాని ఆ రెండవ రోజున అంబేద్కర్ నిద్రలోనే ప్రాణాలు వదిలారు.

అంబేద్కర్ దయార్థ హృదయుడు. పరోపకారి. చివరి ఘడియ వరకు ఆయన పేదలకు, అనాధలకు సహాయం చేస్తూనే ఉన్నారు. అంబేద్కర్ మన దేశ రాజ్యాంగ నిర్మాత. ఆనాడు ఆయన న్యాయశాఖామాత్యుడుగా ఉండి ఈ బాధ్యత నిర్వహించారు. ధైర్య సాహసాలతో సమానత్వం, న్యాయం, మానవత్వముల కోసం ఆజన్మాంతం పోరాడిన పురుష సింహం ఆయన.

చిరకాలం ఉండే సుఖం భక్తి జ్ఞానమే.

ధారావాహిక : దివ్యజీవన దర్శనం-34

ఆశీస్సులూ, వాగ్దానాలూ

తండ్రి అయిన శ్రీరామ్

1932 ఆగస్టు నెలలో ఒకరోజు మధ్యాహ్నం. ఆగ్రా సెంట్రల్ జైలులోని సందర్శకుల గది. ఆవల్ఖేడా నుంచి వచ్చిన గోపీనాథ్ తన మిత్రుడు శ్రీరామ్‌ను కలుసుకోవడానికై ఆ గదిలో కూర్చోని ఉన్నాడు. జనం వంతులవారిగా తమ బంధుమిత్రులను కలుసుకోవడానికై వెళుతున్నారు. రాజకీయ ఖైదీలకు బయటికివచ్చి తమవారిని కలుసుకునే స్వేచ్ఛ లేదు. గోపీనాథ్ పేరు పిలుస్తూ జైలు పోలీసు ఇలా చెప్పాడు - “మీ బంధువు శ్రీరామ్ 23వ నంబరు గదిలో ఎదురుచూస్తున్నాడు. పది నిమిషాలలో మీ సంభాషణ పూర్తికావాలి. గుర్తుంచుకో! ఆ వ్యవధిలోనే మీరు సమావేశం ముగించాలి.”

గోపీనాథ్ 23వ నంబరు గదికి చేరాడు. అక్కడ శ్రీరామ్ తమ సహచర స్వరాజ్య సమర యోధులతో పాటు కూర్చోని ఉన్నారు. వారితో మాట్లాడుతున్నారు. ఆయన ఎదురుచూస్తూన్న లక్షణం ఎక్కడా కానరావడం లేదు. ఆయన ఆ సంభాషణలో మునిగి ఉన్నారు. గోపీనాథ్ అడుగుల సవ్వడి వినగానే, శ్రీరామ్ లేచి, అతడిని కౌగలించుకున్నారు. “బాగున్నావా?” - అంటూ వీపు తట్టుతూ ప్రశ్నించారు. శ్రీరామ్‌ను ఖైదీ దుస్తులలో చూచి గోపీనాథ్ స్తబ్ధుడు అయిపోయాడు. అతడి నోట మాట రాలేదు. కళ్లు నీళ్లతో నిండిపోయాయి. అతడు మాట్లాడే సాహసం చేయకముందే శ్రీరామ్ గ్రామంలో, ఇంటిలో, మిత్ర బృందంలో అందరి క్షేమ సమాచారాలు అడుగుతూ ప్రశ్నమీద ప్రశ్న గుప్పించారు. ఆ ప్రశ్నలన్నింటికీ గోపీనాథ్ ‘బాగున్నారు’, ‘క్షేమమే’, ‘కుశలమే’ - అంటూ సమాధానం చెప్పాడు. అతడి గొంతు పూడుకుపోయింది. కనుక మరేమీ చెప్పలేక పోయాడు. తనను తాను సంబాళించుకున్న తర్వాత గోపీనాథ్ ఇలా అన్నాడు - ‘సోదరా! నీకో శుభవార్త.’

శ్రీరామ్ గోపీనాథ్ ముఖం చూస్తూ ఉండిపోయారు. ఆ

వాక్యం పూర్తికావడానికే అన్నట్లు ఆగారు. గోపీనాథ్ ఇలా అన్నాడు- “మేము మామలము అయినాము. వదినెగారూ, మేనల్లుడూ కులాసా. అతడికి మీరే పేరు పెట్టాలని తాళజీ చెప్పిపంపారు.”

ఆ వార్త విని శ్రీరామ్ సంతోషించారు. తండ్రిని అయినాననే ఉల్లాసం ఉప్పొంగుతోంది. అయితే ఆయన తన సంతోషాన్ని వ్యక్తం చేయకుండా మౌనం పాటించారు. కళ్లు మూసుకున్నారు. మనసులోనే గాయత్రీ మంత్రం జపించారు. కళ్లు తెరచి “ఓం” అన్నాడు. మళ్లీ మౌనం పాటించారు - గాయత్రీ మంత్రాన్ని మరోమారు జపిస్తూన్నట్లు. కొద్ది క్షణాలు ఆగి ఇలా అన్నారు -

“ఓం అనే పేరు పెట్టాలి. ‘ఓం ప్రకాశ్’ అని.”

ఆ తర్వాత ఆయన కాపలాదారును పిలిచి కొంచెం బెల్లం తెప్పించారు. గోపీనాథ్‌కూ, అక్కడ ఉన్న సహచరులకూ పంచారు. ఆ విధంగా పుత్రజన్మ పండుగ జరుపుకున్నారు.

గోపీనాథ్‌తో అనేక విషయాలు మాట్లాడుతూ ఉంటే, పది నిమిషాలు

ఎప్పుడు అయిపోయామో తెలియనేలేదు. గోపీనాథ్ తనను తాను సర్దుకున్నాడు. సర్దుకోవడానికి తాను పెద్దగా సామాను తేలేదు. అయినా - సర్దుకునే మిషతో మరికొద్ది సమయం గడపవచ్చని. నలువైపులా కలయజూచాడు. తాను వచ్చిన తర్వాత చాలా సామాను పరచినట్లు, చాలాసేపు కూర్చున్నట్లు, లేచి తన సామాను ఏదీ మరచిపోలేదు కదా అని చూస్తున్నట్లు. అతడిలో భావోద్వేగం ఎంత తీవ్రంగా ఉన్నదంటే - లేవడానికి అతడికి మనస్కరించడం లేదు. అయితే, లేచి వెళ్లక తప్పదు కదా! శ్రీరామ్ అతడికి ఇలా ధైర్యం చెప్పారు -

“త్వరలోనే బయటికి వస్తాను. ఒకటిన్నర, రెండు నెలలే కదా మిగిలింది. ఆ తర్వాత మనమంతా పూర్వలాగే పనిచేద్దాం.

చెట్లకు వ్రేళ్ళు ఎటువంటివో మన పనులకు సదుద్దేశ్యాలు అటువంటివి.

‘భారత్మాతాకీ జయ్’ - అందాం.”

“వచ్చే వారం మళ్ళీ రావడానికి ప్రయత్నిస్తాను” - అంటూ గోపీనాథ్ లేచాడు. అతడు శ్రీరామ్ ఇచ్చిన బెల్లంలో శెనగ బద్దంత మాత్రమే తిన్నాడు. లేస్తూ, మిగతా బెల్లాన్ని గుప్పిట్లో పెట్టుకుని ఇలా అన్నాడు - “ఆవల్ఖేడాలో మేమంతా దీన్ని పంచుకుని తింటాం.” ఆ మాట పూర్తి కాగానే, అతడి కళ్లలో నీళ్ళు తిరిగాయి. శ్రీరామ్ కళ్లు కూడా చెమర్చాయి. గోపీనాథ్ కళ్లలోకి సూటిగా చూడకుండా ఉండడానికి ఆయన ప్రయత్నించారు. ఆ ప్రయత్నంలో కొంతవరకు సఫలమయ్యారు కూడా. ఆయన గోపీనాథ్ ను కౌగలించుకున్నారు. వీపు తట్టారు. తల వంచుకునే గదినుండి బయటికి వెళ్లారు. గోపీనాథ్ కూడా మౌనంగా నిష్క్రమించాడు.

జైలు రోజుల్లో ఇల్లు

సెంటల్ జైలులో శ్రీరామ్ తోపాటు మరి 12గురు ఉన్నారు. వారు ఆయనకు సహచరులు, లేదా పరిచయస్థులు, శ్రేయోభిలాషులు. గదిలోకి వచ్చి కూర్చున్నవారిలో ఇద్దరు బాగా పరిచితులు. వారిని కలవడానికి కూడ ఎవరో వచ్చారు.

గోపీనాథ్ వెళ్లిపోయిన తర్వాత శ్రీరామ్ ఇంటిని గురించి ఆలోచించసాగాడు. తాను స్వరాజ్య సమరంలో పాల్గొనడంతో ఇంటి పరిస్థితి దిగజారినట్లు ఆయనకు అనిపించింది. భవంతి పెద్దదే. పొలాలూ ఉన్నాయి. నౌకర్లు, చాకర్లు ఉన్నారు. అయినా - అజమాయిషీ చేయడానికి ఉన్నది మాత్రం ఒక్క తాళజీయే. ఉమ్మడి కుటుంబంలో ఇతర సోదరులూ, బంధువులూ ఉన్నారు. బాధ్యత వహించగలిగేవారు ఒక్కరూ లేరు. శ్రీరామ్ ఆ కుటుంబానికి దీపకళిక. ఆయనపై బాధ్యతకూడ పడేది. కానీ, ఉద్యమంతో సాధన - స్వాధ్యాయాలతో ఆయనకు తీరిక దొరకడం లేదు. ఆయనకు ఆరు నెలలు శిక్ష పడడంతో, గ్రామంలో ఆయనపై విమర్శలు వచ్చాయి. జనం ఇలా అనేవారు - ‘మేము మొదటనుంచీ వారిస్తూనే ఉన్నాం. ఆంగ్లేయులతో పోరాడి ఎవరు గెలవగలరు? రవి అస్తమించని సామ్రాజ్యం వారిది. దానిని ఎవరు అస్తమింపజేయగలరు! మత్తజీ పిచ్చివాడు, ఉన్మత్తుడు. శిక్ష అనుభవించి వచ్చిన తర్వాత మారక ఏం చేస్తాడు.’

మేనమామ వరుస అయిన దుర్గాశంకర్ తరచు తాళజీని ఉడికించేవాడు. ఆమెపై ఇలా వ్యంగ్య బాణాలు విసిరేవాడు - “అక్కడ శ్రీరామ్ మరికొన్ని కళలు నేర్చుకుని వస్తాడు. ఇక సంపాదించవలసిన అవసరం ఉండదు. పొలం పనులు చూడవలసిన అవసరం ఉండదు.” మొదటిసారి ఇలా మాట్లాడినప్పుడు తాళజీకి దాని అర్థం తెలియలేదు. ఆమె అమాయకంగా అడిగారు - ‘ఏయే కళలు నేర్చుకుంటాడో నీకు తెలుసా?’

ఆయన ఇలా అన్నాడు - “ఇవే, దొంగతనం, దారిదోపిడీ, జేబు దొంగతనం”. ఆ మాట విన్న తాళజీ ముఖం వాడిపోయింది. ఆమె మౌనం వహించారు. ఆమెకు ఎంతో బాధ కలిగింది. ఆ తర్వాత ఆమె తనను తాను ఇలా నచ్చజెప్పుకున్నారు - తన కుమారుడు మిగతవారివలె తినడం, త్రాగడం, సంపాదించడం, ఇల్లా వాకిలీ చూచుకోవడం వరకే పరిమితమైనవాడు కాడు; అతడు మొత్తం దేశంకోసం పనిచేస్తున్నాడు; అందరి శ్రేయస్సుకోసం తాను ఆహుతి అవుతున్నాడు; కనుక, ఈ కష్టం తప్పదు”.

ఆమె మనస్సులో ఈ ఆలోచనా ప్రవాహం సాగుతూ ఉండగా - జైలు యాత్ర దృశ్యం ఆమె కళ్లముందు వచ్చి నిలచింది. మరి - జైలుకు వెళ్లడం మంచి విషయం కాదు కదా. అందువల్ల అప్రతిష్ట కలుగుతుంది. జైలు సజ్జనులకోసం కాదు కదా. ఈ ఎదురు ప్రశ్నకు జవాబు కూడ వచ్చింది - కృష్ణ పరమాత్మ జైలులోనే జన్మించాడుకదా; ఆయనకు అపకీర్తి రాలేదు కదా; దేవకీ, పసుదేవులు కారాగారంలో ఉన్నారు. అనురులు పలు సందర్భాలలో సత్పురుషులను ఖైదు చేశారు. నేడుకూడా గాంధీ మహాత్ముడు జైలుకు వెళ్లిన వార్తలు వస్తూ ఉన్నాయి. ఆలోచించగా ఇదంతా కళ్లకు కనిపించింది. ఆ తర్వాత ఆ బంధువు ఎన్నోసార్లు అలాంటి వ్యంగ్య బాణాలు విసిరి ఉంటాడు. కాని తాళజీని అవి ప్రభావితం చేయలేకపోయాయి. శ్రీరామ్ ఇంటిలో లేనందువల్ల ఇంటి వ్యవహారాలు, పొలం వ్యవహారాలు చక్కదిద్దడంలో ఆమె నిమగ్నం అయినారు.

ఇక జాగ్రత్తగా ఉంటా

తాను స్వరాజ్య ఉద్యమంలో జైలుకు వెళ్లిన తర్వాత తమ

అసాధారణ అనుభవాలను కొట్టివేయడం అశాస్త్రీయం.

బంధువుల వ్యవహారణలో వచ్చిన మార్పు గురించి తనను చూడడానికి వచ్చేవారివల్ల శ్రీరామ్ తెలుస్తూ వచ్చింది. శ్రీరామ్ ను కలుసుకోవడానికి వచ్చేవారిలో హెచ్చుమంది మిత్రులూ సహచరులే; బంధువులు ఒకరో ఇద్దరో. మేనమామ రెండుసార్లు వచ్చారు. ప్రభుత్వానికి సిఫార్సు చేయించి కాని, అధికారులను కలుసుకుని కాని శ్రీరామ్ ను త్వరగా విడిపించే ప్రయత్నంతో వచ్చారు. సిగ్గుపడవలసిన నేరం చేసి తాను జైలుకు రాలేదనీ, కనుక ఆ ప్రయత్నాలు చేయవద్దని శ్రీరామ్ ఆయనతో చెప్పారు. 'భారతమాత సేవ చేస్తూ మేము పట్టుపడ్డాము. ఆమె సేవలో వ్యక్తులు నవ్వుతూ నవ్వుతూ ఉరికంబాలు ఎక్కారు. జైలునుండి బయటికి రావాలనే ఆతురత మనకు ఎందుకుండాలి' - ఇదీ ఆయన వాదం.

తన మేనల్లుడు చేసిన ఈ వాదాన్ని మేనమామ మెచ్చుకున్నారు. అయితే ఆయన సలహాలో ఒక సూక్ష్మ విషయం కూడా ఉంది. ఆయన ఇలా అన్నారు - "జైలులో ఉండి వ్యక్తి ఇరుక్కునిపోతాడు. బయట ఉంటే అతడు దేశంకోసం మరింతగా పనిచేయగలుగుతాడు. విడుదల కావడం పిరికితనమని అనుకోకు." అందుకు శ్రీరామ్ ఇలా జవాబు చెప్పారు - "ఏదోవిధంగా జైలునుంచి బయటికిరావడం మంచిది కాదు. బయటికి వచ్చిన తర్వాత జాగ్రత్తగా ఉంటాను. గతంలోకన్న మెలకువగా ఉంటాను. జైలుకు వెళ్లే పరిస్థితి రానివ్వను."

ఆరునెలలు పూర్తయిన తర్వాత శ్రీరామ్ విడుదల అయినారు. అది నవంబరు నెల. దీపావళి వండుగ జరిగిపోయింది. తాళజే ఆ దీపావళిని విచిత్రమైన మనస్థితిలో జరిపారు. కుమారుడు జైలులో ఉన్నాడనే దుఃఖం ఒకవైపు, కోడలి ఒడిలో మనవడు ఆడుతూఉన్నాడనే సంతోషం మరోవైపు. దీపావళి రోజునే మనవడు ఓం ప్రకాశ్ ను ముద్దాడుతూ ఆమె ఇలా అన్నారు - "నీ నాన్నను రానియ్యి, బుద్ధి చెప్పతాను." మూడు నాలుగు నెలల మనపడికి తాళజే చెప్పతున్నది ఏమిటో ఎలా అర్థమవుతుంది? అత్తగారి భావం ఏమిటో కోడలికికూడ తెలియలేదు. అత్తగారు ఏదో గారాబంగా అంటోందని ఆమె అనుకున్నది. అత్తగారి భావం ఏమిటో తన భర్త శ్రీరామ్ ఇంటికి వచ్చినప్పుడు ఆమెకు తెలిసింది.

భవిష్య ప్రణాళిక రూపకల్పన

అగ్రా సెంట్రల్ జైలునుండి విడుదల అయి శ్రీరామ్ ఇంటికి రాగానే - మిత్రులూ, సహచరులూ ఆయనను త్రోవలోనే చుట్టుముట్టారు. ఇంతకాలం విడచి ఉండడం వారిని స్నేహవేశంలో ముంచివేసింది. ఆయన ఇన్ని నెలల తర్వాత ఇంటికి వస్తున్నారు, ఆయన తల్లిగారూ, భార్య ఆయన కోసం ఎదురు చూస్తూ ఉంటారు - అన్న ఆలోచనే వారికి రాలేదు. కుటుంబంలోని కొత్తగా వచ్చిన పసివాడు తన తండ్రిని చూడాలనీ, లేదా తనను ఆయనకు చూపించుకోవాలనీ అవ్యక్తమైన ఆకాంక్షను పదిలపరచుకున్నాడని కూడా వారికి తట్టలేదు. వీటన్నింటినీ పట్టించుకోని సహచరులు ఆయనను సుమారు రెండు గంటలపాటు తమ మధ్య నిలుపుకున్నారు. తన కోసం ఇంటిలోనివారు ఎదురుచూస్తున్నారనే ధ్యాస ఆయనకూ లేకపోయింది. ఆయన తన మిత్రులమధ్య కూర్చుని భావి యోజనల గురించి మాట్లాడుతూ ఉండిపోయారు. ఉద్యమంలోని తర్వాతి ఘట్టం ఎలా ఉంటుంది, దానిలో ఎవరు ఎలాంటి పాత్ర నిర్వహించగలుగుతారు - అనే విషయాన్ని వివరిస్తూ కూర్చున్నారు ఆయన.

సహచరులంతా జైలుయాత్ర అనుభవాలను గురించి ప్రశ్నల వర్షం కురిపించారు - జైలులో ఎలా ఉంది? దినచర్య ఎలా ఉండేది? ఖైదీల మధ్య పరస్పర సంబంధాలు ఎలా ఉండేవి? - అంటూ. శ్రీరామ్ ఇలాంటి ప్రశ్నలు దాటవేశారు. చెప్పడం ఇష్టం లేక కాదు. ఆయన దృష్టిలో భావి కార్యక్రమాల యోజన ముఖ్యమైనది కనుక. ఆ ప్రశ్నలను అయిదారుసార్లు దాటవేశారు. సహచరుల ఒత్తిడి పెరిగింది. ఆయన ఇలా అన్నారు - "జైలు కథ వివరంగా మరోసారి చెప్పతాను. ఒకటి రెండు సంఘటనలు కావు. లెక్కలేనన్ని ఉన్నాయి. వాటిని వర్ణించడానికి ఎన్నో గంటలు పడుతుంది. ఇప్పుడు మనం జరగవలసినదాన్ని గురించి ఆలోచించాలి."

జైలుయాత్ర అనుభవాలు

అయినా - మాటల సందర్భంలో కొన్ని అనుభవాలు వెలికి రానేవచ్చాయి. జైలుయాత్ర రోజులలో ఎవరు ఎక్కువగా గుర్తు వచ్చారనే ప్రశ్నకు శ్రీరామ్ ఇలా జవాబిచ్చారు -

అంధుడు సూర్యుడిని చూడలేడు. అజ్ఞాని ఆత్మను చూడలేడు - ఆదిశంకరులు.

“అంతా గుర్తుకు వచ్చేవారు. అయితే అక్కడి జీవితం క్షణం తీరిక లేనిది. దినచర్యలోనే, అప్పజెప్పబడ్డ పనులలోనే మనస్సు మునిగిపోయి ఉండేది. ఎవరి జ్ఞాపకమూ ఎక్కువగా వేధించలేదు. జైలులో చాలా సమయం చదవడంలో వ్రాయడంలో గడచిపోయేది. పెద్ద నాయకులకు చాలా సౌకర్యాలు ఉండేవి. వారికోసం వార్తాపత్రికలు కూడ వచ్చేవి. ఇంగ్లీషు నేర్చుకోవడానికి కొంత సమయం కేటాయించాలని అనిపించింది. వ్రాయడానికి కలమూ లేదు, కాగితమూ లేదు. అందుకు పరిష్కారం కనుగొన్నాను. గిన్నెమీద బొగ్గుతో వ్రాసే ఉపాయం తట్టింది. ‘హిందుస్థాన్ టైమ్స్’ దిన పత్రిక పాత ప్రతులు సంపాదించాను. ఒకోసారి విప్లవవాదులైన సహచరులనూ, ఒకోసారి జైలు అధికారులనూ అడిగి ఇంగ్లీషు అక్షరాలు వ్రాయడం అభ్యాసం చేశాను. గిన్నెమీద ఇంగ్లీషు అక్షరమాల నేర్చుకున్నాను. రెండు నెలలలో ఆంగ్ల దినపత్రిక చదవగలిగేటంత ఇంగ్లీషు నేర్చుకున్నాను. ఆ తర్వాత ఆ అభ్యాసం మరింత గట్టిపడింది.”

సహచరులు జైలు జీవితంలోని సంఘటనల గురించి గ్రుచ్చి గ్రుచ్చి అడుగుతున్నారు. ఆ సంఘటనలు వెంటనే గుర్తుకు రావడంలేదు. గంగాశరణ్ అన్నాడు - సరే, ఎక్కువ చెప్పకు. అందరినీ మైమరపించిన ఒక్క సంఘటన చెప్పు. ఎవ్వరికీ

మరుపురాని ఒక్క సంఘటన చెప్పు.”

శ్రీరామ్ జ్ఞాపకాలలో మునిగిపోయారు. కొద్దిసేపు మౌనంగా ఉన్నారు. జైలులో జరిగిన ఒక సంఘటనను పిడికిలిలో బిగించి తెచ్చినట్లు వెలికి తెచ్చారు.

ఆయనను అరెస్టుచేసి సెంట్రల్ జైలుకు తీసుకువచ్చారు. అక్కడ ఆయనను ఆకర్షించిన వారిలో ఒక సాధువు ఉన్నారు. ఆయన పేరు రాఘవదాస్. ఆయన భక్తిమార్గానికి చెందిన ఉపాసకులు. తనను రాఘవస్వామి అని కాక రాఘవదాస్ అని పిలుచుకోవడానికీ, పిలిపించుకోవడానికీ ఆయన ఇష్టపడేవారు. ఎవరైనా తనను ‘స్వామీ’ అని పిలిస్తే, ఆయన చేతులు జోడించి ఇలా చెప్పేవారు -

“సోదరా! స్వామి ఒకే ఒకడు - పైన ఉన్నవాడు. మనం దాసులము. కనుక - నన్ను దాసు అని పిలిస్తేనే బాగుంటుంది.” అక్కడి వారు ఆయనను దాస్ అని పిలువడానికి వెనుకాడేవారు. కనుక - ‘బాబా’ అనీ, ‘మహారాజ్’ అనీ పిలిచేవారు. శ్రీరామ్ ఆయనను ‘భగత్ జీ’ అని పిలవసాగారు. ఆయన భక్త రాఘవదాస్.

సర్వస్వ సమర్పణ

ప్రాన్నుకు ఇటలీకి నడుమ యుద్ధం జరుగుతూంది. ఇటలీలోని నది వెడల్పు తక్కువే కాని, లోతు ఎక్కువ. గ్రామస్థులు దానిని దాటేందుకు ఖర్జూరపు చెట్టు వాసాలు రెండు వేసి ఉంచారు. ప్రాన్ను సైన్యం ఈ వంతెనను దాటి ఇటలీపై దాడి చెయ్యాలని సంకల్పించింది. గ్రామస్థులకు ఈ విషయం తెలిసింది. సైన్యం నదిని దాటకుండా చెయ్యాలి. అందుకు ఆ వాసాలను నదిలో పారవేద్దామని నిశ్చయించుకున్నారు. వారు గొడ్డళ్ళతో దాన్ని నరకసాగారు. ప్రాన్ను సైన్యానికి గ్రామస్థులు చేస్తున్న పని తెలిసింది. వారు వెంటనే వీరిపై కాల్పులు జరుప నారంభించారు. గ్రామస్థులు వీరులు, దేశభక్తులు, ధృఢసంకల్పం ఉన్నవారు. వారు ఆ వాసాలు నరికి వేస్తూనే ఉన్నారు. ఈ సందర్భంగా 300 మంది రైతులు మరణించారు. యువకులైన వారంతా మరణించారు. ఒక వృద్ధుడు మిగిలిఉన్నాడు. అతను నది వద్దకు వెళ్ళి చూచాడు. ఆ వాసాలలో ఎక్కువ భాగం నరికివేయబడింది. ఇంకా కొద్దిగానే మిగిలి ఉంది. ఆ వృద్ధుడు పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చాడు. ఎగిరి ఆ చోట దూకాడు. వెంటనే ఆ వాసం విరిగి నదిలో పడిపోయింది. వృద్ధుడు నదిలో కొట్టుకొనిపోయాడు. ఆ గ్రామంలో వయస్సు వచ్చిన పురుషులందరూ ఈ రకంగా తమ ప్రాణా లర్పించారు. సాహసాన్ని ప్రదర్శించారు. ఆ విధంగా ప్రాన్ను యొక్క ఆక్రమణను అడ్డుకోగలిగారు. స్వాతంత్ర్యం రక్షించబడింది. ఇటలీకి చెందిన ఆ గ్రామస్థులు తమ దేశాన్ని రక్షించుకునేందుకై తమ సర్వస్వాన్ని సమర్పించారు. చరిత్రపుటలలో గౌరవమయమైన గాఢను సువర్ణ అక్షరాలతో లిఖించుకున్నారు.

జీవిత పుష్పంలోని మకరందం ప్రేమ.

వార్తలు

సిరిసిల్లలో 24 కుండముల గాయత్రీ యజ్ఞం

కరీంనగర్ జిల్లా సిరిసిల్లలోని మార్కండేయ ఆలయంలో ఆగస్టు 20న 24 కుండముల గాయత్రీ యజ్ఞం, 1108 దీపాలతో దీపయజ్ఞం జరిగాయి. 19న కన్యకాపరమేశ్వరీ ఆలయం నుండి 108 మంది మహిళలతో కలశయాత్ర జరిగింది. మునిసిపల్ చైర్పర్సన్ శ్రీమతి గుడ్ల మంజుల, కమీషనర్ సతీమణి శ్రీమతి గిరిజ, శ్రీమతి పులి లక్ష్మి కలశయాత్రలో పాల్గొన్నారు. శ్రీహీర్సింగ్ రాజపురోహిత్ యజ్ఞాన్ని నిర్వహించారు. డా॥పులి సత్యనారాయణ, మునిసిపల్ కమీషనర్ శ్రీ బాదం ప్రకాశ్ కార్యక్రమానికి ఆధ్వర్యం వహించారు. శ్రీయుతులు పత్తిపాక మధు, పులి నరేందర్, పులి మధుకర్, నారోజు రాజయ్య, విజయకుమార్, పొలిశెట్టి సత్యనారాయణ, జిందం చిరంజీవ్, విజయచందర్, ఉమాశంకర్, మత్త మల్లేశం సహకరించారు.

శరన్నవరాత్రి మహోత్సవాలు భీమిలిలో

భీమిలి శ్రీ దుర్గా గాయత్రీ శక్తి పీఠంలో సెప్టెంబరు 29 నుండి అక్టోబరు 2 వరకు శరన్నవరాత్రి మహోత్సవాలు భక్తి శ్రద్ధలతో జరిగాయి. మొదటి రోజున శ్రీమతులు భారతి, పుష్పలత, లక్ష్మి కలశ స్థాపన చేశారు. దుర్గాష్టమి రోజున జరిగిన విశేష పూజలో 108 మంది కన్యలు పాల్గొన్నారు. అక్టోబరు 2న పూర్ణాహుతి, గాయత్రీ యజ్ఞం జరిగాయి. జి.రామకృష్ణ దంపతులు లఘు అనుష్ఠానం పూర్తి చేశారు.

విశాఖపట్నంలో

శరన్నవరాత్రుల అనుష్ఠానం జరిపిన భక్తులు విశాఖపట్టణం ప్రజ్ఞామండలి ఆవరణలో పూర్ణాహుతి, గాయత్రీ యజ్ఞం జరిపారు. సెప్టెంబరు 23న శ్రీమతి రాజ్యలక్ష్మి కలశ స్థాపన చేశారు. అక్టోబరు 1న శ్రీ పి.మహేశ్, శ్రీమతి బి.వసంత కుమారి యజ్ఞాన్ని నిర్వహించారు. బి.వేణుగోపాల్ దంపతులు యజ్ఞకర్తలుగా వ్యవహరించారు. బి.ఎన్.రావు దంపతులు, శ్రీనివాసరావు దంపతులు, శ్రీమతులు భారతి, లీలావతి, ప్రమీలారాణి, అలివేణి, శాంతికుమారి, పద్మశ్రీ, లలిత కుమారి, విమల కుమారి, కమల సహకరించారు.

కామారంలో గాయత్రీ యజ్ఞం

తాడ్యాయి మండలం కామారంలో సెప్టెంబరు 30న వనవాసీ కళ్యాణ పరిషత్ ఆధ్వర్యంలో గాయత్రీ పరివార్ ప్రతినిధి

శ్రీ వెంకటనారాయణ గాయత్రీ యజ్ఞం నిర్వహించారు. మాజీ ఎం.పి.టి.సి సభ్యులు శ్రీనరేందర్, శ్రీయుతులు గణేష్, సంతోష్, శ్రీహరి, గంగారం, తద్వాయి, ఏటూరు నాగారం మండలాలకు చెందిన భక్తులు యజ్ఞంలో పాల్గొన్నారు.

ఇల్లందులో చికున్ గున్యా నివారణ అవగాహన సదస్సు

ఇల్లందు గాయత్రీ పరివార్ యుగ నిర్మాణ్ మిషన్ ఆధ్వర్యంలో ఆగస్టు 3న చికున్ గున్యా నివారణ అవగాహన సదస్సు శ్రీ సతీష్ ఖండేల్వల్ అధ్యక్షతన జరిగింది. ముఖ్య అతిథి వైద్యాధికారి శ్రీ జె.హరికిషన్ నాయక్ ఆ సందర్భంగా ప్రచరించిన కరపత్రాన్ని విడుదల చేశారు. శ్రీయుతులు తోట నాగభూషణ రావు, కటకం సత్యనారాయణ, కంచర్ల శ్రీనివాస్, కొమరం లాలయ్య, కె.మహేష్, పి.మల్లయ్య, డి.రమేష్, టి.సురేశ్, జి.రాము కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు.

ఏటూరునాగారంలో నవకుండీయ గాయత్రీ యజ్ఞం

అక్టోబరు 8న ఏటూరు నాగారంలోని శ్రీరామ మందిరంలో వనవాసీ కల్యాణ పరిషత్ ఆధ్వర్యంలో గాయత్రీ పరివార్ నవకుండీయ గాయత్రీ యజ్ఞం నిర్వహించింది. శ్రీయుతులు వెంకటనారాయణ, గంగారాం యజ్ఞం జరిపారు. ఎమ్.పి.టి.సి, జడ్.పి.టి.సి సర్పంచ్ ప్రభాకర్, వేణుగోపాల్, యూత్ బృందం, దేవాలయ కమిటీ సభ్యులు యజ్ఞంలో పాల్గొన్నారు. 50 మంది ప్రజలు యజ్ఞంలో పాల్గొన్నారు.

నవంబరు 25న భారతీయ సంస్కృతి జ్ఞాన పరీక్ష

భారతీయ సంస్కృతి జ్ఞాన పరీక్ష 2006 నవంబరు 25న జరుగుతుంది. కార్యకర్తలందరూ తమ కృషిని వేగవంతం చేసి వీలైనంత ఎక్కువమంది విద్యార్థులను పాల్గొనేలా చేయగలరు. కావలసిన పుస్తకములు ఆర్డరు సాధ్యమైనంత త్వరగా పంపగలరు.

-కన్నీనర్

జీవించి చనిపోయేవాడు సామాన్యుడు. చనిపోయి జీవించేవాడు మాన్యుడు.

నడ్డురు వీలామృతం

అసలు గురూజీ ఎవరు?

పరమసిద్ధుడు ఆనందపు దుందుభి అని ఆదిశంకరులు వివేక చూడామణిలో వ్రాశారు. ఆనందపు దుఃదుభి అంటే అర్థం - పసి పిల్లలలా నవ్వుతూ నవ్విస్తూ వినోదంగా జీవించడం. అలాగే గురుదేవులకు సన్నిహితంగా వచ్చిన వ్యక్తులు ఆయన నవ్వుల తరంగాలలో స్నానం చేయకుండా ఉండరు.

గురుదేవులు తపో భూమిలో ఇద్దరు కార్యకర్తలతో పాటు కూర్చుని ఉన్నారు. వారిలో ఒక కార్యకర్తకు గడ్డం, జుత్తూ పెంచుకోవడం సరదా. తిలకం ధరించి, పసుపుపచ్చని దుస్తులు ధరిస్తే అతడు మహాత్మా శోభిస్తాడు. సంభాషణ సాగుతూ ఉండగా ఒక వ్యక్తి లోపలకు వచ్చాడు. “నేను గురూజీని కలుసుకోవాలి” - అన్నాడు.

గురుదేవులు నవ్వుతూ ఇలా అన్నారు -

“ఈ ముగ్గురిలో గురూజీ ఎవరో గుర్తుపట్టు చూద్దాం.”

ఆ వ్యక్తి కాసేపు ఇటూ అటూ చూస్తూ ఉండిపోయాడు. తర్వాత పొడవైన గడ్డం కలిగిన కార్యకర్త పాదాలపై నుదురు ఉంచాడు.

పాపం ఆ కార్యకర్త కంగారు పడ్డాడు. గురూజీ తాను కాననీ, వీరనీ వివరించసాగాడు. ఈ తమాషా చూస్తున్న గురుదేవులు నవ్వుతూ ఇలా అన్నారు-

“మోసపోయి గురువుగారి చరణాలను వదలవద్దు. ఈయనే గురూజీ.”

ఈలోగా చుట్టుప్రక్కల ఉన్న మరికొందరు వచ్చారు. వాతావరణంలో హాస్య వినోదాలు సాగాయి.

వచ్చిన వ్యక్తికి ఆ తర్వాత తెలిసింది అసలు గురూజీ ఎవరో. అతడు కూడ గురుదేవులు పసిపిల్లవాడిలా నవ్వుతూ ఉండడం చూచి ముగ్గుడు అయిపోయాడు.

మనసును మార్చిన మాట

ఒకో మాటకు అసలు విలువ ఉండదు. ఒకో మాటకు మహత్తర ప్రభావం ఉంటుంది. మాటకు ప్రభావాన్ని ఇచ్చేది వాక్య నిర్మాణం కాదు, వ్యాకరణ పాండిత్యం కాదు - ఆ మాట చెప్పే వ్యక్తి యొక్క వ్యక్తిత్వంలో ఉన్న ప్రాణశక్తి. ఆ ప్రాణశక్తి లోపిస్తే అంతా ప్రభావ శూన్యమే, అంతా నిష్క్రియమే. గురుదేవుల వాణిలో అలాంటి ప్రాణశక్తి నిండి ఉంది.

ఆ రోజులలో కాంగ్రెసు ఉద్యమం మందగించింది. ఆ స్థితిలో కాంగ్రెసు కార్యకర్తలలో పలువురు ఉద్యమాన్ని వదలిపెట్టి, తమ తమ వృత్తి వ్యాపారాలలో మునిగిపోసాగారు. పరిష్క నాయకులుగా పిలువబడేవారు సైతం ఈ ధోరణిని అవలంబించసాగారు. రాష్ట్ర శాఖ మాజీ కార్యదర్శి జగన్ ప్రసాద్ జీ రావత్ కూడ తమ పుస్తకాలూ, దస్తావేజులూ దులిపారు. ఆఫీసు ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. తమ న్యాయవాద వృత్తిని ప్రారంభించారు.

ఒక రోజున ఆయన కచ్చేరీకి టాంగాలో వెడుతున్నారు.

త్రోవలో నవయువకుడు శ్రీరామ్ ఒక్క క్షణం టాంగా ఆపించారు. రావత్ జీతో ఇలా అన్నారు-

“రావత్ జీ! ఈ పరిస్థితిలో మీరు కూడ న్యాయవాద వృత్తి ప్రారంభిస్తే-స్వచ్ఛంద సేవకులము మేము ఏమి కావాలి? కాంగ్రెస్ సంస్థ ఏమవుతుంది?”

శ్రీరామ్ ప్రాణాలలో దేశంపట్ల ఉన్న వ్యాకులత, నిబద్ధత ఆ మాట విన్న రావత్ జీ అంతఃకరణను కదిపివేశాయి, కదిపివేశాయి. పూర్తి ప్రజ భాషలో చెప్పిన ఆ మాటలు ఆయన నిర్ణయాన్ని మార్చివేశాయి. ఆయన తిరిగి జాతి సేవలోనికి దూకారు. అనంతర కాలంలో ప్రభుత్వంలో మంత్రి అయినారు.

ఇదీ గురుదేవుల మాటల యొక్క అద్భుత ప్రభావం, ఆ ప్రభావం ఒకరిద్దరి జీవితాలను మాత్రమే కాక లక్షలాది వ్యక్తుల జీవితాలను మార్చివేసింది. ★★★

నవ్వు మనిషికి లభించిన వరం, అంతరంగాన్ని వెలిగించే భాస్వరం.

ఎద్దు మైలారంలో నవకుండియ గాయత్రీ యజ్ఞం

మెదక్ జిల్లా ఎద్దు మైలారం ఆర్డినెన్స్ ఫ్యాక్టరీలో నవకుండియ గాయత్రీ యజ్ఞం. వేదికపై శ్రీయుతులు అప్పారావు, వాలయ్య పంతులు, హీరోసింగ్ రాజపురోహిత్, రాజు, శ్రీమతి అనసూయమ్మ.

ఏటూరు నాగారంలోని శ్రీరామ మందిరంలో నవకుండియ గాయత్రీ యజ్ఞం.

నెల్లూరు జిల్లా కదిరినేనిపల్లిలో నవరాత్రి అనుష్ఠానం పూర్ణాహుతి, గాయత్రీ యజ్ఞం.

భీమిలిలోని శ్రీదుర్గా గాయత్రీ శక్తిపీఠంలో శరన్నవరాత్రి సందర్భంగా అమ్మవార్లకు కుంకుమపూజ చేస్తూన్న, చేయిస్తూన్న శ్రీమతులు భారతి, పుష్పలత.

ఇల్లందులో చికున్ గున్యా నివారణ కరపత్రం విడుదల.

అయిలాపురంలో గాయత్రీ యజ్ఞం చేస్తూన్న పి.పర్వయ్య దంపతులు, వి.ఆర్.నందయ్య దంపతులు.

సికిందరాబాద్లో 27 కుండముల గాయత్రీ యజ్ఞం

యజ్ఞవేదికపై (కుడి నుండి) శ్రీయుతులు పున్నాలోల్, అశ్వినీ సుబ్బారావు, హీరోసింగ్ రాజపురోహిత్, వెంకటనారాయణ.

శ్రీ అశ్వినీ సుబ్బారావు గారికి సన్మానం చేస్తూన్న ఆచార్య కె.సత్యమూర్తి, శ్రీ బి.పి.సింగల్.

సిరిసిల్లాలో 24 కుండముల గాయత్రీ యజ్ఞం

యజ్ఞ వేదికపై శ్రీ హీరోసింగ్ రాజపురోహిత్ బృందం.

యజ్ఞ దృశ్యం.

Global Head Quarters :

GAYATRI TEERTH, SHANTIKUNJ,

Haridwar - 249411 Ph: (01334) 260602, 261955, 260309
Fax : (01334) 260866, E-mail : shantikunj@awgp.org,
southindiazone@awgp.org, website : www.awgp.org

Chief Editor : **Dr. PRANAV PANDYA**

Printed & Published By **Sri B.CH.V.SUBBA RAO (Aswini)**

(For **SRI VEDAMATHA GAYATRI TRUST**)

5-283, H.P.Road, Moosapet, Hyderabad-500 018.

Printeda at Bharathi Art Printers, Chikkadapally, Hyderabad - 20

If Undelivered please return to: **GAYATRI CHETANA KENDRA & MEDITATION CENTER,**

Near Aswini House, H.P.Road, Moosapet, Hyderabad - 500 018, Ph : 040 - 23700722, 32986922,

09392506888. E-mail : hyderabad.ap.in@awgp.org, info@aswini.com